

Ngày thứ nhất số 20

DEPOT 10030

Cette page est destinée à la publicité

Thứ sáu 4 Novembre 1932

PHONG-HOA

16 trang

TUẦN BÁO RA NGÀY THỨ SÁU

TÒA SOẠN N 25 BOULEVARD HENRI D'ORLEANS
TRỊ SỰ 1 N 1 BOULEVARD CARNOT - HÀ NỘI
FONDATEUR DIRECTEUR POLITIQUE
NGUYỄN XUÂN MẠI

DIRECTEUR :
NGUYỄN TƯỜNG - TAM

GIÁ BÁO ĐỒNG ĐƯƠNG NGOẠI QUỐC
1 năm 3000 4000
6 tháng 1,60 2,00
3 tháng 0,90 1,20
ADMINISTRATEUR GÉRANT
PHẠM HỮU CƯỜNG

7 xu

№ 1.886

Phải theo mới

Ngày đông-lặng gặp nhau trên cõi đất này, cái hoàn cảnh mới đã bắt buộc ta phải đi vào con đường mới. Dù ta muốn hay không muốn, ta cũng không thể đứng yên mãi trong cái lẽ cũ, trong khi quanh mình ta, thiên hạ đều theo cái tinh thần mới mà tiến bước.

Người Tàu và người Nhật đã sớm hiểu như thế. Nên bên nước « con trời », trong vòng năm mươi năm nay, từ Tây-tạng đến Hoàng-hải, cái khuôn cũ đã bị phá tung, mà tư tưởng mới mỗi ngày một lan rộng. Một tiếng súng nổ ngoài biển, đã làm cho người Nhật biết cái nhẽ đầu đón của sức khỏe: rồi bên cạnh các đi.ành chùa yên lặng, dưới những bóng hoa hạnh đào, các nhà máy đêm ngày chế ra

súng đạn giết người. Riêng ta, chỉ riêng ta, trong cuộc tiến hóa đã rung động cả Á-châu, ta vẫn nghiêm-nhiên rung đùi, ngồi ôm những cái mộng xưa, đối với sự thay đổi nước ngoài, không biết đến, mà cũng không cần biết. Rồi một đời quốc mới, một cái mũ lệch cũng đủ cho người ta nhao nhao lên phản đối.

Cũng có nhiều người đã bàn đến vấn đề mới, cũ: người thì cho con đường mới là giờ lại cái cũ, bảo tồn lấy quốc túy, quốc hồn; người thì đứng lên cái thuyết trung-dụng, chẳng mới mà cũng chẳng cũ. Nhưng cũng vẫn là trong vòng thuyết-lý, sướng lên rồi lại tan đi, lâu dần không ai để ý đến nữa.

Ta công kích cái mới, ta chỉ có căn cứ vào một vài người ta cho là mới mà chỉ

mọi có bề ngoài, rồi ta vội cho là văn minh phương tây chỉ có trong vẻ vật chất và những bộ tinh thần. Mà những sự đau lòng xảy ra trong gia đình, xã-hội, ta đều cho là tại cái văn minh mới đã đem lại cõi đất này cái luân-lý, cái phong-hóa suy đồi.

Từ trước đến nay, ta vẫn chưa hiểu phương-tây, nên mới có những sự sê đoán sai lầm ấy. Văn-minh tây phương không phải chỉ có nhầy dăm với đội mũ lệch: cái văn minh ấy đã tạo nên những cường quốc tốt đẹp mà ta vẫn ước ao xưa nay.

Chỉ vì muốn hiểu cái tinh thần mãnh liệt bên kia giặng núi Caucase, mà hàng năm, trăm nghìn học sinh Nhật-bản và Trung-hoa du học để đem về nước nhà những cái « mới »

Cái nhẽ một mất một còn ở đời bắt buộc ta phải theo như họ, cái nhẽ nếp, cái luân lý cũ không đủ cho ta đứng lại với mọi sự cạnh tranh, với cái sức mạnh nó sở hữu ta như ngọn triều cuốn cuốn đánh tan lũy cũ.

Một nước không như một nhà: tôi không ưa anh, tôi có thể tránh xa ra chỗ khác, ngồi rung đùi ngắm thơ một mình dưới bóng cây, nhưng một nước không thể đứng yên không giao thiệp với thiên hạ, mà trong lúc người ta đương tiến, không thể cứ mơ màng sau lũy tre hay là lại nhìn năm về trước.

Trong khi mới cũ gặp nhau, ta cần phải có một cái tinh thần mạnh-mẽ để mưu cuộc sống còn,

Phải theo mới!
Nhưng trước hết, ta cần phải suy xét ngẫm nghĩ để hiểu hết cái văn minh mới

TỬ LINH

Tưởng tượng với sự thực... hay nhà văn-sĩ viết tiểu-thuyết

Phải theo mới

Ngày đông-lập gặp nhau trên cõi đất này, cái hoàn cảnh mới đã bắt buộc ta phải đi vào con đường mới. Dù ta muốn hay không muốn, ta cũng không thể đứng yên mãi trong cái lẽ cũ, trong khi quanh mình ta, thiên hạ đều theo cái tinh thần mới mà tiến bước.

Người Tàu và người Nhật đã sớm hiểu như thế. Nền văn minh « con trời », trong vòng năm mươi năm nay, từ Tây-lạng đến Hoang-hải, cái khuôn cũ đã bị phá tung, mà tư tưởng mới mỗi ngày một lan rộng. Một tiếng súng nổ ngoài biển, đã làm cho người Nhật biết cái nhẽ đầu đơn của sức khỏe: rời bên cạnh các đ.ình chùa yên lặng, dưới những bông hoa hạnh đào, các nhà máy đêm ngày ch.ẽ ra

Riêng ta, chỉ riêng ta, trong cuộc tiến hóa đã rung động cả Á-châu, ta vẫn nghiêm-nhiên rung đùi, ngồi ôm những cái mộng xưa, đối với sự thay đổi nước ngoài, không biết đến, mà cũng không cần biết. Rồi một đời quốc mới, một cái mũ lệch cũng đủ cho người ta nhao nhao lên phản đối.

Cũng có nhiều người đã bàn đến vấn đề mới, cũ: người thì cho con đường mới là giữ lại cái cũ, bảo tồn lấy quốc túy, quốc hồn; người thì xuống lên cái thuyết trung-dụng, chẳng mới mà cũng chẳng cũ. Nhưng cũng vẫn là trong vòng thuyết-lý, xuống lên rồi lại tan đi, lâu dần không ai để ý đến nữa.

Ta công kích cái mới, ta chỉ có căn cứ vào một vài người ta cho là mới mà chỉ

nhìn phương tây chỉ có trong về vật chất và những bộ tình thần. Mà những sự đau lòng xảy ra trong gia đình, xã-hội, ta đều cho là lại cái văn minh mới đã đem lại cõi đất này cái luận-lý, cái phong-hóa suy đồi.

Từ trước đến nay, ta vẫn chưa hiểu phương-tây, nên mới có những sự s.ét đoán sai lầm ấy. Văn-minh tây phương không phải chỉ có nh.ữ. d.âm với đội mũ lệch: cái văn minh ấy đã tạo nên những cường quốc tốt đẹp mà ta vẫn ước ao xưa nay.

Chỉ vì muốn hiểu cái tinh thần mãnh liệt bên kia gi.ảng núi Caucase, mà hàng năm, trăm nghìn học sinh Nhật-b.ản và Trung-hoa du học để đem về nước nhà những cái « mới »

Cái nh.ữ. một mắt mọi con ở đời bắt buộc ta phải theo như họ, cái nh.ữ. n.ếp, cái luận lý cũ không đủ cho ta đứng lại với mọi sự cạnh tranh, với cái sức mạnh nó xô đẩy ta như ngọn triều cuốn cuộn đánh tan lũy cũ.

Một nước không như một nhà: tôi không ưa anh, tôi có thể tránh xa ra chỗ khác, ngồi rung đùi ngắm thơ một mình dưới bóng cây, nhưng một nước không thể đứng yên không giao thiệp với thiên hạ, mà trong lúc người ta đương tiến, không thể cứ mơ màng sau lũy tre hay lui lại nghìn năm về trước.

Trong khi mới cũ gặp nhau, ta cần phải có một cái 'inh thần mạnh-mẽ để mưu cuộc sống con.

Phải theo mới!
N.ững trước hết, ta cần phải suy xét ng.âm nghị để hiểu hết cái văn minh mới

TU LĨNH

Tưởng tượng với sự thực... hay nhà văn-sĩ viết tiểu-thuyết

« Hiện giờ tôi ở một cái nhà cực kỳ sang trọng. B.ản, ng.ữ. gi.ương, gi.ương-k.ông, màn the đệm g.ấm, bàn ghế toan đồ tr.ắc kh.ám s.à cũ, đồ.ng l.ộn khác nào động tiên! »

Những sự xung đột nhỏ-nhỏ, không đũa, trong anh em Nam-Bắc thường xảy ra luôn, càng ngày càng làm cho anh em chia rẽ, rồi đến sinh ra hiểm khích nhau nữa.

Ngày hôm mới vào trường, tôi với anh Tri cũng đã có lần sô-sát. Không phải vì anh ta không cho tôi dùng nước mắm gai hóa của anh ta đâu. Chỉ vì trong khi nói chuyện, cứ sau một lời nói anh lại thêm hai tiếng: « nghe chưa »? Mà mình vẫn nghe mới giận cho chứ. Sau mãi sinh ra khó chịu, rồi mỗi lần anh chêm câu « nghe chưa », tôi lại bĩu môi hỏi lại « thế còn anh »? khiến anh Tri không bằng lòng, rồi hăng hái dẫn đến sinh ra to tiếng, nếu không có người ở cửa can khéo thì đã xảy ra một trận vật lộn-chứ chẳng không.

Từ đấy tôi đem lòng giận anh Tri rồi đâm ghét tất cả các anh em trong Nam cùng ở một trường. Từ lời ăn tiếng nói, cho đến cách đi đứng, tôi đều cho là trơ trẽn một cách lạ.

Tôi ác cảm với anh em trong Nam đến nỗi không muốn phân biệt họ với người Mên, người Lào mà hồi ấy tôi cho là không đáng để ý đến. Tôi còn nhớ, trước buổi học thư nhất, ông G... bắt mỗi người phải vẽ một cái địa-đồ Đông-dương. Có phải vì một giọt mực rơi, hay vì cái lòng ghét người trong Nam thì không rõ, chỉ biết lúc vẽ cái địa-đồ ấy, tôi đem bôi đen mảnh đất Nam-kỳ cũng như tôi đã bôi đen nước Tàu và nước Xiêm để phân rõ địa giới. Tôi cho thế là một cách báo thù thâm thúy, sâu xa, phải là người tinh khôn mới nghĩ ra được.

Đến khi đưa trình ông G. xem, ông có ý ngạc nhiên như không hiểu, rồi sẽ hỏi tại sao. Trong lúc vội vàng, chưa kịp nghĩ câu trả lời cho xuôi, nên tôi nín lặng. Ông G. nói thêm:

— Các anh là người một nước, không nên chia rẽ nhau như thế.

Rồi ông buồn dàu, ra dáng nghĩ ngợi.

Câu nói của ông... lúc bấy giờ, tôi nhớ mãi không quên; mà cũng từ đấy, tôi mới bắt đầu coi anh em trong Nam như một nhà, tôi mới bắt đầu biết rõ cái tình liên lạc của anh em trong

MỘT NĂM Ở CAO ĐẲNG

(Tiếp theo kỳ trước)

Bài của Việt-sinh - Tranh vẽ của Gò-lô

một nước, Tôi hết sức làm thân với anh Tri, ý định để cùng nhau ôn lại quyền Nam-sử mà tôi mua ngay sau khi được nghe nhờ khuyên của ông giáo. Nhưng

minh hiểu người ta, lại đến lượt người ta không hiểu mình, anh Tri đối với tôi, tuy bề ngoài ra vẻ thân thiết, nhưng tôi xét thực tình thấy anh vẫn lãnh đạm, hững hờ. Những lúc tôi thành tâm mong mỏi cho anh em Trung, Nam, Bắc, hiểu rõ được nhau và đối với nhau không thờ ơ như trước, anh nghe những nhờ tôi nói cũng như anh nghe một câu truyện nhạt nhẽo. Thành ra suốt một năm gần gũi anh em Nam-kỳ, mà thực ra tôi chưa được cùng ai làm bạn.

Từ ngày vào trường đến nay, thấm thoát đã gần ba tháng, đã sắp đến kỳ thi rồi đây. Trường học có lệ cứ ba tháng lại thi một kỳ, những điểm cho về những kỳ thi ấy sẽ thi về kỳ thi lên lớp cuối năm.

Mấy hôm nay, quang cảnh nhà trường đã thấy khác, ai nấy đều lo sửa soạn ôn lại bài vở, mỗi anh cầm một quyển sách, đi đi lại lại, mồm thì lẩm bẩm, có gặp nhau cũng chẳng buồn nói câu truyện nữa. Cứ mọi tối, quá 10 giờ, thì trong buồng đã yên lặng; mấy hôm nay, nền thấp như sao sa, mỗi anh một vài quyển sách gối đầu giường, học riết.

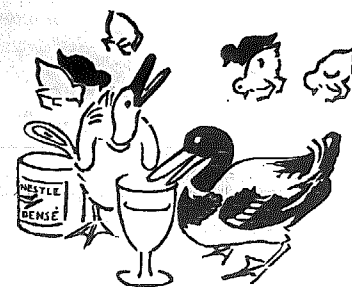
Mấy hôm giờ chỉ cúi mũi vào sách, bài vở học rất thuộc, có thể đọc cả

quyển cũng được, vậy mà nghĩ đến thi vấn pháp phỏng lo sợ. Vẫn biết là cái lo vô lý và không ích gì, nhưng cũng không thể nào không lo được, lắm lúc nghĩ: bài vở đã làm cần thận, mình lại là sinh viên Cao-đẳng thì lo gì một cái thi nhỏ mọn ấy, đâu có kém nửa cũng chẳng sao mà ngại; tuy vậy nhưng cười nói cũng vẫn không được như thường nhiều khi được vui chợt nghĩ đến thi, cái lo sợ đâu lại kéo đến, Có lẽ đã quen như thế từ lúc mới đi học, cứ mỗi bận sang hè mà hoa gạo nở là bắt đầu lo.

Sáng hôm nay thi bài luận chữ Pháp, tôi cứ yên trí rằng sẽ phải làm một bài luận trường thiên cổ-thề về xã-hội-học, về kinh - tế - học, hay ít nữa cũng phải bàn về cách lập câu; «anh phải làm một câu với những tiếng sau này: con giao, cái cuốc, cái kéo, v. v. . .»

Tôi cũng mừng rằng bài không lấy gì làm khó khăn cho lắm; anh em bàn truyện với nhau, một người nói:

— Bài thi năm nay kể thì cũng dễ, tôi

còn nhớ năm ngoài có một bài ra rất khó, đầu đề như thế này: một cái bàn kể truyện lại!

— Cái bàn kể truyện? Có phải cái bàn mà không?

Không, thế mới khó, nào ai được nghe cái bàn kể truyện ra thế nào?

Ai ai cũng chịu là khó thật, trách ông giáo N. bày ra những bài khó hiểu đến như thế.

Chiều nay, trên vườn thí nghiệm, thì về vận-vật-học thực hành, ông T. đưa cho chúng tôi mỗi người một bộ giao kéo, rồi phân phát cho mỗi người một con cóc, và một con... bộ hung. Tôi mới thoát trông thấy đã khiếp đảm, tưởng nghĩ người đi lúc bấy giờ, mà anh em thì tuy không sợ cóc như tôi, nhưng ai ai cũng phân nản về con bộ hung, yêu cầu với ông giáo cho về con khác. Ông này thật làm một nhà côn-trùng học có tiếng, một tay ông đã từng mổ sẽ không biết bao nhiêu cóc nhái và nhiều con khác nữa, cho nên ông coi những con ấy làm thường, thỉnh thoảng lại thấy ông mân mê con cóc ra dáng yêu mến lắm. Ông không bằng lòng cho chúng tôi đổi con khác, thành thử ai nấy phải cố hết sức trấn tĩnh tinh thần mà làm việc, chỉ có anh Tri là vẫn thản nhiên như không, đem con bộ hung ra rửa rất sạch sẽ cẩn trọng, ông giáo khen anh có can đảm hơn người và kỳ ấy cho anh Tri được mười lăm điểm.

Lúc ra về, ông T. dẫn chúng tôi đi xem những thỏ và vịt của nhà trường nuôi, con nào con nấy trông cứ béo quay, đủ tỏ rằng phương-pháp nuôi gà vịt theo khoa-học được kết quả rất tốt. Tôi còn nhớ năm xưa, một ông tôi nghiệp trường canh-nông bảo tôi rằng lúc biết gà vịt nó mệt thì cho ăn thịt bò băm nhỏ và cho uống sữa pha loãng. Còn lúc thỏ sắp đẻ thì phảireo ngô để lấy mầm non cho ăn; một bà nhà quê nghe thấy nói:

— Thế thì bán cả gà đi cũng chẳng đủ tiền mua những thứ ấy!

Không biết ở vườn thí nghiệm đây có dùng cái phương-pháp ấy không?

Còn nữa

V. S.

Hiệu Đức-Lợi

26, 61 Rue des Tasses Hanoi

Téléphone: 571

Đồ đồng đẹp và kỹ nhất Bắc-kỳ, có đủ các kiểu mỹ thuật, giá bán phải chăng

Chủ-nhân PHÙNG-VĂN-MẬU

các chi-điểm

105, Rue d'Espagne - SAIGON

78 80 P. Doumer - HAI HONG

Quần áo PHẠM T

Bỏ khăn. (không p... Các báo... Triều đ... Quỳnh và... tiên vàn P... to làm, hi... ông còn n... ngừ, ông... Ông vào... sắp làm q... và-tư, nh... sắp sửa và... ông Vinh... Có lẽ ch... phòng sã... Huế để... ngân quá.

Viện đ... Viện đ... mạc kỳ h... Phạm-huy... năm nay k... ai biết đ... mặc bộ áo... thuyết đ... lại nghị tr... nơi si-sò... truyện bi... ấy, nơi... như bài sa... lực về qu... sức sang n...

Ta giới-T... Tướng-gi... Tướng-gi...

không bằng lòng, rồi nâng hai đầu lên
sinh ra to tiếng, nếu không có người
cửa của cau khều thì đã sảy ra một
trận vật lộn chứ chẳng không.

Từ đấy tôi đem lòng giận anh Tri
rồi đâm ghét tất cả các anh em trong
Nam cũng ở một trường. Từ lời ăn
tiếng nói, cho đến cách đi đứng, tôi
đều cho là trơ trên một cách lạ.

Tôi ác cảm với anh em trong Nam
đến nỗi không muốn phân biệt họ với
người Mên, người Lào mà hồi ấy tôi
cho là không đáng để ý đến. Tôi còn
nhỏ, trước buổi học thư nhất, ông G...
bắt mỗi người phải vẽ một cái địa-đồ
Đông-dương Có phải vì một giọt mực
roi, hay vì cái lòng ghét người trong
Nam thì không rõ, chỉ biết lúc vẽ cái địa-
đồ ấy, tôi đem bôi đen mảnh đất Nam-
kỳ cũng như tôi đã bôi đen nước Tàu và
nước Xiêm để phân rõ địa giới. Tôi cho
thế là một cách báo thù thâm thúy,
sâu xa, phải là người tinh khôn mới
nghĩ ra được.

Đến khi đưa trình ông G. xem, ông
có ý ngạc nhiên như không hiểu, rồi sẽ
sẽ hỏi tại sao. Trong lúc vội vàng,
chưa kịp nghĩ câu trả lời cho xuôi, nên
tôi nín lặng. Ông G. nói thêm :

— Các anh là người một nước, không
nên chia rẽ nhau như thế.

Rồi ông buồn dàu, ra dằng nghĩ ngợi.

Câu nói của ông... lúc bấy giờ, tôi
nhớ mãi không quên; mà cũng từ
đấy, tôi mới bắt đầu coi anh em trong
Nam như một nhà, tôi mới bắt đầu biết
đến cái tình liên lạc của anh em trong

minh hiểu người ta, lại đến lượt người
ta không hiểu mình, anh Tri đối với
tôi, tuy bề ngoài ra vẻ thân thiết, nhưng
tôi xét thực tình thấy anh vẫn lãnh
đạm, bững hờ. Những lúc tôi thành
tâm mong mỏi cho anh em Trung, Nam,
Bắc, hiểu rõ được nhau và đối với
nhau không thờ ơ như trước, anh nghe
những lời tôi nói cũng như anh nghe
một câu truyện nhạt nhẽo. Thành ra
suốt một năm gần gũi anh em Nam-kỳ,
mà thực ra tôi chưa được cùng ai làm
bạn.

Từ ngày vào trường đến nay, thăm
thoát đã gần ba tháng, đã sắp đến kỳ
thi rồi đây. Trường học có lệ cứ ba
tháng lại thi một kỳ, những điểm cho
về những kỳ thi kỳ sẽ tính về kỳ thi
lên lớp cuối năm.

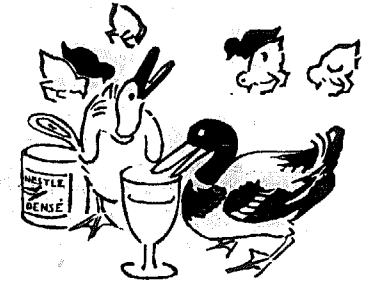
Mấy hôm nay, quang cảnh nhà trường
đã thấy khác, ai nấy đều lo sửa soạn
ôn lại bài vở, mỗi anh cầm một
quyển sách, đi đi lại lại, mồm thì lẩm
bẩm, có gặp nhau cũng chẳng buồn nói
câu truyện nữa. Cứ mọi tối, quá 10 giờ,
thì trong buồng đã yên lặng; mấy hôm
nay, nên thấp như sao sa, mỗi anh một
vài quyển sách gối đầu giường, học
riết.

Mấy hôm giờ chỉ chúi mũi vào sách,
bài vở học rất thuộc, có thể đọc cả

như thế từ lúc mới đi học, cứ mỗi bận
sang hè mà hoa gạo nở là bắt đầu lo.
Sáng hôm nay thì bài luận chữ Pháp,
tôi cứ yên trí rằng sẽ phải làm một bài
luận trường thiên cỡ-thể về xã-bội-học,
về kinh-tế-học, hay ít nữa cũng phải
về canh nông học, vậy mà bài ra, lại
bàn về cách lập câu; anh phải làm một
câu với những tiếng sau này : con giao,
cái cuốc, cái kéo, v. v. . .

Tôi cũng mừng rằng bài không lấy
gì làm khó khăn cho lắm; anh em bàn
truyện với nhau, một người nói :

— Bài thi năm nay kể thi cũng dễ, tôi

còn nhớ năm ngoái có một bài ra rất
khó, đầu đề như thế này: một cái bàn
kể truyện lại!

— Cái bàn kể truyện? Có phải cái
bàn mà không?

Không, thế mới khó, nào ai được
nghe cái bàn kể truyện ra thế nào?

Ai ai cũng chịu là khó thật, trách
ông giáo N. ấy ra những bài khó hiểu
đến như thế.

yêu mến lắm. Ông không bằng lòng
cho chúng tôi đời con khác, thành thử
ai nấy phải cố hết sức trăn trăn tinh
thần mà làm việc, chỉ có anh Tri là vẫn
thản nhiên như không, đem con họ
hưng ra rửa rất sạch sẽ cần trọng, ông
giáo khen anh có cấp đảm hơn người
và kỳ ấy cho anh Tri được mười tám
điểm.

Lúc ra về, ông T. dẫn chúng tôi đi xem
những thỏ và vịt của nhà trường nuôi,
con nào con nấy trông cứ béo quay,
đủ tỏ rằng phương-pháp nuôi gà vịt
theo khoa-học được kết quả rất tốt. Tôi
còn nhớ năm xưa, một ông tôi nghiệp
trường canh-nông bảo tôi rằng lúc biết
gà vịt nó một thì cho ăn thịt bò băm
nhỏ và cho uống sữa pha loãng. Còn
lúc thỏ sắp đẻ thì phải rắc đất lấy
mắm non cho ăn; một bà nhà quê
nghe thấy nói :

— Thế thì bán cả gà đi cũng chẳng
đủ tiền mua những thức ấy!

Không biết ở vườn thí nghiệm đây
có dùng cái phương-pháp ấy không?

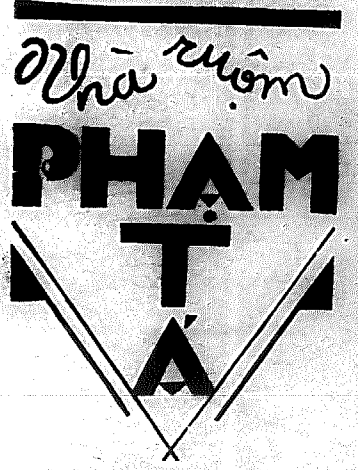
Còn nữa
V. S.

Hiệu Đức-Lợi

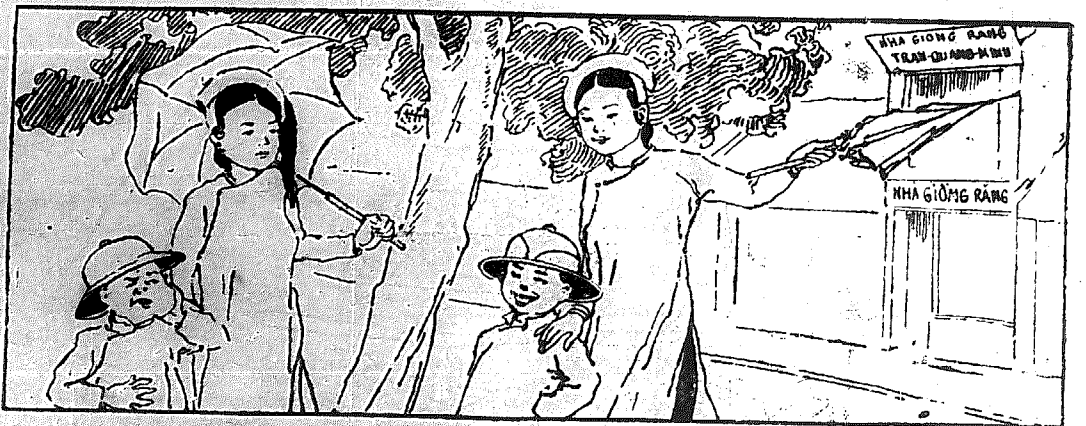
26, 61 Rue des Tasses Hanoi

Téléphone: 571

Đồ đồng đẹp và kỹ nhất Bắc-kỳ, có đủ
các kiểu mỹ thuật, giá bán phải chăng
Chủ-nhân PHÙNG-VĂN-MẬU
các chi-đến
105, Rue d'Espagne - SAIGON
78 80 P. Denzner - HAI HONG

Giáo nghiệp tương
Hóa học chuyên môn
Paris
Vừa đẹp... Vừa rẻ

Bà Nghi — Kia bà bàn đi đâu đấy? cháu làm sao mà mặt mũi sưng lên thế?
Bà Hàn — Ấy cháu đi u răng, tôi định đến bác Đức hỏi xem nên mang cháu đi chữa đâu?
Bà Nghi — May quá, thằng cháu này trước cũng đau, mồm miệng sưng to bằng hai thế mà tôi chỉ đem cháu lại nhà Giọng răng Trần-quang-Minh chữa vài lần là khỏi.
Bà Hàn — Ấy tôi quên bằng đi đấy, bác Đức cháu trước cũng giọng răng vàng ở đó, vùn khen công việc cần thận và có vẻ mỹ-thuật, mà nhất là chữa mấy cái răng cho bác gái cháu thì lại thần tình quá — Chẳng biết có gần đây không?
Bà Nghi — Kia kìa, ngay trước mặt, bác cả trông biển ở « Nhà giọng răng » TRẦN-QUANG-MINH số nhà 199 phố Hàng Bông là phải

Bộ kh...
(không

Các b...
Triều...
Quyển...
tiền...
tổ...
ông...
nghĩ...
Ông...
gấp...
và...
sắp...
ông...
Có...
phong...
Huế...
ngân...

Viện...
Viện...
mặc...
kỳ...
Phạm...
năm...
năm...
ai...
biết...
mặc...
bộ...
thuyết...
đưa...
lại...
nghĩ...
nơi...
si...
sắc...
truyện...
bi...
ấy...
nơi...
như...
bãi...
s...
tục...
về...
qu...
sức...
sang...

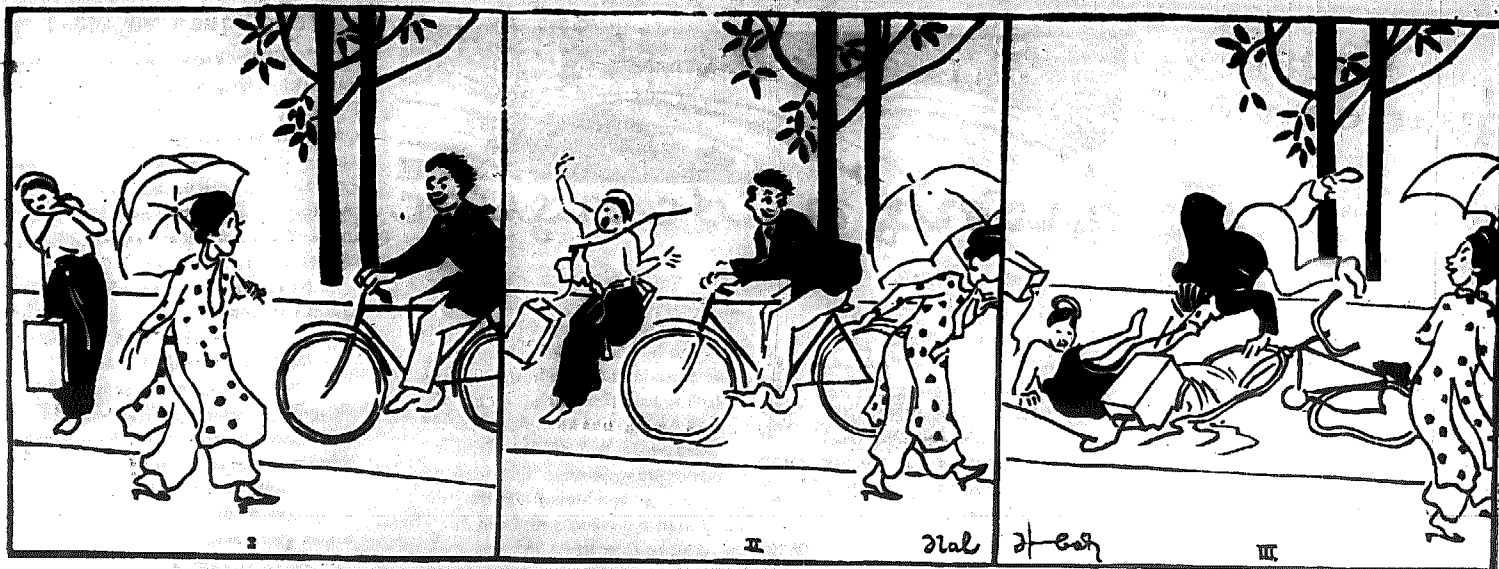
Tạ...
giới...
Tướng...
g...

Tướng...
g...
hành...
bên...
nước...
Tàu...
sang...
hoàn...

Tướng...
gió...
Đến...
bây...
giờ...
Nhật...
g...
đế...
lấy...
Tạ...
giới...
lâm...
nào...
với...
Nga...
v...
cháu...
không...
cho...
đến...
ng...

Mẫu...
cháu...
Tạ...
giới...
Th...
Trang...
H...

...thi nghiệp, thì
bành, ông T. đưa
người một bộ giao
cho mỗi người một
... bộ hung. Tôi
... đã khiếp đảm,
... lúc bấy giờ, mà
... sợ cốc như tôi,
... nản về con bộ
... giáo cho về con
... một nhà côn-trùng
... tay ông đã từng-
... nhiều cốc nhái và
... cho nên ông có;
... hương, thỉnh thoảng
... con cốc ra dáng
... không bằng lòng
... khác, thành thử
... sức trần tình tình
... chỉ có anh Tri là vẫn
... hồng, đem con bộ
... sẽ cần trọng, ông
... an đảm hơn người
Tri được mười tám

Bức tranh không lời

..TỬ NHỎ ĐẾN NHỎN..

Bỏ khăn, đội mũ
(không phải mũ tây)

Các báo đăng tin :
Triều đình Huế có chỉ triệu ông Phạm
Quyển vào làm Thượng-Thư sung Ngự
tiên văn Phòng Đồng-lý, quyền chính
to làm, biện giờ thì ông còn ở Hanoi,
ông còn ngần ngại chưa quyết, ông còn
ngồi, ông còn ngắm nghĩ.

Ông vào, báo Nam-phong vẫn ra, tuy
sắp làm quan mà còn vương vãi duyên
vào-tự, nhưng đầu sào, thì đất Hà cũng
sắp sửa vắng bóng ông . chỉ còn bóng
ông Vĩnh thôi.

Có lẽ chẳng bao lâu, bà con xem Nam
phong sẽ được đọc nhiều « bài » về
Huế » đề nổi bìa « mười ngày ở Huế »
ngắn quá.

Viện dân biểu

Viện dân biểu sắp đến ngày khai
mạc kỳ hội đồng thường niên. Ông
Phạm-huy-Lục, hội trưởng đã một
năm nay không ai nghe đến tên, không
ai biết đến việc làm, lại có phen
mặc bộ áo Smoking đen, đọc bài diễn
thuyết du dương... Rồi đến lúc bầu
lại nghị trường, ta lại thấy nơi hò hét
nơi si-sào như nói với nhau nhiều câu
truyện bí-mật... Hết cái buổi nào đồng
ấy, nơi nghị trường lại vắng tanh
như bãi sa-mạc mà các ông nghị lực
lực về quê... nghĩ một năm, để dưỡng
sức sang năm lại ra bầu nghị trường.

Tạ-giới-Thạch với Tướng-giới-Thạch

Tướng-giới-Thạch bấy lâu hoành
hành bên Trung-Hoa, không ai

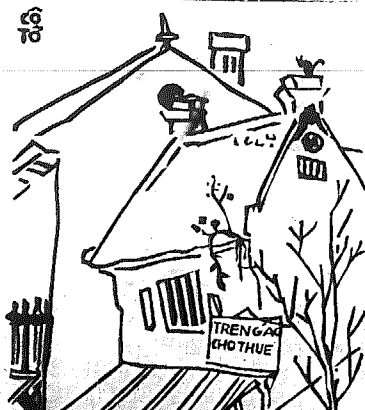
Mãn-châu có Tạ-giới-Thạch, có hai ông
Giới-Thạch ấy làm cột trụ, nước Tàu
chẳng mấy lúc mà hóa ra nước Nhật
mới.

Nhật với Hội-quốc-Liên

Nhật cử Tăng-Cương làm Đại-biêu
sang dự hội Quốc-Liên, tuyên bố rằng
việc Nhật nhận nước Mãn-châu là vì
hoa-bình thế giới... mà nhất là vì hòa
bình của nước Tàu. Việc nhận ấy, Nhật
đã nhất định như vậy, Hội Quốc-Liên
không bằng lòng cũng nên nuốt giận
làm lành... vì nếu không cho nước
Nhật lấy Mãn-châu, phải đánh Nhật
mà đánh Nhật, còn đâu là hòa-bình...
Rồi sau này, Nhật có lấy cả nước
Tàu, làm chủ cả Châu Á, Hội Quốc-Liên
cũng nên im hơi lặng tiếng... vì hòa
bình nổi.

Các ông Nghị-viện dân biểu

Củi ngày các ông nghị khó chịu nhất

là ngày Họp hội Đồng thường niên. Các
ông đương an nhàn, khối óc đương làm
việc một cách nhẹ nhàng, hôm ấy bỗng
phải một phen kinh khủng vấn đề này,
vấn đề nọ, các ông không loạn óc là một
điều lạ.

Lạ nhất là cái tài phát minh ra điều
thình câu của các ông hôm ấy. Ông nào
cũng có một điều thình câu, ông thì xin
lấp sông Nhị cho khỏi có thủy hoạn,
ông thì xin phá dãy hoành-sơn cho dẫu
ta có chỗ khẩn điền, các ông cứ xin...
ở nhà là hơn cả.

Một H. T. B. hay hai H. T. B. ?

Nếu ông H. T. B. viết bài « một vấn
đề trong sự giáo-dục » ở Lục-lĩnh-tân-
văn số 4223 ngày 22 - 10 - 32 là ông H.
T. B. viết trong báo Trung-bắc của ông
Vĩnh, thì sẽ có truyện lạ.

Nếu là một H. T. B. thì ra H. T. B. có
hai « cây viết » một cây mới mua để
viết xã thuyết ở Trung-bắc theo nét vạch
bút chì của ông Vĩnh, một cây cũ kỹ
ông dùng soạn những bài cùng xã-
thuyết, nhưng đem xa lắc xa lơ vào tận
Nam-kỳ đăng trong Lục-lĩnh-tân-văn
của ông Lâm-văn-Ngô.

Lục-lĩnh số 4223, ông còn nhớ nghĩa
sách Kinh-Thi ông học khi xưa mà
tuyên bố về vấn đề giáo dục rằng :

Không gì bằng ở trong nhà trường
cho thầy được dùng roi vọt ! ..

Vì ông cho rằng « tánh chung của loài
người có đau đớn vào thân thì mới sợ
và mới nhớ lâu... »

Vậy muốn cho sự giáo-dục có hiệu-
nghiệm tốt thì không cần đến roi vọt

lời ngang..

Dân nước A-Ríp, theo đạo Hồi-hồi
gặp sự gì không may, ngừng đầu trông
trời, mà tự gën ừi mình rằng :

« việc tiền đình rồi »

Người nước ta nhiệm cái đức tinh ấy
có lẽ còn hơn dân Hồi-hồi nhiều lắm.
Cái gì cũng đổ tại ông trời cao : sỗ mũi,
rức đầu, hay học phải cái xư-ung, giẫm
phải mình sinh, đều cho là sự phải sẩy
ra như thế, mình cố giữ cũng không
được. Mấy cậu học trò đi thi trượt, có
ai hỏi thì cười rằng đi số, số soay
cắt mị ông chi, như hòn đất đổ mỳ
ra ngoài được mình bằng con, Mấy ông
kỹ làm thầy có ăn tiền dất lót, việc tiệt
lộ ra, bị bắt gian, cũng chỉ than trách
ông trời xư-ung đã cho lúc lên, lại bắt,
phải có lúc xư-ung mới ông lang về bốc
thuốc thuốc không hay, mà có mệnh hệ
nào, lỗi đầu ở ông thầy, chỉ nên thương
cái phận mình mỏng manh có thể thôi !

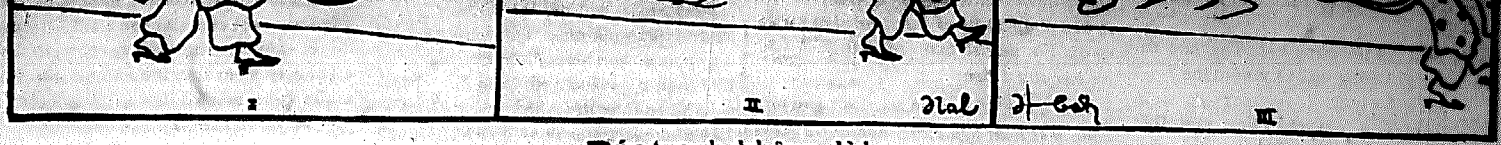
Đing thư-ung nhất là những cô thiếu
nữ không lấy được người giàu, tự gën ừi
rằng số phận long đong, mà hồng mệnh
bạc, hết than khóc lại rầu rĩ non...
cho đến lúc nào tìm được người giàu
khác.

Mà đêm nay, hừng tri, Từ-ly có xuống
sớm chị em thưởng thức, nghe dip hát
cang đàn, vác ừu nhập tịch vào bọn
« đồng tử quán » để thân thể được nhẹ
nhàng. Về đến nhà, vợ có hỏi nhỏ mấy
câu chua chát, chỉ cười rằng có đi hát,
có hát thì... »

Đức-Lợi

Tasses Hanoi
ne: 571
nhất Bắc-kỳ, có đủ
giá bán phải chăng
a PHÙNG-VĂN-MẬU
ác chi-dếm
d'Espagne - SAIGON
Doumer - HAI HONG

Bức tranh không lời

..TỪ NHỎ ĐẾN NHỎN..

Bỏ khăn, đội mũ (không phải mũ tây)

Các báo đăng tin :
 Triều đình Huế có chỉ triệu ông Phạm Quỳnh vào làm Thượng-Thư sung Ngự tiền văn Phòng Đổng-lý, quyền chính to làm, biện giờ thì ông còn ở Hanoi, ông còn ngẫm nghĩ chưa quyết, ông còn ngẫm, ông còn ngẫm nghĩ.
 Ông vào, báo Nam-phong vẫn ra, tuy sắp làm quan mà còn vương vãi duyên vãi-tư, nhưng đầu sào, thì đất Hà cũng sắp sửa vắng bóng ông . . chỉ còn bóng ông Vĩnh thôi.

Có lẽ chẳng bao lâu, bà con xem Nam phong sẽ được đọc nhiều « bài về Huế » đề nổi bìa « mười ngày ở Huế » ngắn quá.

Viện dân biểu
 Viện dân biểu sắp đến ngày khai mạc kỳ hội đồng thường niên. Ông Phạm-huy-Lục, hội trưởng đã một năm nay không ai nghe đến tên, không ai biết đến việc làm, lại có phen mặc bộ áo Smoking đen, đọc bài diễn thuyết du dương . . . Rồi đến lúc bần lại nghị trường, ta lại thấy nơi hò hét nơi si-sào như nói với nhau nhiều câu truyện bí-mật . . . Hết cái buổi nào đông ấy, nơi nghị trường lại vắng tanh như bãi sa-mạc mà các ông nghị lực tực về quê . . . nghỉ một năm, để dưỡng sức sang năm lại ra bầu nghị trường.

Tạ-giới-Thạch với Trương-giới-Thạch
 Trương-giới-Thạch bấy lâu hoành hành bên Trung-Hoa, không coi đất nước Tàu ra gì . . . cho đến lúc Nhật sang hoành hành bên Trung-Hoa, coi Trương-giới-Thạch không ra gì.
 Đến bây giờ, Phở-Nghị nép dưới bóng cờ Nhật, giở về Mãn-châu làm Hoàng-đế, lấy Tạ-giới-Thạch làm thủ tướng Ông Tạ-giới-Thạch này cũng hách dịch lắm, nào thân thiện với Nhật, đối phó với Nga với Nhật vào làm chủ Mãn-châu, không coi đất nước Tàu ra gì . . . cho đến ngày người Nhật sang đây ca Mãn châu, cũng hách dịch, không coi Tạ-giới-Thạch ra gì nữa.
 Trung-Hoa có Trương-giới-Thạch,

Mãn-châu có Tạ-giới-Thạch, có hai ông Giới-Thạch ấy làm cột trụ, nước Tàu chẳng mấy lúc mà hóa ra nước Nhật mới.

Nhật với Hội-quốc-Liên
 Nhật cử Tàng-Cương làm Đại-biêu sang dự hội Quốc-Liên, tuyên bố rằng việc Nhật nhận nước Mãn-châu là vì hòa-bình thế giới, . . . mà nhất là vì hòa bình của nước Tàu. Việc nhận ấy, Nhật đã nhất định như vậy, Hội Quốc-Liên không bằng lòng cũng nên nếu giận làm lạnh . . . vì nếu không cho nước Nhật lấy Mãn-châu, phải danh Nhật mà đánh Nhật, còn đâu là hòa-bình . . .
 Rồi sau này, Nhật có lấy cả nước Tàu, làm chủ cả Châu Á, Hội Quốc-Liên cũng nên im hơi lặng tiếng . . . vì hòa bình thôi.

Các ông Nghị-viện dân biểu
 Cui ngày các ông nghị khó chịu nhất

Kinh tế khủng hoảng

là ngày Họp hội Đồng thường niên. Các ông đương an nhàn, khối óc đương làm việc một cách nhẹ nhàng, hôm ấy bỗng phải một phen kinh khủng vấn đề này, vấn đề nọ, các ông không loạn óc là một điều lạ.

Lạ nhất là cái tài phát minh ra điều thỉnh cầu của các ông hôm ấy. Ông nào cũng có một điều thỉnh cầu, ông thì xin lấp sông Nhị cho khỏi có thủy hoạn, ông thì xin phá đẫy hoành-sơn cho dãi ta có chỗ khẩn điền, các ông cứ xin . . . ở nhà là hơn cả.

Một H. T. B. hay hai H. T. B. ?

Nếu ông H. T. B. viết bài « một vấn đề trong sự giáo-dục » ở Lục-tỉnh-tân-văn số 4223 ngày 22 - 10 - 32 là ông H. T. B. viết trong báo Trung-bắc của ông Vĩnh, thì sẽ có truyện lạ.

Nếu là một H. T. B. thì ra H. T. B. có hai « cây viết » một cây mới mua để viết xã thuyết ở Trung-bắc theo nét vạch bút chì của ông Vĩnh, một cây cũ kỹ ông dùng soạn những bài cùng xã-thuyết, nhưng đem xa tắc xa lờ vào tận Nam-kỳ đăng trong Lục-tỉnh-tân-văn của ông Lâm-văn-Ngọ.

Lục-tỉnh số 4223, ông còn nhớ nghĩa sách Kinh-Thi ông học khi xưa mà tuyên bố về vấn đề giáo dục rằng :

Không gì bằng ở trong nhà trường cho thầy được dùng roi vọt ! . . .

Vi ông cho rằng « tánh chung của loài người có đau đớn vào thân thì mới sợ và mới nhớ lâu . . . »

Vậy muốn cho sự giáo-dục có hiệu-nghiệm tốt thì không cứ đời nào, roi vọt dùng ở nhà trường tưởng không nên bỏ . . .

Rồi ông B... kết luận: đợi đến khi nhân dân đã tiến hóa, trình độ văn minh đã cao, bấy giờ hãy theo dùng cái chế độ văn minh, cũng chưa lấy gì làm muộn.

Ông Vĩnh bàn bỏ lấy . . . Hoàng-thượng cũng giáng chỉ bỏ lấy . . . Ông H. T. B. lại xin dùng roi vọt làm một lối hình phạt đối với học trò mà nhà nước bỏ đã lâu.

Không biết H.T.B. nào là H.T.B. nào. Nhưng H. T. B. nào viết bài ấy . . . cũng già man.

ban ngang..

Dân nước A-Ríp, theo đạo Hồi-hồi gặp sự gì không may, ngừng đầu trông trời, mà tư yên ủi mình rằng :
 « việc tiền định rồi »

Người nước ta nhiệm cái đức tình ấy có lẽ còn hơn dân Hồi-hồi nhiều lắm. Cái gì cũng chờ đợi ông trời cao : số mũ, rìc đầu, hay học phải cái xướng, giảm phải mình sinh, đều chờ là sự phải xảy ra như thế, mình cố giữ cũng không được. Mấy cậu học trò đi thi trượt, có ai hỏi thì cười rằng tại số, số soạn cất mý ông cha, như hòn đất đổ mỳ ra ngoài được mình bằng con, Mấy ông ký làm thầy có ăn tiền dúi lót, việc tiết lộ ra, bị bắt giam, cũng chỉ than trách ông trời xanh đã cho lúc lên, lại bắt, phải có lúc xuống mới ông lang về bốc thuốc thuốc không hay, mà có mệnh hệ nào, lỗi đầu ở ông thầy, chỉ nên thương cái phận mình mong manh có thể thôi !

Đang thư rạc nhất là những cô thiếu nữ không lấy được người yêu, tự yên ủi rằng số phận long đong, má hồng mệnh bạc, hết than khóc lại rầu rĩ nỉ non . . . cho đến lúc nào tìm được người yêu khác.

Mà đêm nay, hưng tri, Từ-ly có xuống xóm chị em thương thức, nghe dịp hát cung đàn, vác đầu nhập tịch vào bọn « đồng tử quân » để thân thể được nhẹ nhàng. Về đến nhà, vợ có hỏi nhỏ mấy câu chưa chất, chỉ cười rằng có đi hát, có hát thuốc cũng là tiền định . . .

tiểu

HIEU ICH-CAT
 47 HÀNG GAI HANOI
 LAM ĐỦ CÁC THUỒI
 DẦU VÀ CLICHÉ
 GỖ ĐỒNG, SẮT, NGÀ
 CAO-XU VÀ BIỂN ĐỒNG

... có anh Tri là vẫn
 ... đem con họ
 ... sẽ cần trọng, ông
 ... đầu hơn người
 ... Tri được mười tám

... chúng tôi đi xem
 ... nhà trường nuôi,
 ... cừ béo quay,
 ... pháp nuôi gà vịt
 ... kết quả rất tốt. Tôi
 ... một ông tổnghiệp
 ... bảo tôi rằng lúc biết
 ... ăn thịt bò băm
 ... pha loãng. Còn
 ... phải reo ngó để lấy
 ... ; một bà nhà quê

... gà đi cũng chẳng
 ... thức ấy !
 ... thí nghiệm đây
 ... pháp ấy không ?

V. S.

Đức-Lợi
 Tassez Hanoi
 ne: 571
 nhất Bắc-kỳ, có đủ
 giá bán phải chăng
 PHÙNG-VĂN-MẬU
 đ chi-d-đ
 d'Espagne - SAIGON
 Deumer - HAI HONG

... Hà Giang rang Trần-
 ... và có vẽ mỹ-thuật.
 ... Hàng Bông là phải

Vâng, quan cứ việc!

Hôm ấy, Hàn-Dua vác bầu « Robust » ra đi từ sớm tinh sương mà đến tám, chín giờ tối chưa thấy bò về làm cho bà Hàn đã sốt ruột.

Vào khoảng 9 giờ 15, nghe tiếng H. D. về, tôi « người láng giềng thân » cũng chạy sang hỏi thăm.

H. D. sầm-sầm đi vào nhà, mặt đầy mồ hôi, quàng mạnh khều súng xuống giường, tôi vội kêu lên :

— Ấy chết, ông đã tháo đạn ra chưa ?
— Rồi.

Bà Hàn và tôi cùng hỏi: Thế nào đi có được gì không mà về muộn thế ?

— Súi quây quá!

— Gớm ông này chỉ nhún má, thế thì một « ló » gì kia ? Tôi vừa nói, vừa chỉ vào hai cái túi « rết » và một sán « vịt giã ».

— Không nhún gì cả, ông để tôi kể truyện ông nghe:

« Đi từ 4 giờ sáng cho đến 5 giờ chiều chả gặp « khỉ » gì cả, gặp toàn súng là súng, thật là người khôn của khò, tôi sợ nhỡ có một ông bạn mách tôi rằng ở rừng vịt có nhiều nai, hoảng, tôi lần đến rừng vịt... »

— Ông có gặp nai, hoảng không ?

— Không biết ông bạn có định lừa mình không, nai hoảng đã chẳng gặp « mống » nào mà chút nữa mình bị « làm tài ».

— ??

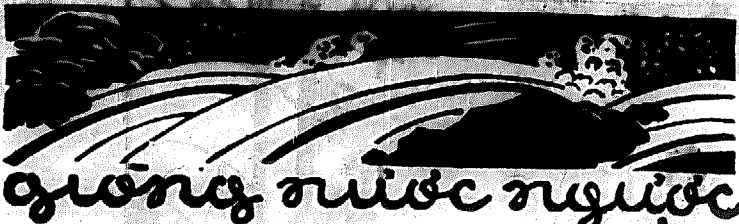
— Sục sạo mãi chẳng gặp gì, tôi quay ra về, dạ dày lép-kép, đi tới một cái đình, tôi thấy ở dưới ao có 12 con vịt đàn bơi (lội trên bờ một anh nhà quê) ngồi coi (hút thuốc vệt), về mặt ngu ngốc tẻ. Trông thấy đàn vịt, tôi nghĩ: « lúc ra đi, túi rết » còn có gà quay, bánh, rượu, thì lúc về ít ra cũng phải có con gà rừng hay con vịt giới chứ Gà rừng, vịt giới đã không có thì ta làm con vịt nhà vậy. Ừ mà cũng phải cho súng nổ nổ một phát, nó khỏi tủi, nghĩ thế, rồi tôi lấp đạn, đưa con « anh nhà quê » năm hào:

— Nay, anh để tôi bán một con, tôi trả anh năm hào.

Anh nhà quê ung dung nói:

— Vâng, quan cứ việc.

Tôi rồ cò: « đoàng », chúng một con tôi bỏ vào túi « rết », độc giả nhận rõ, cho: từ chỗ ông Hàn ngắm cho tới chỗ Xem cột tư

Thơ đáp người tình nhân mới quen biết

(Muốn gạ râu sáng như ông Tôn-Đà Nguyễn-khắc-Hiếu, trên Phong-hóa số 17 ra ngày 13-10-32 Tú-Mỡ Hồ-trọng-Hiếu có gửi bức thư cho người tình nhân không quen biết. Không thấy trả lời, nên số báo ngày 20-10 có bức thư nhắc. Biệt vô âm tín, nên số báo ra ngày 27-10-32 có bức thư trách...)

Tám đồng, tình nhân tri, thời vừa rồi, cùng một hôm tiếp được hai lá thư của người tình nhân trả lời. Một lá của Nguyệt-hồ ở Hà-thành, một lá của Mẹ-Mốc ở Nam-dịnh.

Nguyệt-Hồ (chúng mới ở Cung-giăng) rơi xuống, còn bỏ ngõ, chưa biết Tú-Mỡ là người thế nào, hỏi vợ, hỏi vên. Vậy nhân người tình nhân về tình ấy hãy xem Phong-hóa số 14 ra ngày 22 Sep-tembre 1932. Có bài tự thuật của Tú-Mỡ tự giới thiệu với bà con, thì khắc rõ, còn hơn xin miễn đáng và miễn trả lời...

Duy lá thư của Mẹ-Mốc, xem có vẻ dấm thắm, lại gửi kèm một gói to, Tú-Mỡ mừng thầm lưỡng được râu sáng. Khi mở ra hóa... rau muống, vì chưa đến mùa rau sáng. Năm xưa, Hiếu, - Tôn-Đà cũng gửi ba bức thư mà hơn mười năm giới dằng-dằng mới có người trả lời, nay Hiếu Tú-Mỡ mới ba tuần đã được thư đáp lại. Hiếu nọ có duyên hơn Hiếu kia.

Cảm lắm thịnh tình, dặng theo đây bức thư của người tình nhân ở Nam-dịnh, và Tú-Mỡ xin nói vắn một bài thơ đáp ta.

Thư gửi người tình nhân, mới quen biết.

Đọc lá thư tình viết vắn vơ,
Lại càng thương hại bạn băng-quơ.
Ba tuần sắp miệng ăn rau sáng,
Chờ mãi mà nào có thấy thơ!

Một nhời nhắn khách ngàn-rợ,
Muốn ăn râu sáng hãy chờ cuối xuân.
Hề chưa Hương tới tuần chấy hội,
Rau sáng ngon sẽ gói gửi lên.

Bây giờ bạn hãy nhịn thèm,
Sợi canh rau muống mà xem thơ này.
Thơ này định gửi ngay trước,
Song ngại vì chưa được rõ lòng:

Người ta rồ bẽ, rồ sòng,
Lòng người ai biết chỉ cùng má đỏ.
Độc thơ bạn, to vô chìn khác,
Người chưa quen bỗng chốc nên quen.
Thẹn mình má phấn, răng đen.
Quê mùa đầu súng mới duyên tình cờ.
Hương phải bạn vật vờ giăng-giờ.
Cũng mang danh sen ngó, đào tơ.
Bỗng nhiên chao đổi thờ từ.
Nhưng trông gia-pháp ngân nghìn bấy lâu
Nào ngờ để bạn đau vì nhớ.
Gây thân ve, biếng ngủ, quên ăn
Nhỡ ra thì ệt đến tám thân.
Lấy ai mà viết mực vắn « ngược giòng » ?
Tình đang cảm. Cầm lòng chẳng đợi.
Gửi vài hàng mong tôi cho cùng
Vi chẳng là khách tình chung.
Xin chàng Tú-Mỡ khoan đừng giận-ngờ!

Lòng người ai biết chỉ cùng má đỏ.

Độc thơ bạn, to vô chìn khác,
Người chưa quen bỗng chốc nên quen.
Thẹn mình má phấn, răng đen.
Quê mùa đầu súng mới duyên tình cờ.
Hương phải bạn vật vờ giăng-giờ.
Cũng mang danh sen ngó, đào tơ.
Bỗng nhiên chao đổi thờ từ.
Nhưng trông gia-pháp ngân nghìn bấy lâu
Nào ngờ để bạn đau vì nhớ.
Gây thân ve, biếng ngủ, quên ăn
Nhỡ ra thì ệt đến tám thân.
Lấy ai mà viết mực vắn « ngược giòng » ?
Tình đang cảm. Cầm lòng chẳng đợi.
Gửi vài hàng mong tôi cho cùng
Vi chẳng là khách tình chung.
Xin chàng Tú-Mỡ khoan đừng giận-ngờ!

Có việc chi mà nghĩ vắn vơ ?
Thư chưa đến nỗi ghi băng quơ.
Có mười ngón muống đồng sông Vỹ,
Xin gửi kèm vào với bức thơ.

Phạm-thị-Cả-Mốc đến thư Nam-dịnh

Thơ đáp người tình nhân mới quen biết

Ba bức thư tình viết vắn vơ,
Thả « giòng nước ngược » gửi băng quơ.
Ngờ đâu cũng đến tình nhân nhĩ,
Vừa được quà ăn, lại được thơ.

Mấy lời tạ bạn đào-tơ :
Trái mùa râu sáng, đành chờ sang xuân.
Hội Hương-Tịch tới tuần xin nhớ,
Đã hẹn hò thời chờ đơn sai.

Mở quà rau muống su hai,
Hãy xin tạm lĩnh kéo ai giận lòng.
Của một đồng nhưng công một nén.
Mà tấm lòng lưu tuyến siết bao.

Canh sượng cũng hóa ngọt ngào.
Ngon rau sông Vỹ, sơn-hào khôn so.
Chỉ hiềm nỗi người cho chưa tỏ.
Biết họ tên nào rõ là ai ?

Nghệ tên lưỡng những nức cười «
Tên kia có súng với người hay chăng ?
Dù chưa gặp cũng rằng tri-kị
Vốn xưa nay thanh khí nhẽ thường

Trăm năm dù chẳng đá vàng
Thời ta kết bạn trong làng thi-văn
Từ khi được tình nhân tri-ngộ
Thôi chẳng còn biếng ngủ quên ăn

Vâng, quan cứ việc!

(Tiếp theo cột nhất)

đàn vịt bơi chỉ cách xa độ ba thước lày
Tôi toan về, sau thấy đồng loại chết
mà mười một con vịt kia chẳng những
chẳng sợ sệt gì lại còn đập cánh kêu
« cạc-cạc » rầm lên, bơi sấn đến trước
mặt tôi « à ra bọn này nó khi-thị mình
quá » vừa « câu tiết » vừa « cao hứng »
lời gọi « anh nhà quê » :

— Nay anh cầm lấy năm hào, tôi
muốn bán con nư...
Ông nói đến đây, bà Hàn sen vào :

— Chết (bối), sấn thế thì bán cả nhà đi.
— Suy! không muốn nghe thì bịt lỗ
tai lại.

Tôi đưa cho anh chàng năm hào, rồi
« đoàng » một con nư vào nằm « trong
túi rết » tôi. Không biết lúc bấy giờ có
« Thần-vật » ám ảnh thế nào mà tôi lại
muốn « sủa luôn cả đàn ».

— Nay anh cầm lấy một đồng, tôi bán
hai con nư.

— Vâng quan cứ việc! quan bán nổi
cả mười con cũng được.

Tôi vút ra một đồng rồi « đoàng »,
« đoàng »... bốn đồng rồi « đoàng »...
đoàng, đoàng, đoàng... đoàng!..

Rồi... tuần trăng dáo trong làng ở đầu
mà dùng dùng kéo ra ra vẩy kín lấy
tôi, kẻ gây gộc, giáo mác, người sừng
cuộc, hò hét vang lên, hình như người
nào cũng muốn nuốt tươi tôi, rồi họ
dẫn tôi lên huyện (tôi phải giữ còng ra
họ mới không giám trói), còn cái
« thàng nhà quê ngu-ngốc » kia nó vừa
chạy vừa cười ngật nghẹo.

— Ờ! Ờ! phải lừa, không phải vịt
của tôi, vịt của thần...
Nghe tới đây bà Hàn hình như không
thể giữ được hơi giận, còn tôi thì buồn
cười ngất mà không giám cười, phải vờ
đau bụng mồm môi nhẩn mặt lại, tay
chỉ vào bụng « ra hiệu » rồi ôm bụng
vác cười về nhà.

Việt-Băng
(Lao Kay)

Còn tú Phong-hóa, còn xuân
Cùng nhau còn viết thơ vắn « ngược
giòng »

Song chưa rứt nỗi lòng ngư ngàn
Còn vẫn vờ lẩn thẩn nghĩ hoài
Chị chàng Thị-Mốc là ai ?
Hay là giả gái trên người bạn thơ ?

Nhận được thơ càng nghĩ vắn vơ
Vi chưa tỏ mặt bạn băng quơ
Dù trái dù gái tình tru tuyến
Xin tạ lòng ai một bức thơ.

Tú-Mỡ Hồ-trọng-Hiếu bài tay

THUỐC LẬU HỒNG - KHÊ

Là « ó món thuốc ngoại khoa gia truyền ngoại trăm năm, lại nhờ được sự hình nghiệm của ông tôi trong mười năm nay, đặt phòng riêng truyền môn chữa về bệnh lậu và bệnh ghẻ mai nên phát minh ra được nhiều vị thuốc rất hay chế luyện thêm vào thành một phương thuốc rất hoàn toàn chỉ chữa trong bốn tuần đặng là là hết, và...

NHÀ THÍ NGHIỆM BỆNH LẬU GIANG

Đã phát-minh những thứ thuốc chữa về bệnh này
liệu thuốc LÊ-HUY PHÁCH làm thuốc đã lâu năm đặt phòng riêng để
thí-nghiệm bệnh Lậu và Giang-Mai

Sử Uy
Đông dân
Núi Nư
Như còn
Sử Uy
Kể đã lâu
Tri-tri
Vàng bôn

Em ta
Ngươi lan
Mặt em
Thầy bu k
Lấy ch
Em chỉ b
Ông Tô
Sé duyên e
Tư ng
Tường r
Không n
Mở ngoài b
Bờ ch
Kiếm đ
Mình em
Ma xem cá
Giận th

Tìm thấy
Báo Đ
đang lin
Son-tay
ra được c
tính thành
đã trộm r
nước Nam,
cái nổi n
ại ngay g
phiên các n
núi đó mới
Ai ngờ đ
Son, h
phái một n
Thất vọng

Trương C
Thương-m
Kinh-tế k
mấy ai, n
thương-m
Gặp một ó
không có v
trái bóng, b
giận dưới g
— Bài can
học thêm m

Hỏi

1 - Ho
2 - Th

— Ấy chết, ông đã tháo đạn ra chưa?
— Rồi.
Bà Hân và tôi cùng hỏi: Thế nào đi có được gì không mà về muộn thế?
— Súi quẩy quá!
— Gớm ông này chỉ nhún má, thế thì một « ló » gì kia? Tôi vừa nói, vừa chỉ vào hai cái túi « rết » và một sáo « vịt giã ».

— Không nhún gì cả, ông để tôi kể truyện ông nghe:
« Đi từ 4 giờ sáng cho đến 5 giờ chiều chả gặp « khi » gì cả, gặp toàn súng là súng, thật là người khôn của kho, tôi sợ nhớ có một ông bạn mách tôi rằng ở rừng vịt có nhiều nai, hoẵng, tôi lần đến rừng vịt...
— Ông có gặp nai, hoẵng không?
— Không biết ông bạn có định lừa mình không, nai hoẵng đã chẳng gặp « mống » nào mà chút nữa mình bị « làm tái ».

— ? ?
— Sực sạo mãi chẳng gặp gì, tôi quay ra về, dạ dầy lép-kẹp, đi tới một cái đình, tôi thấy ở dưới ao có 12 con vịt đàn bơi (lội trên bờ một anh nhà quê) ngồi coi (bút thuốc vật), về mặt ngu ngốc tẻ. Trông thấy đàn vịt, tôi nghĩ: « lúc ra đi, túi rết » còn có gà quay, bánh, rượu, thì lúc về ít ra cũng phải có con gà rừng hay con vịt giò chứ. Gà rừng, vịt giò đã không có thì ta làm con vịt nhà vậy. Ủa nà cũng phải cho súng nó nổ một phát, nó khởi tũn, ngổn thế, rồi tôi lấp đạn, đưa cho « anh nhà quê » năm hào:
— Nay, anh để tôi bắn một con, tôi trả anh năm hào.

Anh nhà quê ung dung nói:
— Vàng, quan cứ việc.
Tôi nổ có: « đoàng », chúng một con tôi bỏ vào túi « rết », độc giả nhận rõ, cho: từ chỗ ông Hân ngắm cho tới chỗ Xem cột trụ

có gửi bức thư cho người tình nhân không quen biết. Không thấy trả lời, nên số báo ngày 20-10 có bức thư nhắc. Biệt vô âm tín, nên số báo ra ngày 27-10-52 có bức thư trách...

Tâm đồng, tình nhân tri, thời vừa rồi, cùng một hôm tiếp được hai lá thư của người tình nhân trả lời. Một lá của Nguyệt-hồ ở Hà-thành, một lá của Mẹ-Mốc ở Nam-dịnh.

Nguyệt-hồ (chàng mới ở Cung-giang) rơi xuống, còn dở ngỡ, chưa biết Tú-Mỡ là người thế nào, hỏi vợ, hỏi vên. Vậy nhân người tình nhân về tình ấy hãy xem Phong-hóa số 14 ra ngày 22 Sep, tembre 1932, có bài tự thuật của Tú-Mỡ tự giới thiệu với bà con, thì khắc rõ, còn thơ xin miễn dăng và miễn trả lời...

Duy là thơ của Mẹ-Mốc, xem có vẻ dăm thắm, lại gửi kèm một gói to, Tú-Mỡ mừng thầm tưởng được râu sáng. Khi mở ra hóa, ... rau muống, vì chưa đến mùa rau sáng. Năm xưa, Hiếu, - Tân-Đà cũng gửi ba bức thư mà hơn mười năm giờ dăng-dăng mới có người trả lời, nay Hiếu Tú-Mỡ mới ba tuần đã được thư đáp lại. Hiếu họ có duyên hơn Hiếu kia.

Cảm lắm thịnh tình, dăng theo đây bức thư của người tình nhân ở Nam-dịnh, và Tú-Mỡ xin nói vắn một bài thơ đáp tạ.

Thư gửi người tình nhân, mới quen biết.
Độc là thư tình viết vắn vơ,
Lại càng thương hại bạn bàng quơ.
Ba tuần sắp miếng ăn rau sáng,
Chờ mãi mà nào có thấy thơ!

Một nhời nhắn khách ngàn-rợ,
Muốn ăn râu sáng hãy chờ cuối xuân.
Hề chưa Hương tới tuần chầy hội,
Rau sáng ngon sẽ gói gửi lên.
Bây giờ bạn hãy nhịn thêm,
Sợi canh rau muống mà xem thơ này.
Thơ này định gửi ngay tuần trước,
Song ngại vì chưa được rõ lòng:
Người ta rõ bề, rõ sóng,

trông phải bọn vắt vờ giăng-giờ.
Cũng mang danh sen ngộ, đào tơ.
Bỗng nhiên chào đời từ.
Nhưng trông già-pháp ngàn xưa bấy lâu
Nào ngờ để bạn đau vì nhớ.
Gây thân ve, biếng ngủ, quên ăn
Nhờ ra th ết đến lấm thân.
Lấy ai mà viết mực vắn « ngược giọng »?
Tình dăng cảm. Cảm lòng chẳng dậu.
Gửi vài hàng mong tới cho cùng
Vi chẳng là khách linh chung,
Xin chàng Tú-Mỡ khoan dưng ngàn-ngợi!

Có việc chi mà nghĩ vắn vơ?
Thư chưa đến nỗi gửi bàng quơ.
Có mươi ngọn muống dòng sông Vx
Xin gửi kèm vào với bức thơ.

Phạm-thị-Cà-Mốc đốn thư
Nam-dịnh

Thơ đáp người tình nhân
mới quen biết

Ba bức thư tình viết vắn vơ,
Thả « giọng nước ngược » gửi bàng quơ.
Ngô đầu cũng đến tình nhân nhĩ.
Vừa được qua ăn, lại được thơ.

Mấy lời tạ bạn đào-tơ:
Trái mùa râu sáng, đành chờ sang xuân.
Hội Hương-Tích tới tuần xin nhớ,
Đã hẹn hò thời chờ đơn sai,
Mơ quạ rau muống su hai.
Hãy xin tạm lỉnh kéo ai giận lờng.

Của một đồng nhưng công một nên.
Mà tấm lòng lưu luyến siết bao.
Canh suông cũng hóa ngọt ngào.
Ngon rau sông Vx, sơn-hào khôn so.
Chỉ hiềm nỗi người cho chưa tỏ.
Biết họ lên nào rõ là ai?

Nghệ lên luống những nực cười.
Tên kia cớ sùng với người hay chăng?
Dù chưa gặp cũng rằng tri-kỹ
Vốn xưa nay thanh khí nhẽ thường
Trăm năm dù chẳng đá vàng
Thời ta kết bạn trong làng thi-văn
Từ khi được tình nhân tri-ngộ
Thời chẳng còn biếng ngủ quên ăn

— Suýt không muốn nghe thì bị ló tai lại.
Tôi đưa cho anh chàng năm hào, rồi « đoàng » một con nữa vào năm « trong túi rết » tôi. Không biết lúc bấy giờ có « Thần-vị » ám ảnh thế nào mà tôi lại muốn « sửa luôn cả đàn ».

— Nay anh cầm lấy một đồng, tôi bắn hai con nữa.
— Vàng quan cứ việc! quan bắn nốt cả mười con cũng được.
Tôi vứt ra một đồng rồi « đoàng » « đoàng » ... bốn đồng rồi « đoàng » ... đoàng, đoàng, đoàng... đoàng!...

Rồi... tuần trăng dần trong làng ở đầu mà dưng dưng kéo ủa ra vẩy kín lấy tôi, kẻ gây gộc, giáo mác, người sừng cuốc, hồ hét vang lên, hình như người nào cũng muốn nuốt tươi tôi, rồi họ dẫn tôi lên huyện (tôi phải giữ luật ra họ mới không giám cười), còn cái « thằng nhà quê ngu-ngốc » kia nó vừa chạy vừa cười ngặt nghẹo.

— Ê! Ê! phải lừa, không phải vịt của tôi, vịt của thần...
Nghe tôi dấy bà Hàn bình như không thể giữ được hơi giận, còn tôi thì buồn cười ngất mà không giám cười, phải vờ đau bụng măm mồm nhăn mặt lại, tay chỉ vào bụng « ra hiệu » rồi ôm bụng, vác cười về nhà.

Việt-Băng
(Lao Kay)

Còn tú Phong-hóa, còn xuân
Cùng nhau còn viết thư vắn « ngược giọng »

Song chưa rút nỗi lòng ngược ngàn
Còn vắn vơ lần thân nghĩ hoai
Chị chàng Thị-Mốc là ai?
Hay là giả gái trên người bạn thơ?

Nhận được thơ càng nghĩ vắn vơ
Vi chưa tỏ mặt bạn bàng quơ
Dù trái dù gái tình lưu luyến
Xin tạ lòng ai một bức thơ.
Tú-Mỡ Hồ-Trọng-Hiếu bài tay

THUỐC LẬU HỒNG - KHÊ

Là một môn thuốc ngoại khoa gia truyền ngoài trăm năm, lại nhỏ được sự kính trọng của chúng tôi trong mười năm nay, đặt phòng riêng truyền môn chữa về bệnh lậu và bệnh giang-mai nên phát minh ra được nhiều vị thuốc rất hay chế luyện thêm vào thành một phương thuốc rất hoàn toàn chỉ uống trong bốn tiếng đồng hồ là kiến hiệu ngay không phải đi giặt không vật vờ nhọc mệt không hại sinh dục, đàn bà có cháu cũng uống được. Bệnh mới phải ra mủ, ra máu buốt tọc, hoặc bệnh đã lâu chữa không rút nọc mỗi khi uống rượu thức đêm, trong người nóng nảy lại thấy có mủ và xem trong nước tiểu có vẩn, uống thuốc này đều khỏi. Nọc Thuốc đỏ mau khỏi, lại không công phạt, ứn được sanh em chị em đồng bào dùng mỗi ngày thêm đồng, cả người Tây người Tàu cũng nhiều người uống thuốc này được khỏi rồi nọc, công nhận rằng không thuốc nào hay bằng thuốc lậu Hồng-Khê. Giá 0p60 một ống bệnh giang-mai tím-la phát hạch lên soái nó rết lở loét quy đầu đau xương rất thối rức đau nhĩ mủ chảy, ra máu ghê hoa khê, phá lở khắp người, cũ-dịch thiên pháo sắp nguy đến tính mệnh chỉ uống một ống thuốc, là cải tử hồi sinh trong 24 tiếng đồng hồ không phải kiêng nước không bắc lên rang uống thuốc đi làm việc như thường không hại sinh dục. Cũng 0p60 một ống. Xin mới quá bỏ lại hoặc có thư về lập tức có thuốc gửi đến nơi mua từ 6 ống trở lên không phải chịu tiền cước.

Hồng Khê được - phòng

81 - Route de Huế, cạnh chợ Hôm Hanoi Téléphone 755

NHÀ THÍ NGHIỆM BỆNH LẬU GIANG

Đã phát-minh những thứ thuốc chữa về bệnh ấy
Hiệu thuốc LÊ-HUY PHÁCH làm thuốc đã lâu năm đặt phòng riêng để thí-nghiệm bệnh Lậu và Giang-Mai.
Thi năm 1931 đã phát minh những thứ thuốc này để chữa về bệnh ấy Lậu mới phải (état aigu) bất cứ mủ, máu buốt tọc chỉ dùng từ 4 đến 6 ống là khỏi hẳn, mỗi ve giá là 0p 50

Lậu lâu năm (état chronique) thường sinh nước tiểu vàng đỏ, hay đục cùng lặn-vẩn, lúc đi tiểu thấy nóng, tứ chi mỗi mệt, yếu đuối, và còn sinh nhiều mụn-nưng khô chiu khác nữa. Như thế chỉ dùng 2 ve là triệt-trùng, giá mỗi ve 0p 60 và 1 hộp to Bồ-Ngũ Tang-Trừ-Lam 2p 00 (hộp nhỏ 1p 00) là khỏi hẳn. Thứ thuốc này ai dùng không khỏi sẽ giá lại tiền. Còn bệnh Giang-mai thì bất cứ nặng đến đâu, uống thuốc của bản hiệu cũng chóng khỏi hơn là bệnh lậu, ai ai đều biết.

Ai muốn hỏi điều gì, xin đính theo timbre 0p 05 để tiện việc trả lời. Ở địa phương nào thuốc gửi thư về sẽ gửi theo cách lịnh-hóa gao-ngân (C. R.)
Thư và manda xin gửi cho:

M. LÊ-HUY-PHÁCH, 12 route Vĩnh-Từ, Hanoi, Tonkin

Người...
Mặt...
Thay...
Lấy...
Em...
Ông...
Se...
Tu...
Trương...
Khám...
Mê...
Bồi...
Kiếm...
Mình...
Mà...
Giữ...
Tìm...
Báo...
đang...
Son...
ra...
tính...
đã...
nước...
cái...
ngay...
phiên...
núi...
Ai...
Sơn...
phái...
Thất...
Trương...
Thường...
Kinh...
mấy...
thương...
Gặp...
không...
trái...
giận...
—...
học...
Hỏi...
1...
2...
3...
4...
m...

... vào năm « trong
... lúc bấy giờ có
... nào mà tôi lại
... »
... một đồng, tôi bán
...
... quan bản nổi
...
... rồi « doang »
... rồi « doang » ...
... doang! ...
... trong làng ở đầu
... ra vậy kín lấy
... mác, người sòng
... hình như người
... mới tôi, rồi họ
... phải giờ luật ra
... (trời), còn cái
... « kia nó vừa
... »
... không phải vật
...
... bình như không
... còn tôi thì buồn
... giám cười, phải vớ
... nhẵn mặt lại, tay
... « rồi ôm bụng

Việt-Bàng
(Lao Kay)
... còn xuân
... thư văn « người
... lòng ngơ ngẩn
... nghĩ hoài
... là ai?
... với bạn thơ?
... nghĩ văn
... quơ
... tư lự
... c thơ.
... - trong-Hiếu b' tay

GIANG
... về bệnh ấy
... đặt phòng riêng để
... chữa về bệnh ấy
... từ 4 đến 6
... g đồ, hay dục cung
... và còn sinh nhiều
... -trùng, giá mỗi ve
... p 00) là khi hẳn
... ab (ang-mai thì
... khổ hơn là bệnh
... việc trả lời. Ở
... (C. R)
... Tonkin

Một em gái, hai em gái, em không.
Thầy bu khuyển rồ, em rằng: em không.
Lấy chồng cho đáng tầm chồng.
Em chỉ bằng lòng lấy cậu phân thối.
Ông Tư cũng khéo chiều người.
Se duyên em được như lời ước mong.
Tư ngó em lấy cậu thông,
Tưởng rằng sang trọng nên ông, nên bà.
Không ngờ người chốn phồn hoa.
Mẽ ngoài bóng bầy, cửa nhà rỗng không.
Bối chông chơi đại chơi nông,
Kiếm được một đồng lại muốn liêu hai.
Mình em giặt gấu vá vai,
Mà xem cậu nó ra người vô tư.
Giận thân lấy phải chông hư...

Ông Nguyễn Khắc-Hiếu trong Annam tạp chí số 4, nói: Duy-tán ngày trước nghe đâu nhiều người đọc mà không biết vì có gì lại chết. Nay Phong-hóa giống Duy-tán, nên ông lấy làm lo cho Phong-hóa, nghĩa là ông lo cho Phong-hóa cũng một số phận như Duy-tán. Duy-tán làm sao chết, ông vẫn biết rõ lắm vậy cảm ơn ông vì tấm lòng nhậm hiệm quý hóa ấy, còn ông báo Phong-hóa giống Duy-tán, cái đó để đọc giả Phong-hóa xét đoán, chứ ông lấy bộ óc trái mùa của ông mà xét đoán thì đúng sao được. Báo Phong-hóa là một tờ báo mới, nhưng không phải báo mới nào cũng giống như Duy-tán. Chúng tôi mới là mới chứ không như tên-sinh óc cũ rích mà giám cho báo

Rồi lại chết để lấy đà.
Cứ thế mãi mãi.
Ông mong Phong-Hóa chết ngờ đâu mới thấy báo ông chết... tạt một kỳ.
Rồi ông lại sống lại.
Rồi ông lại chết tạt...
Biết bao giờ cho hết cái nạn ấy.
Còn báo Phong-Hóa ông mong cho chết — thì nó cứ đi, nó cứ tạt, nó không cần lấy đà như báo ông.

Các nhà văn-sĩ
Các nhà văn-sĩ, mỗi người có một vẻ riêng, xin dẫn hai cái thí-dụ trong văn giới nước nhà:
Cụ Hoàng Tăng-Bi xin lỗi cụ-giống như con gà mái gẹ đã bao năm nay, mỗi

... cũng được lâu, lần thứ hai, số phận ngắn ngủi hơn lần trước mà đến lần thứ tư rồi vẫn còn ngắc ngoải.
Báo văn-học với tòa Hàn-lâm
Ông Dương-tư-Nguyên trong báo Văn học nổi chỉ ông Nguyễn-Nho ở báo Nam-phong, xin đức Kim-thượng lập một tòa hàn-lâm.
Ấy chết, ông lẩn. Đòi nhà ai lại xin lập một tòa xưa nay vẫn có,
Ông Nguyễn ơi, ông có muốn vào viện hàn-lâm, ông nên chịu khó vô Huế đến thăm ông Nguyễn-Đệ, hà tất phải xin lập một viện hàn lâm khác. Vì có lập một viện hàn-lâm mới, ông cũng không được cái chân thư ký vĩnh viễn đâu, mà vội mong.

Tờ báo « Báo-Hoàng »
Các báo đồn rầm lên rằng nay mai có tờ báo Báo-hoàng xuất bản ở Huế. Có tin nó xuất bản rồi lại có tin nó chưa xuất bản. Rồi lại có tin nó không xuất bản nữa
— Mới đây ông P. Q. lại rục-rịch vào Huế.
Tờ báo Báo-hoàng có lẽ lại rục rịch ra đời.
Chỉ buồn cho ông Ưng-hóa, ông Nguyễn-quí-Hương thấy gió Nam-phong lại mà không thấy mát.

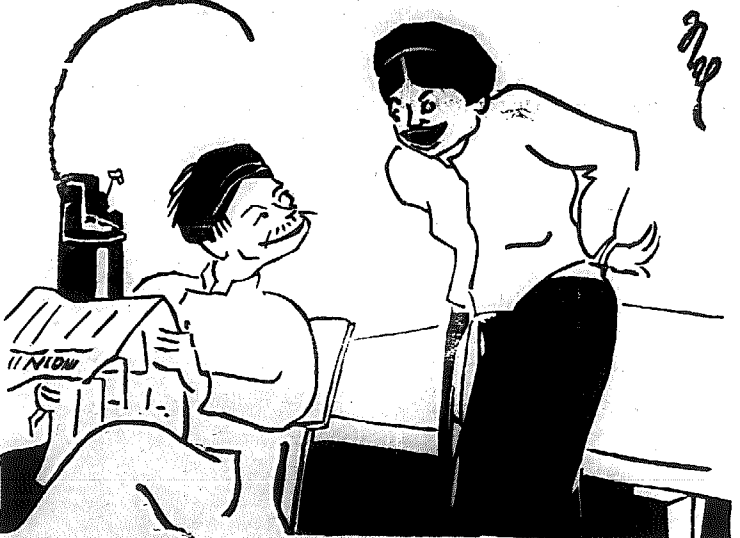
Hanoi và Hà-bắc
Vừa rồi có tin đồn nhà nước sắp thiên lĩnh thành Hanoi sang bên Gia-lâm, lấy tên là lĩnh Hà-bắc. Ai tạo ra cái nỗi đồn đieu ấy, không biết. Chỉ biết rằng giao này có lắm tin đồn quá-Đồn bác-sĩ Nam-anh chế được thứ thuốc lạ, đồn ông Nguyễn-công-Tiểu phát minh được một thứ run mới, đồn ông Đặng-phúc-Thông mới tìm được mỏ đất ở Sơn-Tây, đồn ông Nguyễn-trọng-Thuật khảo cứu được một người Annam da vàng, ông Nguyễn-văn-Vĩnh sắp chấn hưng nho-giáo...

Tìm thấy mỏ vàng ở Sơn tây
Báo Đông-pháp ngày 23-10-32 có đăng tin:

Sơn-tây. — Vừa có tin ở đây đã tìm ra được cái mỏ rất nhiều vàng cách tỉnh thành không xa mấy. Đọc đến đây đã trộm mừng cho các ông kỹ-sư mỏ nước Nam, từ nay các ông không phải cái nỗi nằm nhà khai mỏ... của vợ. Tại ngay gần Hanoi có mỏ vàng khối phiến các ngài phải vào tận rừng sanh núi đỏ mới tìm được mỏ vàng.
Ai ngờ đọc xuống dưới: Diêm-tích-Sơn, hùng cứ toàn lĩnh Sơn-đông, đã phá một nhà kỹ-sư Nga...
Thất vọng.

Trường Cao-đẳng Thương-mại bị bãi
Kinh-tế khủng-hoàng, còn buồn bán mấy ai, nêu chỉ nhà nước bãi trường thương-mại.
Gặp một ông học trò, nói truyện, ông không có vẻ gì thất nghiệp cả, vẫn đầu chải bóng, bóng như đôi giầy verni ông giặt dưới gót chân.
— Bãi càng hay, ông ạ. Khôi tốn công học thêm một năm nữa. Chỉ thương

Miếng một

Mợ — Nói với đàn ông chuyện gì, thì vào lỗ tai này lại ra cả lỗ tai khác
Cậu — Nói với đàn bà chuyện gì thì vào ra hai lỗ tai mà ra cả đấng đấng

Hỡi các anh em học sinh!

-), Nếu các anh em muốn :
- 1 — Học thành tài.
 - 2 — Thi đỗ -- không đỗ không phải trả học phí.
 - 3 — Học không mất tiền, lĩnh học bổng hay được trừ bớt học phí.
 - 4 — Một trường có quy củ: kỷ luật, có qui định giờ học, môn, tối nghiệp ở các trường Cao-đẳng Sư-phạm, thì nên đến học:

Trường HÙNG-VƯƠNG

Ở 240 — Rue du Coton et 7 Duvalier — HANOI
là một trường mới mở, có đủ các lớp cho Nam-Nữ học sinh, [c] sâu rộng nhiều cây cối, mát mẻ.
Vậy hỡi các anh em học sinh! hãy đến học thử — không phải trả tiền hoặc bó buộc điều gì — chỉ trong tuần lễ sẽ thấy tiến bộ lạ lùng.

TAY CHÔN KÈ? ..
BIẾT BAO NHIÊU NGƯỜI,
L. CHỨC
22
HÀNG
COT

Hai cuốn sách mới in

1. -- NAM - NỮ BÍ - MẬT CHỈ - NAM

Nói về việc vệ-sinh hôn-nhân của trai, gái. Có hình vẽ các cơ-quan sinh-dục và các bài thuốc để chữa các bệnh: Lậu, Dương-mai, bạch-thận, đờu-kính, bạch-đái, sa-thái, đờu-thai, cầu-tự v. v.

AI muốn cho ai-tình của vợ chồng được hòa-hảo, nói giống đồng đức, thân-thử khỏe-mạnh, nên mua ngay sách này. Giá 0.30 ở xa thêm cước 0.20 (Linh hóa giao-ngân là 0.60) thơ và mandat đề: « Nhật-Nam Thư-quán Hanoi ».

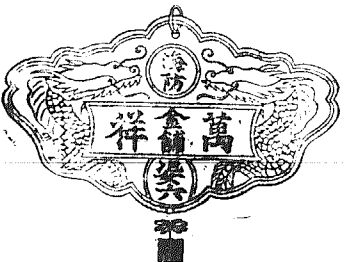
2. -- Thương-mại kế-toán chỉ-nam

Sách này làm sổ sách nhà buôn, hời hạc, kỹ-nghệ, chà làm ruộng, bán chỉ v. v.

Thương-mại kế-toán chỉ-nam là một cuốn sách do ông Lê-Vũ-Thái tốt nghiệp trường Cao-dẳng Thương-mại, tham-tá Hỏa-xa công-ti soạn ra bằng chữ quốc-ngữ ra công-phụ, để chỉ dẫn một cách rõ-ràng, dễ-hiểu các sổ sách nhà đơn-nghiep phải vào sổ, công việc trực số cuối năm, cách tính lỗ lãi và thực-hành theo phương-pháp giản tiện. Lối quốc-ngữ viết tắt. Cách tập đánh máy có in cả bản-đồ, các thứ máy chữ để người không có máy tập đánh cũng được, v. v. Là nhà buôn, hội buôn, nhà chế-lao kỹ-nghệ, làm ruộng, các nhà làm báo, chỉ đều dùng hợp cả. Trong sách lại có thêm nhiều mục rất có ích như: Cách viết thư từ trong việc thương-giao biến thông văn-tự giao-kèo... Cách giao-thiệp với nhà bán, nhà mua-điện các nhà chuyên-môn vận-tải. Cách học tính nhanh máy dòng. . .

Thật là quyển sách Kế-toán đầy đủ và rất hợp thời. Cái thời đại cạnh-tranh kịch-liệt về kinh-tế về tiền-tài. Sách đã in rồi. Giấy rất tốt bìa cực đẹp chữ thật rõ. Giá 1p50. Mua báo mua lẻ thơ và mandat đề cho nhà xuất-bản như vậy: Nhật-Nam Thư-quán 1 vực-phòng 26 Hàng Bông Hanoi - Bắc-kỳ gửi củ mandat trước thì là 1p80 cả. Gửi linh-hóa tra-ngân thời là 2p95. Mua ngay kẻo hết.

BIJOUTERIE TONKINOISE
VAN TƯƠNG
(Chính hiệu BÀ-LỤC)
HAIPHONG — 293k, Phố chợ Sắt

Hàn hiện chuyên làm, bán và chữa đủ các đồ vàng bạc thời trang Nam-Việt đã hơn 20 mươi năm nay; bao giờ vàng cũng đủ g tuổi đứng cân.
Tại có bán thêm các thứ chè ướp hoa sen - Sâm Cao-ly, Huế-Kỳ, quế than, yến, đường-Nam.
Qui khách có lòng chiến cố sẽ không lo ngại chi tiêu gì.
Có bán theo cách linh hóa giao ngân

VUI CƯỜI

Anh đoán giỏi

- Nhà tôi vừa ở cử-sùng ngày bác ạ.
- Mừng bác nhớ, lai cháu gái chứ?
- Không
- Thế cháu gái à?
- Sao bác biết?

Gửi thư xin tiền

Thơ của cháu - Thưa chú, cháu viết thư xin chú cho vài chục để ăn học, cháu nghĩ xấu hổ quá, không muốn gửi thư đi nữa, nhưng thư đã bỏ vào nhà giấy thép mất rồi. . .

Thơ của chú - Cháu đừng lo, thư của cháu thất lạc mất rồi.

Bên Hồ

Một chàng đồ mặt, chờ người yêu, đi đi, lại lại sau lưng cụ câu cá, bỗng thấy phao giật.

- Kia, phao giật. . .
- Không, con run rẩy nó nóng ruột đấy.

Tự vụng hạc kê

Chời phật trần. -- Một thư gậy có hai đầu: một đầu để đánh vợ, kê trước mặt vợ cả, một đầu để đánh vợ cả khi đã có vợ bé.

Ô-tô: một cái xe có cái đặc tài là phi nhảy xuống ruộng thì lằm gãy cột đèn
Tham tá canh nông. -- Phạm người có

cái chức trách ở một tòa nhà rất sang dữa cánh đồng, ngày ngày hai buổi ra nhìn ngọn lúa cao dần.

Cái cháp. -- Một thứ hộp có khóa, bà nào có chồng hay đi chơi đêm, cho đầu vào khóa chặt lại, tiện vô cùng, thứ hộp này, xã hội ta dùng nhiều lắm.

Tổ nhất thế-giới

Nước Nam ta có một vật thường dùng to nhất thế giới, kêu nhất thế giới, không nước nào có, thế mà không mấy ai biết.

- Cái gì?
- Cái đũa bứt thuốc Lào!
- Ủ, có thể chứ! Ít ra ta cũng phải được một thứ chiếm giải-quần-quần hoàn cầu chứ!

Hương đốt muối

Một bác nhà quê được một bó hương đốt muối, đem hôm ấy mang về thắp thờ, ngủ không buồn màn. Sáng mai thấy, mặt, mũi, tay, chân, chỗ nào để hở đều tịt cả lên như sỏi.

Tức quá, mang hương lại nhà hàng trách: « ông nói hương của ông trị muỗi rất hiệu nghiệm, ông thử trông mặt với tay tôi, hiệu nghiệm thế này à? »

- Nhà hàng đáp:
- Hiệu-nghiệm lắm chứ? đó là tại ông không biết cách dùng. . .
- Dùng thế nào?
- Ông thử bắt sống lấy con muỗi, châm nén hương đi vào hai mắt nó, xem nó có chết bỏ đời nó không?!

Hai ông thừa

Một ông thừa nói truyện với một ông thừa khác:

- Họ cũng ăn, mình cũng ăn nhưng một đàng ăn mì sáo, một đàng ăn bánh đa.
- Ăn mì sáo, vừa ngon, vừa êm không ai biết.
- Ăn bánh đa, ăn gọi là một tí đã kêu rau-ráu,

CUỘC ĐIỂM... BÁO

Annam tạp-chí chết đi, sống lại bốn lần, chắc rồi còn chết nhiều lần nữa.

Cơ quan tiền thủ của quốc dân ấy sống hay chết, chết hay sống, sống rồi lại chết, hay chết rồi lại sống, chết dở dang hay chết hẳn, cái đó can hệ gì đến quốc dân, họa chăng chỉ can hệ đến quốc dân... của ông Hiếu, quốc dân độ 30 người đọc Annam tạp-chí.

Bào Chớp bóng chớp nhong một cái rồi biến đầu mất.

Nói đến chớp bóng, lại nhớ xưa kia ở Huế có tạp chí « Thần-kính » nhưng nghe đầu vì ngộ gió nên đã chết rồi.

Thời-báo và Bắc-kỳ thời-báo chỉ ra trong có một thời, cho đúng với tên gọi Hai tờ này cũng ra một thời, cùng chết một thời hiện nay còn cùng nhau đời thời, chẳng biết đời bao giờ.

Annam tạp chí và Nam-phong tuy vậy còn hơn báo Thần-Nông.

Báo Thần-Nông họa chăng chỉ có ba người đọc: ông Phục-Hi, ông Hứa-Sào và ông Bành-Tổ.

Bắc-Kỳ thể-thao, nay thượng võ, mai thượng võ kia lại thượng võ, có ngày thượng, căng cuân, hạ căng tay.

Xem báo đó nhiều khi chóng mặt, hoa mắt về những « dao to, búa nhọn » hơi văn-mạnh mẽ như muốn vào hồ dữ, thể văn « sừng trâu như vạn lý trường thành », khi văn « cuộn cuộn như rồng bay, phương mùa »

AI xem Bắc-kỳ thể-thao là phải chuộng thể-thao, tôi cũng vậy, từ khi đọc báo đó, ngày nào cũng tổ chức cuộc đi bộ từ phòng ngủ sang phòng ăn, hai chân cùng bước một lần.

Khoa-học tạp-chí, hơi có tinh cách khoa-học, nhưng chẳng qua cái khoa-học vụn, khoa-học « dân là con trẻ ». Xem báo đó mới rõ, không tên giật lựu bằng xà phòng, khi nấu cơm nên vẫn luôn sẽ có cháy miệng mà ròn, rươi ăn được, nước sôi ung không có hại và ông Nguyễn-công-Tiểu là một nhà đại tài nước Nam, là nhà khoa-học độc nhất vô nhị nước Nam.

Nếu chỉ cốt biết có thể, chỉ cốt biết ông Nguyễn-công-Tiểu có chân trong viện khảo-cứu về khoa-học ở Đông-pháp, biết ông trông được thủy-tiên chế được mấy chày bằng sức nóng mặt trời (trẻ con cũng chế máy chạy bằng gió, cái chong-cí ông) nếu chỉ cần biết thế, thì nên đọc khoa-học tạp-chí của nó đại thông thái ấy.

NÊN HÚT THUỐC THƠM

ANG LÊ

SWEET CAPOCAL

HIỆU

Phiên t
dem sử m
Trong tòa
đội xếp, n
đến con m

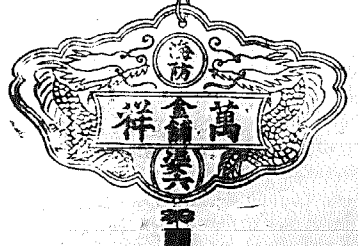
Trước phi
bao đua nha
vu ám sát
Hà-thành đã
biết thủ phan
hắn hay vì t
lai tự mình
luật như thế
hai đã ném
một giọng ch
đại-bình thư
phần Tuấn
sẽ ra đứng g

Sáng hôm t
và phụng vi
nhau đến đ
Xe cao-xu, xe
như nước ch
cũng thấy s
luôn. « Lím g
sống người t
phòng vệ ở
ngăn lại nữa.
Quan, Chánh-h
năm phút để
mới bắt đầu
Trên ghế b
một chàng thi
người cao-nh
điểm lĩnh, hai
chan chưa b
đạm. Tôn-Đ

...sau đó ông Lê-Vũ-Thái tốt nghiệp trường Cao-dẳng Thương-mại, tham-ta Hòa-xa công-ti soạn ra hàng chữ quốc-ngữ ra công-phu, để chỉ dẫn một cách rõ ràng, dễ hiểu các số sách nhà doanh-nghiệp phải vào sổ, công việc trực sở cuối năm, cách tính lỗ lãi và thực-hành theo phương-pháp giản tiện. Lời quốc-ngữ viết tắt. Cách lập máy có in cả bản-dò, các thứ máy chữ để người không có máy lập đánh cũng được, v. v. là nhà buôn, hội buôn, nhà chế-tạo kỹ-nghệ, làm ruộng. Các nhà làm báo, chỉ đều dùng hợp cả... Trong sách lại có thêm nhiều mục rất có ích như: Cách viết thư từ trong việc thương-giao biến thơ làm văn-tự giao-kéo... Cách giao-thiệp với nhà báo, nhà bưu-điện các nhà chuyên-môn vận-tải. Cách học tính nhanh mấy dòng...

Thật là quyển sách Kế-toán đầy đủ và rất hợp thời. Cái thời đại cạnh-tranh kịch-liệt về kinh-tế về tiền-tài. Sách đã in rồi. Giấy rất tốt bìa cực đẹp chữ thật rõ. Giá 1p50. Mua trước mua lẻ thư và mandat để cho nhà xuất-bản như vậy: Nhật-Nam Thư-quán Lược-phòng 26 Hàng Bông Hanoi - Bắc-kỳ gửi cả mandat trước thì là 1p80 cả. Gửi tỉnh-hóa tra-ngân thời là 2p95. Mua ngay kéo hết.

BIJOUTERIE TONKINOISE
VAN TUONG
(Chính hiệu BÀ-LỤC)
HAIPHONG - 293k, Phố chợ Sắt

Bản hiệu chuyên làm, bán và chữa đủ các đồ vàng bạc thời trang Nam-Việt đã hơn 20 mươi năm nay; bao giờ vàng cũng không gỉu đơng cần.
Tại có bán thêm các thứ chè ướp hoa sen - Sâm Cao-ly, Huế-Kỳ, quế than, yến, đường-Nam.
Qui khách có lòng chiều cố sẽ không lo ngại điều gì.
Có bán theo cách lĩnh hóa giao ngân
VAN-TUONG

Một
tờ báo
PHONG-HÓA ...
xuất
một
tuần-lẽ
vui.

Anh đoán giời
- Nhà tôi vừa ở cũ sống ngày bác ạ.
- Mừng bác nhớ, lại cháu gái chứ?
- Không
- Thế cháu gái à?
- Sao bác biết?

Gửi thư xin tiền
Thơ của cháu - Thưa chú, cháu viết thư xin chú cho vài chục để ăn học, cháu nghĩ xấu hổ quá, không muốn gửi thư đi nữa, nhưng thư đã bỏ vào nhà giấy thép mất rồi...
Thơ của chú - Cháu đừng lo, thư của cháu thất lạc mất rồi.

Bên Hồ
Một chàng đồ mặt, chờ người yêu, đi đi, lại lại sau lưng cụ câu cá, bỗng thấy phao giạt.
- Kia, phao giạt...
- Không, con run tội nó nóng ruột đấy.

Tự vụng học kể
Chời phát trần. -- Một thứ gây có hai đầu: một đầu để đánh vợ, để trước mặt vợ cả, một đầu để đá nh vợ cả khi đã có vợ bé.
Ô-tô: một cái xe có cái đặc tài là phi nhảy xuống ruộng thì lềm gãy cột đèn
Tham tá canh nông. -- Phải người có

đồng lo nhất thế giới, kêu nhất thế giới, không nước nào có, thế mà không mấy ai biết.
- Cái gì?
- Cái đời bút thuốc Lào!
- Ủ, có thể chữ ít ra ta cũng phải được một thứ chiếm giải quán quân hoàn cầu chứ!

Hương đốt muối
Một bác nhà quê được một bó hương đốt muối, đem hôm ấy mang về thắp thờ, ngủ không buồn ngủ. Sáng mai thấy, mặt, mũi, tay, chân, chỗ nào để hồ đều tị cá lên như sỏi.
Tức quá, mang hương lại nhà hàng trách: « ông nói hương của ông trị muỗi rất hiệu nghiệm, ông thử trông mặt với tay tôi, hiệu nghiệm thế này à? »
Nhà hàng đáp:
« - Hiệu-nghiệm lắm chứ? đó là tại ông không biết cách dùng ».
- Dùng thế nào?
- Ông thử bắt sống lấy con muỗi, châm nén hương đi vào hai mắt nó, xem nó có chết bỏ đời nó không?!

Hai ông thừa
Một ông thừa nói truyện với một ông thừa khác:
- Họ cũng ăn, mình cũng ăn nhưng một đồng ăn mì sáo, một đồng ăn bánh đa.
- Ăn mì sáo, vừa ngon, vừa êm không ai biết.
- Ăn bánh đa, ăn gọi là một tí đã kêu rau-ráu.

roi diện đầu mắt.
Nói đến chớp bóng, lại nhớ xưa kia gọi Hai tờ này cũng ra một thời, cùng chế một thời hiện nay còn cùng nhau đời thời, chẳng biết đời bao giờ.

Annam tạp chí và Nam-phong tuy vậy còn hơn báo Thần-Nông.
Báo Thần-Nông họ chẳng chỉ có ba người đọc: ông Phục-Hi, ông Hứa-Sao và ông Bành-Tổ.

Bắc-Kỳ thể-thao, nay thượng võ, mà thượng võ kia lại thượng võ, có ngày thượng cẳng chân, hạ cẳng tay.
Xem báo đó nhiều khi chóng mặt, hoa mắt về những « đao to, búa lớn » hơi văn « mạnh mẽ như muôn vạn hồ dữ », thể văn « vững trãi như vạn lý trường thành », khí văn « cuộn cuộn như rồng bay, phượng múa »
Ai xem Bắc-kỳ thể-thao là phải chuộng thể-thao, tôi cũng vậy, từ khi đặc báo đó, ngày nào cũng tờ chức cuộc đi bộ từ phòng ngủ sang phòng ăn, hai chân cùng bước một lần.

Khoa-học tạp-chí, hơi có tinh cách khoa-học, nhưng chẳng qua cái khoa-học vụn, khoa-học « đàn bà con trẻ » Xem báo đó mới rõ, không tên gì lựa bằng xà phồng, khi nấu cơm nên vẫn luôn sẽ có cháy mồng mà ròn, rươi ăn được, nước sôi uống không có hại và ông Nguyễn-công-Tiểu là một nhà đại tài nước Nam, là nhà khoa-học độc nhất vô nhị nước Nam.
Nếu chỉ cốt biết có thể, chỉ cốt biết ông Nguyễn-công-Tiểu có chôn trong viện khảo-cứu về khoa học ở Đông-pháp, biết ông trông được thủy-tiên chế được máy chạy bằng sức nóng mặt trời (trẻ con cũng chế máy chạy bánh gió, cái chong-chi óng) nếu chỉ cần biết thế, thì nên đọc khoa-học tạp-chí của nhà đại thông thái ấy.

Trung 1 số-Từ-Vi có mục hài-dâm của Hi-dinh Nguyễn-văn-Tôi, ai xem cũng phải cười... lạng đi. Ai muốn biết ông Tri-châu châu Muồng-Bổ mấy bộ đầu nếp thì nên đọc báo đó.
Riêng tôi, tôi đã nhiều khi chịu khó đọc hết một câu trong bài luận thuyết của cụ bằng Bi và ngày trước đã đọc hết các bài thơ « nghìn năm văn vật » Từ ngày thối không thấy đăng những bài thơ đó và giải thưởng của cô Ngô-thị-Quyên cũng không thấy đâu, thì tôi cũng thôi không mua báo.

Còn nữa
NHẬT-LINH

NÊN HÚT THUỐC THƠM
TANG LÊ
SWEET
CAPOCAL
HIỆU
\$ 0,15
COMPAGNIE COLONIALE TABACS
Cliché ATBAR / Cambiot

Trước p
bao đưa n
vu âm sát
Hà-thành
biết thủ ph
hắn hay vi
lại tự mình
luật như th
hai đã nên
một giờng
đại-hình th
phần Tuấn
sẽ ra đưng
Sáng hôm
và phng
nhau đến
Xe cao-xu,
như nước
cũng thấy s
luôn « Tim
sống người
phòng vệ ở
ngăn lại ướ
Quan Chánh
năm phút đ
mới bắt đầu
Trên ghé
một chàng th
người cao-n
điền (lũb, h
chan chứa
dạ. Tôn-Đ
là chính mìn
Quan Chánh
kêu rằng vì t
Tuấn. vậy an
anh thù khó
tôi cần biết
ngực ông ph
lại còn thấy
như thế xuyê
ngô ta, mà c

chuyện Phong-Hóa

HAI NHẤT GIAO

của Hải-Bàng

Phiên tòa Đại-hình hôm thứ ba đem sử một vụ sát-nhân rất ghê gớm. Trong tòa chật ních, nào luật sư, nào đội xếp, nào người đến xem, tưởng đến con muỗi bay cũng không lọt.

thấy khắc chữ « Khương-Tử ». Vày Khương-Tử là ai ? Đòi giao ấy anh lấy được ở đâu ? Tôn-Đường cúi mặt ngẫm nghĩ một lúc, sau từ từ nâng lên nói rằng : « Hai câu tôi sắp giả

thì bà phán giữ lại chơi. Mới đầu khi cha tôi bị bắt, thì suốt ngày khóc lóc, cơm chẳng buồn ăn, có khi cả đêm chỉ người ôm tôi mà khóc. Từ khi biết được cửa ông phán Tuấn, nhờ chạy chọt, thì hình như thấy vui vẻ lắm, luôn luôn nở trên môi một cái nụ cười. Có nhẽ mẹ tôi thấy quan phán « đặc lực » mà vui vẻ cũng nên.

Đến mãi cuối tháng ba cha tôi mới về. Làng xóm đến thăm đông như hội, ai cũng mừng cho thoát khỏi chốn lao-lung. Cha tôi tỏ lời cảm tạ chung rồi chỉ lưu mấy người quen thân lại uống rượu thôi. Cha tôi suốt một bữa rượu chỉ ôm lấy tôi. Còn mẹ tôi thì không những không có cảm tình gì mà về buồn hình như hiện ra về mặt. Tôi không hiểu ra sao cả mà cha tôi cũng vẫn điềm tĩnh như thường không lấy cách xử lĩnh đạm ấy làm khó chịu. Cha tôi bình nhật là người thâm thúy, làm việc gì, cũng hay dẫn đồ chữ không hay hộp chộp, thấy lạ mắt là tái thì nói ngay.

Chè chén mãi đến canh khuya mới tan, mọi người đều cáo thối xin về. Cha tôi tiễn ra, đến ngoài mới vào dong cửa.

Quay vào đến sân cha tôi hỏi ngay chú tôi rằng : « chị dâu ? »

Chú tôi nói : « có nhẽ chị tôi ngủ rồi, không thấy đâu cả ». Cha tôi chỉ một mực cười nhạt bình như cũng đoán xét được một vài điều bí ẩn gì đấy.

Lúc ấy đã khuya, người nhà đều ngủ cả. Tôi nằm trong nhà trông ra ngoài sân thấy cha tôi và chú tôi còn to nhỏ trò truyện. Câu truyện đã nhỏ, lại hai người ngồi chặm chặm nhau dưới bóng đèn mờ vàng ủa, khiến

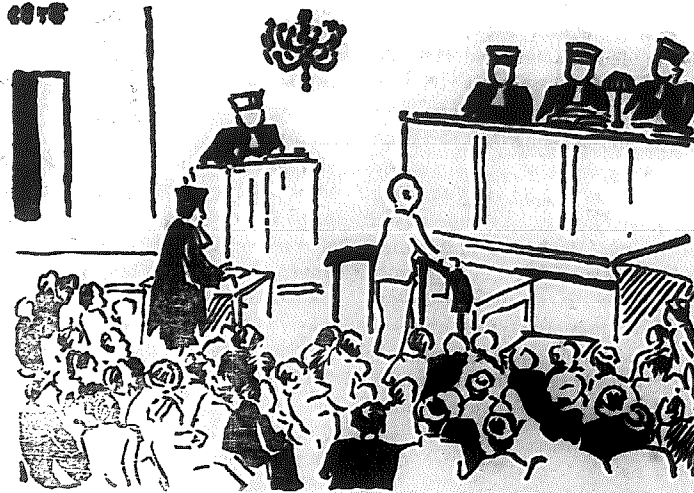
chính tề đang soạn gà què để mang ra đa tạ ông phán. Tôi nhìn cha tôi rồi lại nhìn chú tôi xem có đoán ra một tí duyên do nào trong câu truyện đêm hôm qua không. Không. Vẫn hai cùi mắt lạch lùng, gàn gồc mà vàng nhợt.

Ba người cũng im lặng trong một lúc lâu như cùng suy nghĩ một điều gì đó. Tôi nhìn lại cha tôi thì nét mặt vàng đã đổi ra màu xanh tái, đột nhiên cha tôi quay lại nói với chú tôi rằng :

— Chú bảo nó gợn cơm ăn đi thôi. Tôi quay lại thì không thấy mẹ tôi đâu tôi hỏi hoảng hốt cha tôi rằng « mẹ con đi rồi ư ? »

Cha tôi cười nhạt. Cái cười gay gắt, nhạt nhẽo ghê gớm, ác nghiệt như của giống mọi ăn thịt người, cái cười như trảm nghìn con giao đăm vào mắt, vào tai, trông cấp môi nhợt nhạt như sắc da người chết, nghe cái tiếng như sét tằm can người ta ra, ai mà chả sợ. Tôi lùi lại một bước, quay mình ra thì mẹ tôi còn đương lững thững mới ra khỏi cửa được mươi bước. Tôi vội chạy theo nắm lại thì lại cặp mắt sắc như đôi gươm quắc lên đánh lui tôi lại. Đó cái sợ của tôi lần thứ nhất: mẹ tôi lên tinh tạ ông phán Tuấn !

Từ đó cứ một năm ba kỳ mẹ tôi lên tinh mà mỗi lần đi phải hai hôm. Clich đó ba năm sau, mẹ tôi lên tinh, nhưng đi đến nửa đường thì ngộ cảm. May có người quen vục vục về nhà. Cha tôi đồ thuốc thang mãi mới tỉnh. Cha tôi luôn luôn săn sóc cạnh giường vì mẹ tôi cảm nặng quá mê thiếp đi luôn. Bỗng cha tôi quở: đòi mắt vội vớ lấy một mảnh giấy gấp từ đã nhàu nát rơi trong túi áo mẹ tôi ra. Rỏ ra

Trước phiên tòa đây một tháng, các báo đua nhau cố tìm ra nguyên nhân vụ ám sát ông phán Tuấn, dư luận Hà-thành đã bao phen sôi nổi, không biết thủ phạm giết ông phán vì thù hằn hay vì tiền của mà sau khi giết lại tự mình buộc mình vào vòng pháp luật như thế! Một tờ báo ra ngày thứ hai đã ném vào con mắt bạn đọc giả một giọng chữ to tướng : « phiên tòa đại-hình thứ ba này sử vụ giết ông phán Tuấn » Thủ phạm Tôn-Đường sẽ ra đứng ghế bị cáo ».

Sáng hôm ấy những người đi xem và phóng viên các báo lũ lượt kéo nhau đến đợi trước cửa tòa từ 7h30. Xe cao-xu, xe đạp các ngã kéo đến như nước chảy. Mấy thầy « đội xếp » cũng thấy sốt sắng chạy qua chạy lại luôn. « Tám giờ »... tòa mở cửa. Lấn sòng người tràn vào như dè vỡ. Đội phòng vệ ở tòa cũng không đủ sức ngăn lại nữa. Trong tòa ồn ào như chợ, Quan Chánh-án phải ngồi im trong năm phút để cho bớt huyền não ngái mới bắt đầu làm việc..

Trên ghế bị cáo, người ta để ý nhất một chàng thiếu niên mặc quần áo đen, người cao-nhón, nét mặt trông rất điềm tĩnh, hai con mắt mờ màng như chan chứa bao vẻ bi thương thắm đượ. Tôn-Đường ngang nhiên phán

nhờ đây khi giải. Quan lớn cho phép tôi lui về ghế cho đỡ mỏi »

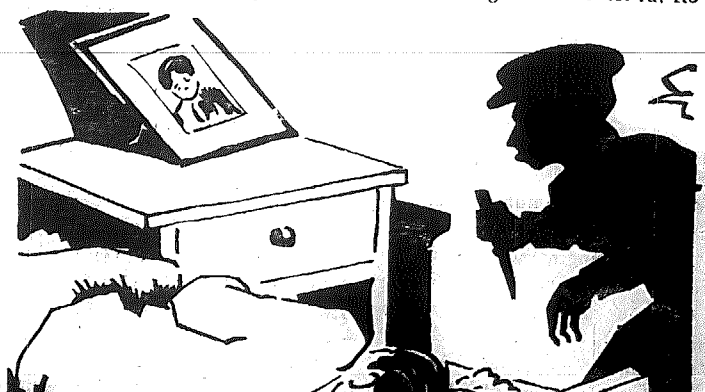
Quan-chánh gật đầu ưng thuận.

Sau khi đã lui về, ngồi xuống chiếc ghế lim bống nhoáng. Tôn-Đường cất cái giọng buồn dàu, mà buồn thật, bắt đầu nói :

« Khương-tử » là tên cha tôi. Còn hai con giao ấy, tôi y lời trong bức thư tuyệt mệnh của cha tôi mà chế ra, tôi lại cẩn thận khắc cả tên cha tôi vào nữa.

Hồi tôi độ lên năm, lên sáu, thì cha tôi đương làm Lý-trưởng. Cũng vì tình khi quí cương trực nên có nhiều kẻ thù hằn, vithế mà sinh ra lắm điều trắc trở, nào thư nặc danh, nào kiện nọ, kiện kia, nhưng cha tôi cũng là người có thể lực ở vùng đó, nên những cơ mưu của kẻ thù không sao hại nổi. Trong những lúc cha tôi vì dân làng tìm điều bổ ích, xin lập trường, mở cổng thì bọn thù có đủ thì giờ hành động mà vụ oan giả họa cho người.

Đến năm tôi lên bảy, cha tôi bị bắt. Sau khi cha tôi phải giải tỉnh, mẹ tôi và chú tôi hết sức lo chạy. Mãi sau có người cùng lòng mách mối, có ông phán Tuấn là người có thể lực lắm, chạy ông ta may ra được thoát chăng. Mẹ tôi lại thấy nảy ra ở trong óc, nghĩ

M... BẢO

bết đi, song lại còn chết nhiều lần của quốc dân ấy bay sống, sống rồi lại sống, chết đi cái đó can hệ gì chẳng chỉ can hệ của ông Hiếu, quốc Annam tạp-chi.

ep phong một cái lại nhớ xưa kia «Thần-kinh» nhưng men đã chết rồi.

ky thời - báo chỉ n, cho đúng với tên ra một thời, cùng bay còn cùng nhau được bao giờ

Nam-phong tuy vậy Nặng. pa chẳng chỉ có ba e-Hi, ông Hứa-Sào

ay thương vô, mà lượng vô, có ngày ha căng lay.

eu khi chóng mặt, đạo to, bùa nhơn u muốn van hô dũ như vạn lý trường uôn cuộn như sóng

thề bao la phát ời cũng vậy, từ khi nào cũng tỏ chức ông ngũ sung phong ước một lần.

hoi có tình cách bằng qua cái khoa « đen là con trẻ » không tên gạt lậ nầu com nên vẫn ng mà rên, rươi ăn ng kho g có bại và iều là một nhà đại nhà khoa học đọc am.

có thể, chỉ cốt biết ều có chân trong viện học ở Đông-pháp. thấy-tiến chế được nóng mặt trời (tré chạy hành gió.

êu chỉ cần biết thế, học tạp-chi của nã có mục hài-dâm

ky thời - báo chí
cho đúng với tên
ra một thời, cũng
say còn cùng nhau
đợi bao giờ

Nam-phong tay vẩy
vàng.
pa chẳng chỉ có ba
-Hi, ông Hứa-Sào

ay thương võ, ma,
trương võ, có ngày
ba công tay.
Eu khi chóng mặt,
dao to, búa nhọn »
ar muốn vào hồ dữ.
như vận lý trường
uốn cuộn như rồng

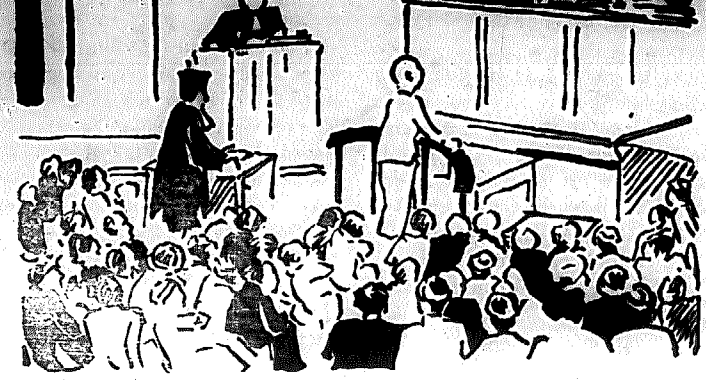
thê thao là phải
ôi cũng vậy, từ khi
nào cũng tỏ chức
ng ngũ sang phòng
ước một lần.

lời có tình cách
bằng qua cái khoa-
« dân là con trẻ »
không nên giết lạp
nâu con nên vãn
ng mà ròn, rươi ăn
ng kho g có hại và
liều là một nhà đại
nhà khoa học độc
am.

có thể, chỉ cốt biết
cô có chôn trong viện
bạc ở Đông-pháp.
thủy-tiên chề được
nóng mặt trời (trẻ
chạy bành gô.

đều chỉ cần biết thể,
đọc tạp chí của nhà
có mục bài-dâm
h-vân-Tôi, ai xem
lặng đi. Ai muốn
bầu Mương-Bổ mấy
đọc báo đó.

Con nua
NHAT-LINH

Trước phiên tòa đây một tháng, các báo đua nhau cố tìm ra nguyên nhân vụ ám sát ông phán Tuấn, dư luận Hà-thành đã bao phen sôi nổi, không biết thủ phạm giết ông phán vì thù hằn hay vì tiền của mà sau khi giết lại tự mình bước mình vào vòng pháp luật như thế! Một tờ báo ra ngày thứ hai đã ném vào con mắt bạn đọc giả một giòng chữ to tướng: « phiên tòa đại-bình thứ ba này sử vụ giết ông phán Tuấn » Thủ phạm Tôn-Đường sẽ ra đứng ghế bị cáo »

Sáng hôm ấy những người đi xem và phóng viên các báo lũ lượt kéo nhau đến đợi trước cửa tòa từ 7h30. Xe cao-xu, xe đạp các ngã kéo đến như nước chảy. Mấy thầy « đội xếp » cũng thấy sốt sắng chạy qua chạy lại luôn. « Làm giờ »... tòa mở cửa. Làn sóng người tràn vào như đê vỡ. Đội phòng vệ ở tòa cũng không đủ sức ngăn lại nữa. Trong tòa ồn ào như chợ, Quan Chánh-án phải ngồi im trong năm phút để cho bột huyền não ngài mới bắt đầu làm việc.

Trên ghế bị cáo, người ta để ý nhất một chàng thiếu niên mặc quần áo đen, người cao-nhón, nét mặt trông rất điềm tĩnh, hai con mắt mơ màng như chan chứa bao vẻ bi thương thấm đậm. Tôn-Đường ngang nhiên nhận là chính mình đã giết ông phán Tuấn. Quan Chánh-án cau mặt hỏi: « Anh kêu rằng vì thù-hằn mà giết ông phán Tuấn. vậy anh có thể nói là tại sao anh thù không? Còn điều này nữa tôi cần biết là trừ con giao cầm ở ngực ông phán Tuấn ra, sở mặt thám lại còn thấy một con nữa cũng giống như thế xuyên qua bức ảnh của vợ ngô ta, mà cả hai con trên cán đều

nhồi đầy khi giải. Quan lớn cho phép tôi lui về ghế cho đỡ mỏi »

Quan-chánh gật đầu ưng thuận. Sau khi đã lui về, ngồi xuống chiếc ghế lim bồng nhoáng. Tôn-Đường cắt cái giọng buồn đầu, mà buồn thật, bắt đầu nói:

« Kương-tử » là tên cha tôi. Còn hai con giao ấy, tôi y lời trong bức thư tuyệt mệnh của cha tôi mà chế ra, tôi lại cần thận khắc cả tên cha tôi vào nữa.

Hồi tôi độ lên năm, lên sáu, thì cha tôi đương làm Lý-trưởng. Cũng vì tình khi quí cương trực nên có nhiều kẻ thù hằn, vi thế mà sinh ra lắm điều rắc rối, nào thư nặc danh, nào kiện nọ, kiện kia, nhưng cha tôi cũng là người có thể lực ở vùng đó, nên những cơn mưa của kẻ thù không sao hại nổi. Trong những lúc cha tôi vì dân làng tìm điều bở ích, xin lập trường, mở cổng thì bọn thù có đủ thì giờ hành động mà vu oan giá họa cho người.

Đến năm tôi lên bảy, cha tôi bị bắt. Sau khi cha tôi phải giải tỉnh, mẹ tôi và chú tôi hết sức lo chạy. Mãi sau có người cùng đồng mạch máu, có ông phán Tuấn là người có thể lực lắm, chạy ông ta may ra được thoát chằng. Mẹ tôi lại thấy nẩy ra ở trong óc một tia hi vọng, vội giao tôi cho chú tôi, thu xếp tiền nong ngay hôm ấy tức khắc ra tỉnh. Khi đi, khi về, tiền nong, lúa má chạy chọt mãi đến sang năm sau cha tôi mới được ra.

Trong cái thời kỳ cha tôi còn ở trong nhà pha, mẹ tôi không mấy ngày là ở nhà. Thường chú tôi có hỏi thì chỉ giả nhời mập mờ: khi thì quan phán bảo phải đợi trên ấy, khi

Đến mãi cuối tháng ba cha tôi mới về. Làng s im đến thăm đông như hội, ai cũng mừng cho thoát khỏi chốn lao lung. Cha tôi tỏ lời cảm tạ chung rồi chỉ lưu mây người quen thân lại uống rượu thôi. Cha tôi suốt một bữa rượu chỉ ôm lấy tôi. Còn mẹ tôi thì không những không có cảm tình gì mà về buồn hình như hiện ra về mặt. Tôi không hiểu ra sao cả mà cha tôi cũng vẫn điềm tĩnh như thường không lấy cách xử lĩnh đàm ấy làm khó chịu. Cha tôi bình nhạt là người thâm thúy, làm việc gì, cũng hay đắn đo chứ không hay bộp chộp, thấy lạ mắt là tai thì nói ngay.

Chè chén mãi đến canh khuya mới tan, mọi người đều ciao tho li xin về. Cha tôi tiễn ra, đến ngoài mới vào doug của.

Quay vào đến sân cha tôi hỏi ngay chú tôi rằng: « chị đầu ? »

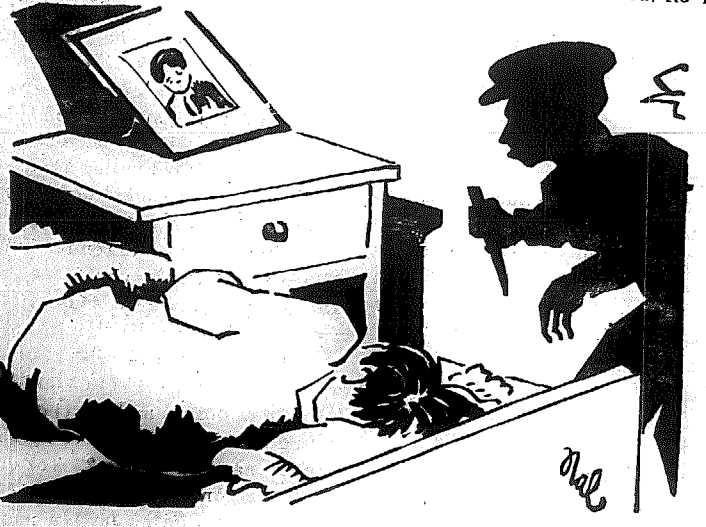
Chú tôi nói: « có nhẽ chị tôi ngủ rồi. không thấy đầu cả ». Cha tôi chỉ một mực cười nhạt hình như cũng đoán xel được một vài điều bí ẩn gì đấy.

Lúc ấy đã khuya, người nhà đều ngủ cả. Tôi nằm trong nhà trông ra ngoài sân thấy cha tôi và chú tôi còn to nhỏ trò chuyện. Câu chuyện đã nhỏ, lại hai người ngồi chặm chán nhau dưới bóng tờ mờ vàng ủa, khiến

gi đó. Tôi nhìn lại cha tôi nét mặt vàng đã đổi ra màu xanh tái, đột nhiên cha tôi quay lại nói với chú tôi rằng: « Chú bảo nó giận cơm ăn đi thôi. [Đi quay lại thì không thấy mẹ tôi đâu tôi hơi hoảng hỏi cha tôi rằng « mẹ con đi rồi ư ? »

Cha tôi cười nhạt. Cái cười gay gắt, nhạt nhẽo ghê gớm, ác nghiệt như của giống mọi ăn thịt người, cái cười như trăm nghìn con giao đâm vào mắt, vào tai, trông cặp môi nhợt nhạt như sắc da người chết, nghe cái tiếng như sét tằm cau người ta ra, ai mà chả sợ. Tôi lùi lại một bước, quay mình ra thì mẹ tôi còn đương lững thững mới ra khỏi cửa được mười bước. Tôi vội chạy theo nắm lại thì lại cặp mắt sắc như đôi gươm quắc lên đánh lui tôi lại. Đó cái sợ của tôi lần thứ nhất: mẹ tôi lên tinh tạ ông phán Tuấn!

Từ đó cứ một năm ba kỳ mẹ tôi lên tinh mà mỗi lần đi phải hai hôm. Cách đó ba năm sau, mẹ tôi lên tinh, nhưng đi đến nửa đường thì ngộ cảm. May có người quen vục bọ về nhà. Cha tôi đổ thuốc thang mãi mới tỉnh. Cha tôi luôn luôn sẵn síc cạnh giường vì mẹ tôi cảm nặng quá mẹ thiếp đi luôn. Bỗng cha tôi quắc đôi mắt vội vồ lấy một mảnh giấy gấp từ đã nhàu nát rơi trong túi áo mẹ tôi ra. Rờ ra

cho con mắt tôi trông cũng đủ đoán ra trăm nghìn vẻ bí mật ghê gớm. Bỗng tôi đứng mình, rồi một luồng gió mát du tôi ngủ một giấc cho đến sáng. Khi tôi giậy đã thấy mẹ tôi quần áo

xem được mấy câu thì rú lên một tiếng. Chú tôi chạy vào thì vẫn thấy cha tôi ngồi yên] ngỡ là mẹ tôi mê hoảng nên cũng không để ý đến.] Sáng hôm sau, mẹ tôi đã đã đỡ, cha tôi liền bảo chú

Hai nhất giao

Tiếp theo

tôi trông nom rồi đưa đồ lễ lên tinh thay mẹ tôi. Tôi theo đi thì cha tôi òa lên khóc mà rằng: « Đi làm gì nữa con » Chú tôi giở dành để cho cha tôi đi.

Cách hai hôm sau, nhân có ông ký Toán làm mở tỉnh được phép về chơi, tất cả cầm báo chạy sang đọc cho chú tôi nghe Trời ơi, tin đầu xét đánh «gang trời». Tin như sau này:

« Hôm thứ năm vừa rồi, ông phán Tuấn suýt bị ám sát. Nguyên hôm ấy, nhà (n) có một người lạ mặt xưng tên là Tạ Khương-tứ ngữ tại đây. Lúc đó, độ một giờ sáng, ông phán Tuấn đương mơ màng, bỗng thấy một người mở màn, rồi một bàn tay sờ phải ông. Ông giật mình vùng giậy thì một nhất giao đâm chúng chiếc gói dằm. Ông biết là có kẻ hành thích vội ôm sô lấy người, ấy miệng thò kêu cứu. Hai người vật lộn nhau mãi cho đến khi ông phán Tuấn bị một nhất giao vào vai, thì thảng xe dưới nhà chạy lên gõ được hung thủ ra lấy thùng chổi lại. Ngay lúc đó ông phán đã đi nhà thương buộc thuốc. Thủ phạm bị tổng lao, nhưng chưa kịp xét hỏi gì thì hôm qua đã lấy giày lưng thắt cổ chết rồi. « Chú tôi và tôi òa lên khóc làm cho mẹ tôi đang ngủ cũng phải vùng giậy hỏi tinh đầu. Sau khi nghe truyện, mẹ tôi nét mặt ngơ ngẩn như người mất hồn, hai tay ôm chặt lấy hai cái túi áo caub, mặt ngơ ngác nhìn chúng tôi rồi kêu lên một tiếng thật thanh: « cái giầy... » Chú tôi ngờ là mẹ tôi mê hoảng vội vục vào giường an nghỉ.

Từ khi cha tôi chết đi đến nay trong nhà vắng vẻ vô cùng, lại thêm mẹ tôi bỏ ra tinh buồn vãi nên nhà chỉ thui thui có hai chú cháu.

Ngày ngày chỉ cứ ngậm ngùi nhìn lên bức ảnh cha tôi, bức ảnh lồng kính đã so le mà cũng chẳng ai buồn sửa lại nữa.

Tôi nói: sao chú không tháo bức ảnh ra mà chữa lại cho nó bằng. Chú tôi đứng giậy với xuống. Vừa tháo cái miếng gỗ sau ảnh ra thì bỗng thấy hai tờ giấy rơi ra, một tờ chữ cha tôi, còn một tờ đánh máy đã nhờ. Chú tôi đọc cho tôi nghe bức thư của cha tôi: « Tôn Đường con ơi, cha đi hôm nay thế nào cũng mắc vào tay cừu địch mất. Ra thành phán Tuấn nó nó định tổng lao cha để cướp mẹ con cho dễ. Không biết rằng cha có giết được nó không, nhưng nếu cha có mệnh hệ nào thì con phải tuân lời cha... »

« Hôm sau chú tôi lập tức lên tinh tìm mẹ tôi thì thấy người chủ nhà nói: « cách đây một tuần lễ, có người tự xưng là ông Tuấn đến bà ấy để đi Hanoi rồi ». Chú tôi chịu ra công dò hỏi mới biết phán Tuấn đời về làm ở tòa án Hanoi, liền về nhà gửi nhà cửa, thu xếp tiền nong dẫn tôi ra Hanoi cho học máy. Tiếng rằng học nhưng chỉ là một cách che mắt để dò tìm dấu vết phán Tuấn mà thôi.

Tôi thuê người đánh một đôi giao găm, khắc tên cha tôi lên cán đó ra rằng vì cha tôi mà làm việc đó. Tôi chịu bỏ tiền ra mua các thứ thiá khóa cũ, mới trong hai tháng mà vừa mua vừa xin, được một sáu giải dằm đủ 53 cái, chú tôi thì suốt đêm cầm cu với một đồng, nẻo là, nẻo dựa, nên học được thứ thuốc mê gọi là « đặng lên hương » người nẻo hít phải thuốc ấy thì mê thiếp ngay đi. Cũng nhờ có thuốc ấy mà tôi giết được phán Tuấn như giờ bàn tay, không có điều chi khó nhọc cả.

Tôi đã giở được chỗ ở phán Tuấn. Đôi giao cũng đã đi rành rọt. Thuốc mê cũng đã sẵn, chỉ có việc khởi công.

Hôm hôm ấy, giờ nưaplun, chuông xá vắng tanh không ai qua lại. Một mình tôi vào vườn kiếm dằm để dằm đôi khuya ty nữa thì hành sự. Phải, chỉ có một mình tôi thôi. Cứu cứu tôi thì đã biết tôi từ mấy lên trước rồi. Tôi cũng chẳng biết là đi đâu cả mà có lẽ chết rồi cũng nên, sống như chú tôi, nó khi Lưu quẻn quá... Một giờ sáng... tôi chụp cái mũ « cát-két » xuống đấm mắt, khước cái áo tây dạ ngoài bộ quần áo chần mùi đen tôi tự chế ra để đi dằm, giắt giao, thuốc mê và thiá khóa cầm đầu đi thẳng đến phố hàng Đậu. Tôi đã đến trước nhà phán Tuấn.

Cái nhà tây hai tầng lù lù ngay trước mặt. Tôi trông quanh không thấy ai liền theo đường ống ríng leo thẳng bao lon. Tôi lỏ bót cái áo giạ ra cho nhẹ. Móc gói thuốc mê, gói thuốc mùi xanh xôm, tôi chắm vào lửa đốt lấy khói thổi vào trong nhà. Sờ dĩ tôi không bị mê như phán Tuấn, là vì trước kia chú tôi gửi thư cho tôi quen hơi đi. Độ năm phút trong nhà có tiếng bắt hơi, tôi chắc là thuốc đã thấm, móc túi lấy chùm thiá khóa.

Hết cái nọ đến cái kia dằm chúng hai mươi cái, bỗng một tiếng «tách», cánh cửa mở tưng. Tôi rón rén bước lại gần ngọn đèn vặn cho to lên, tay rút lấy đôi giao từ từ tiến lại bên giường. Bỗng qua chiếc màn tyn, tôi chỉ thấy có một người, một người có râu, thế còn mẹ tôi? Tôi đã định khi

VĂN HỌC

Củng bản về quốc văn

Mười năm về trước, qua các hiệu sách ta thấy bày nhan-nhan những sách mới hoặc trước tác, hoặc dịch thuật, nào Tổ-lâm, Mồ-cô-phượng, một tui chán đời, nào Ba người ngư làm pháo thủ, Hai mươi năm về sau, nào Chông tôi, Vợ tôi, Thuyền tình bẽ-ái, Tuyết hồng lệ sử v. v. Có quyền chỉ in lần thứ nhất rồi thôi, nhưng về sau, rất có nhiều quyển in đến lần thứ hai lần thứ ba. Những cuốn có chút giá trị bán được đã đánh, lại những cuốn văn không ra văn, mà cũng thấy bán chạy rầm rầm.

Ngày nay, ta đi qua các cửa hàng sách ấy không thấy bày một quyển quốc văn nào. Họo chẳng những sách giáo khoa như những quyển luận-lý sử-ký, địa-dư thì còn thấy có in mà thôi... ai thấy thế cũng nhận ra rằng các áng quốc văn hoặc trước tác hoặc dịch thuật nay kém xưa nhiều.

Xin làm kẻ một vài nguyên - nhân của sự kém đó:

a) Nhiều nhà trước thuật dịch thuật ra đời quá. Mới thoát nghe câu này ta cho như một lời nguy luận, có nhiều nhà trước thuật, dịch thuật thì số sách tăng lên mới phải số lại giảm bớt đi được. Song xét kỹ thì số người viết tăng lên thực có hại tới sự xuất bản.

l) à vì trước số tức giả dịch giả tuy chẳng giảm chắc là có tài song cũng không đến giết nên vẫn viết ra hay báo chí, v. v. Không mấy hiệu là không treo cái hiệu « bán giá bèn Pháp ».

nhưng đồng thời lại mới xuất hiện ra một bọn văn sĩ non Bọn này, họ vẫn tưởng lầm rằng quốc âm là một thứ tiếng ai viết cũng được. Mà họ đã mạnh bạo xuất đầu, lộ diện thì chớ, họ lại được cái đức tính viết rất nhanh. Họ xuất bản sách để đăng hơn con gà mái đẻ trứng. Vì thế nên trứng họ đẻ ra phần nhiều là ung thối cá. Khách mua hàng không may (mà không may luôn) ăn phải một cái sau mắt thấy bày bán là đã sợ hết vía dù trong số hàng cũng chen thứ tốt mặc lòng.

b) Pháp học lan tất rộng rất mau chóng. Những người Pháp học xem quốc-văn khờ lòng mà thích được. Là vì những bài nghị luận của mình đem so với Pháp văn thì ý tưởng còn non hơn, những tiểu thuyết, truyện ngắn của mình đem so với tiểu thuyết của Pháp văn thì có khác gì đem bài của học trò mà so sánh với các ông giáo. Vì thế họ thường chỉ xem sách chữ Pháp, chứ không mấy khi mở tới sách quốc văn. Họo chẳng có ít sách khảo cứu là còn có thể khiến một số đọc giả tò mò mở tới mà thôi. Các nhà buôn sách tất phải nhiều ý hướng đợc giả thấy họ thích đọc Pháp văn thì đua nhau buôn đủ các sách chữ Pháp. Biết bao nhiêu hàng sách dằm năm về trước chỉ bán toàn sách quốc văn, nay lại chỉ bán hầu hết các sách tây, nào tiểu thuyết nào báo chí, v. v. Không mấy hiệu là không treo cái hiệu « bán giá bèn Pháp ».

— Văn ngài như sắt đá!

c Phần học trò nh... Đây là r... thuyết. M... xuất bản, tiểu thuy... bán rất n... đăng t ra... Mất mỗi... được đọc... ra những... quyền sac... ra đã t... sự sách c... bán tới cá... để giúp c... I Việc c... Hàn-lâm... soạn một... đề các nh... màu mà v... tránh đượ... biết nhữn... sáng kiến... đặc biệt c... nào hết. S... hàng van... xuất sắc n... của tòa H... thường v... nhà trước... bực văn sĩ... đưa tới mà... cũng nhờ c... 2) Phải c... Và những... công tâm... không vì t... quần, cũng... kiên công... Có người m... một nhà v... cầm bút cò... run lấy bấ... phải là n... quá, nói c...

Tuấn suýt bị ám sát. Nguyên hôm ấy, nhà (n) có một người lạ mặt sừng lên là Tạ Khương-tử ngủ lại đây. Lúc đó, độ một giờ sáng, ông phán Tuấn đương mơ màng, bỗng thấy một người mở màn, rồi một bàn tay sờ phải ông. Ông giật mình vùng giậy thì một nhát giao đâm chùng chiếc gối dằm. Ông biết là có kẻ hành thích vội ôm sấp lấy người, ấy miệng thối kêu cứu. Hai người vật lộn nhau mãi cho đến khi ông phán Tuấn bị một nhát giao vào vai, thì thảng xe dưới nhà chạy lên gỡ được hung thủ ra lấy thùng chối lại. Ngay lúc đó ông phán đã đi nhà thương buộc thuốc. Thủ phạm bị tống lao, nhưng chưa kịp sét hỏi gì thì hôm qua đã lấy giày lưng thất cổ chết rồi. « Chứ tôi và tôi oà lên khi làm cho mẹ tôi đang ngủ cũng phải vùng giậy hỏi tình đầu. Sau khi nghe truyện, mẹ tôi nét mặt ngơ ngẩn như người mất hồn, hai tay ôm chặt lấy hai cái túi áo caùh, mặt ngơ ngác nhìn chúng tôi rồi kêu lên một tiếng thật thanh: « cái giấy... » Chứ tôi ngờ là mẹ tôi mê hoảng vội vục vào giường an nghỉ.

Từ khi cha tôi chết đi đến nay trong nhà vắng vẻ vô cùng, lại thêm mẹ tôi bỏ ra tình buồn vãi nên nhà chỉ thui thủi có hai chú cháu.

Ngày ngày chỉ cứ ngậm ngùi nhìn lên bức ảnh cha tôi, bức ảnh lồng kính đã so le mà cũng chẳng ai buồn sửa lại nữa.

Tôi nói: sao chú không tháo bức ảnh ra mà chừa lại cho nó bằng. Chứ tôi đứng giậy với xuống. Vừa tháo cái miếng gỗ sau ảnh ra thì bỗng thấy hai tờ giấy rơi ra, một tờ chữ cha tôi, còn một tờ đánh máy đã nhò. Chứ tôi đọc cho tôi nghe bức thư của cha tôi: « Tôn Đường con ơi, cha đi hôm nay thế nào cũng mắc vào tay cừu địch mất. Ra thằng phán Tuấn nó nó định tống lao cha để cướp mẹ con cho dễ. Không biết rằng cha có giết được nó không, nhưng nếu cha có mệnh hệ nào thì con phải tuân lời cha mà cố giết chúng nó đi không được trái. Khương-tử tuyệt bút ».

Chứ tôi đọc xong bức thư hai mắt chứa chan châu lệ ngời như người ra. Trong lúc đó tôi cũng đã xem xong được tờ đánh máy chữ vẫn tất có mấy câu mà có chữ đã tờ mờ không đọc được.

Tôi định.. lao nó rồi, cho nó rời, cho nó phải đi xa, vậy mẹ... thế nào.. nhờ cho... biết.. Lên ngay... » Tôi oà lên khóc, không ngờ rằng mẹ lại khổ sở đến thế!...

cũ, mới trong hai tháng mà vừa mua vừa xin, được một sáu giải đấm đủ 53 cái, chứ tôi thì xuất đấm cặm cũi với một đồng, nẻo là, nẻo đũa. Nên học được thứ thuốc mê gọi là « đặng lên hương » người nẻo bít phải thuốc ấy thì mê thiếp ngay đi. Cũng nhờ có thuốc ấy mà tôi giết được phán Tuấn như giờ bàn tay, không có điều chi khó nhọc cả.

Tôi đã giở được chỗ ở phán Tuấn.. ở đời giời cũng đã đi rành rành.. thuốc mê cũng đã sẵn, chỉ có việc khó công..

Đêm hôm ấy, giờ nửa đêm, đương xá vắng tanh không ai qua lại. Một mình tôi vờ vờ tìm kiếm đồ dùng để đợi khuya tỵ tỵ thì bành tỵ.. phải, chỉ có một mình tôi thôi, cén chi tôi thì đã biết tôi từ mấy hôm trước rồi.. tôi cũng chẳng biết là đi đâu cả mà có lẽ chết rồi cũng nên, sống như chú tôi, nó khi lưu quên quá.. Một giờ sáng.. tôi chụp cái mũ « cắt-kết » xuống đến mắt, khoéc cái áo tay dạ ngoài bộ quần áo chèn mù đen tôi tự chế ra để đi đêm, giắt giao, thuốc mê và thìa khứa cặm đũa đi thẳng đến phố hàng Đậu. Tôi đã đến trước nhà phán Tuấn.

Cái nhà lấy hai tầng lù lù ngay trước mặt. Tôi trông quanh không thấy ai liền theo đường ống ríng leo thẳng hào lon. Tôi lỏ lỏ cái áo giả ra cho nhẹ. Móc gói thuốc mê, gói thuốc mùi xanh xam, tôi chầm vào lửa đốt lấy khói thổi vào trong nhà. Sở dĩ tôi không bị mê như phán Tuấn, là vì trước kia chú tôi cứ thử cho tôi quen hơi đi. Độ năm phút trong nhà có tiếng hắt hơi, tôi chắc là thuốc đã thấm, móc túi lấy chùm thìa khứa.

Hết cái nọ đến cái kia đếm chừng hai mươi cái, bỗng một tiếng « tách », cánh cửa mở toang. Tôi rón rén bước lại gần ngọn đèn vặn cho to lên, tay rút lấy đôi giao từ từ tiến lại bên giường. Bỗng qua chiếc màn tuyền, tôi chỉ thấy có một người, một người có râu, thế còn mẹ tôi? Tôi đã định khi rảo gặp cả đôi rồi mới giết cho thê nhưng nghĩ không biết có cơ hội nào như thế này nữa không?. Tôi quá quyết: chỉ còn một bước nữa thì đến cạnh giường... tôi thò tay vén màn. Phán Tuấn đương nằm nghiêng bẻng lại như húng lấy mũi giao vào ngực.. tôi giờ thảng cứ bẻ dằm mạnh vào dũa ngực.. máu vọt lên đến đỉnh màn.

Tôi vội chet lấy cổ nó kêu, được độ năm phút thì phán Tuấn, phần thì bị ngạt, phần thì máu ra nhiều quá

thời, nhưng về sau, rất có nhiều quyền in đến lần thứ hai lần thứ ba. Những cuốn có chút giá trị bán được đã đành, lại những cuốn vẫn không ra văn, mà cũng thấy bán chạy rầm rầm.

Ngày nay, ta đi qua các cửa hàng sách ấy không thấy bày một quyển quốc văn nào. Họo chẳng những sách giáo khoa như những quyển luận-lý sử-ký, địa-dư thì còn thấy có in mà thôi... ai thấy thế cũng nhận ra rằng các ông quốc văn hoặc trước tác hoặc dịch thuật nay kém xưa nhiều.

Xin làm kẻ một vài nguyên - nhân của sự kém đó:

a Nhiều nhà trước thuật dịch thuật ra đời quá. Mọi thoát nghe câu này ta cho như một lời ngụy luận. Có nhiều nhà trước thuật, dịch thuật thì số sách lằng lằng mới phải số lại giảm bớt đi được. Song xét kỹ thì số người viết tăng lên thực có hại tới sự xuất bản.

Là vì trước số tác giả dịch giả tuy chẳng giảm chắc là có tài song cũng không đến giót nên vẫn viết ra hay dịch ra còn có thể đọc được. Ngày nay, các ông ấy còn viết, còn dịch,

Khách mua hàng không may mà không may luôn) ăn phải một cái sau mắt thấy bày bày là đã sợ hết via dù trong số hàng cũng chen thứ lớt mướt lông.

b Pháp học lan rất rộng rất mau chóng. Những người Pháp học xem quốc-văn khờ lờng mà thích được. Là vì những bài nghị luận của mình đem so với Pháp văn thì ý tưởng còn non nớt hơn, những tiêu thuyết, truyện ngắn của mình đem so với tiêu thuyết của Pháp văn thì có khác gì đem bài của học trò mà so sánh với các ông giáo. Vì thế họ thường chỉ xem sách chữ Pháp, chứ không mấy khi mở tới sách quốc văn. Họo chẳng có ít sách khảo cứu là còn có thể khiến một số đọc-giả tò mò mở tới mà thôi. Các nhà buôn sách tất phải nhiều ý hướng đọc giả thấy họ thích đọc Pháp văn thì đua nhau buôn đủ các sách chữ Pháp. Biết bao nhiêu hàng sách dằm năm về trước chỉ bán toàn sách quốc văn, nay lại chỉ bán hầu hết các sách tây, nào tiêu thuyết nào báo chí, v. v. Không mấy hiệu là không treo cái biển « bán giả bên Pháp ».

— Văn ngài nư sắt đá!
— Thế ngài xem văn tôi thấy cũng làm phải không?
Không, tôi thấy càng ngày càng cùn, càng rí đi!

chết thẳng. Tôi sực nghĩ đến mẹ tôi, tôi lại không nỡ giết nên cầm con giao vào bức ảnh cho mẹ tôi trông thấy mà sửa mình. Rồi từ góc xuống đến đường lại từ đường ra bóp hàng Đậu, chỉ trong mười phút đồng hồ, hai tay đã bị sịch chặt. Trước mặt ông cặm, tôi cũng đã cung khai y như những nhời tôi đã khai với quan lớn, không dám dấu diếm mấy may.

Quan chánh án nghe xong đoạn

tiểu xử lý kỳ ấy, xem ngài cũng thâm phục. Nhưng công pháp chẳng vì tình, sau khi đọc bản luật tội, người ta nhận ra rằng Tôn Đường bị năm năm khổ sai. Đường vẫn một vẻ mặt âm thầm nhìn làn sóng người đang cuốn cuộn nhau ra, ngẩn ngơ như còn muốn nghe thêm một vài điều cần biết.

Octobre 1922

Hải-Bàng

đi giúp
Hải-Bàng
soạn m
đề các
màu m
tránh đ
biết nh
sáng ki
đặc biệt
nào hết
hàng va
xuất sắc
của tòa
thường
nhà trư
bực văn
đưa tài
cũng nh
2 Phái
Va nhưn
công t
không v
quần, c
kiêng c
Có người
một nhà
cầm bút
run lấy
phải là
quá, nói

C
trong
giấy
Hoặc
nhu
cố ng
tuyệt
cần t
1p.50
người
Còn
đau,
ngay
hợp n
Mà
mấy
đúng
Nà
Hiện
của c
chỉ c
bệnh
Bir

c Phần số đông độc giả là phụ-nữ và học trò nhỏ.

Đây là n i độc giả những cuốn tiểu thuyết. Mà để trong số s ch qu.c vẫn xuất bản, đến 95 phần trăm là sách tiểu thuyết. Gần đây các báo chí xuất bản rất nhiều, mà b o nào cũng có đăng t ra là một chuyện tiểu thuyết. Mất mỗi buổi có mấy xu mà cũng được đọc tiểu thuyết thì lợi gì lại bỏ ra những năm s.u hào để mua một quyển sách, c) khi không đọc được.

Ja đã tìm ra bà nguyên nhân của sự sách ế. Bảy giờ ta là phải thử tạm bàn tới cách chấn hưng nền quốc văn để giúp cho sự xuất bản :

1 Việc cần nhất là nên có một hội Hàn-lâm - Công việc hội Hàn-lâm là soạn một quyển Pháp văn « mẹo » để các nhà trước thuật lấy đấy làm mẫu mà viết văn Như thế thì có thể tránh được những lỗi văn bí lập. Vẫn biết những văn sĩ có tài thì thường sáng kiến ra hẳn một lối văn tân kỳ đặc biệt có khi không theo mẹo luật nào hết. Song trong số hàng nghìn, hàng vạn người mới có một người xuất sắc như thế. Công việc thứ hai của tòa Hàn - lâm là đặt ra phần thưởng văn-chương để tưởng lệ các nhà trước tác. Như thế thì chắc các bực văn sĩ trong nước sẽ phấn khởi đua tài mà sịch trước tác, dịch thuật cũng nhờ đó mà xuất sản rất mau.

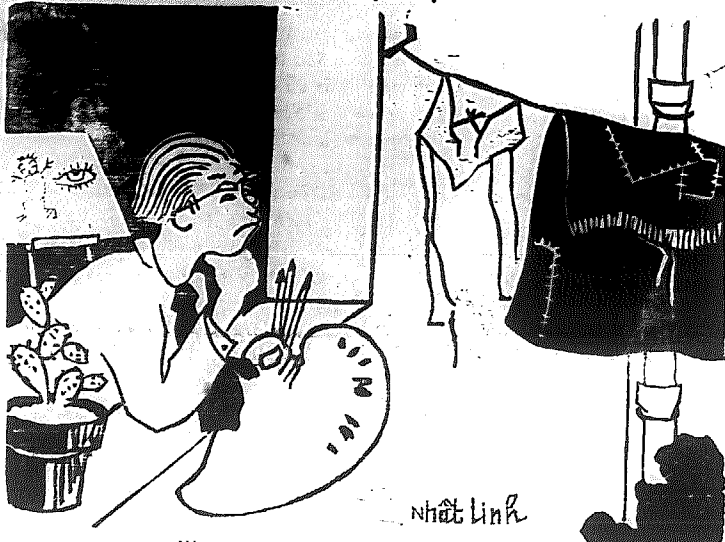
2 Phải có một nền văn phẩm bình. Và những nhà phẩm bình phải có công tâm đối với nền quốc văn, không vì thù riêng mà công kích quẫn, cũng không vì sợ quẫn mà kiêng công kể nọ, kiêng dả kẻ kia. Có người mới nghe cái đại danh của một nhà văn sĩ đã chùn lại, giá có cầm bút công kích thì quẫn bút cũng run lay bầy. Hàng dất dất ấy không phải là nói tục, cũng không phải nói quá, nói càn.

Còn các nhà nghe lời phẩm bình? Cũng nên có hai cái kết tốt của nhà phẩm bình: là công bình và can đảm. Có công bình mới không giận mà biết nghe lời nói thẳng. Có can đảm mới biết sửa lỗi, mới không giận không nản chí. Không những thế, có can đảm mới biết nhận rằng mình kém mà thôi đi không viết văn nữa, khiến trong văn giới bớt được một nhà trước thuật quá soàng.

Lúc đã có một hội Hàn-lâm hoặc học văn-học chỉ đường cho các nhà văn-sĩ noi theo, và một nền văn chương phẩm bình vững trãi bỏ khuyết và chính thủ cho quốc văn thì lo gì không có c c nhà trước thuật có trí danh và có ngại gì các độc giả không đến các hàng sịch annam mà mua những pho sách có giá trị. Văn-Lực

Kỳ này vì thiếu chỗ, nên không đăng được bài Khoa-học và bài Mỹ-thuật.

Con mắt nhà mỹ-thuật c) khác

Nhật Linh

Nhà mỹ-thuật lâm bầm = Đẹp ! Đẹp thật ! !

Shu nữ.

Liều yếu đào tơ

Chị em xưa nay bị đàn áp dưới quyền đàn ông, một phần là vì hoàn cảnh, xã hội gây nên, một phần là vì giới sẵn cho chị em lấm thán liễu yếu đào tơ.

Chị em chịu đường sinh dục, vì đây mà chị em kém đàn ông, song chị em hơn đàn ông cũng vì đây.

Chị em yếu hơn đàn ông, nhỏ hơn đàn ông, không kể những bà nào cầm tinh con trâu, chóng thành-nhân hơn đàn ông, vì còn giữ sức để chịu đựng cái công khổ nhọc, mang nặng đẻ đau. Chị em chóng thành nhân, chóng chín chắn hơn con trai, ai quan sát bọn trẻ con đều công nhận như vậy.

Một cô con gái vào khoảng 15, 16, đi đứng đã nghiêm trang, đứng đắn, ăn nói đã ý nhị, như một bà hơn ba mươi, bốn mươi tuổi. Giúp đỡ mẹ cha săn sóc nhà cửa đã như một người

lớn Một người con trai cũng một tuổi ấy đã biết gì.

Những chị em thành người chóng, cũng không phải là một điều lợi. Bao nhiêu cơ thể chị em cũng vì đấy mà không nở nang ra được nữa, thân thể không nở nang, trí não cũng không nở nang. Thế cho nên nhiều người cho chị em không đủ tài cán, nghị lực để chen chân vào việc đời, tri khôn chị em không vượt khỏi cái tri khôn lủ trẻ miêng thế có câu « đàn bà con trẻ ».

Nói vậy thật quá đáng. Thật ra, tâm lòng chị em ngày thơ ấu cảm hơn đàn ông, chị em có lòng yêu người, vì người hơn đàn ông, tâm lòng xã-kỵ của chị em đối với con lại càng rõ rệt. Lòng mẹ yêu con tưởng không còn tình yêu dẫu nào sâu xa hơn được, bền chặt hơn được.

Chị em, từ lúc lọt lòng, đã đem cái mong manh đáng yêu, đáng kính gửi « bóng lưng quàn » câu theo « chồng là phận nữ nhi » mấy ngàn năm nay vẫn là thường tình con người ta, nay có đời hân di, cũng không được nữa

Chị em có bị đàn ông họ đàn áp phật, sống đối với những người biết nghĩ, vợ chồng lấy nhau không phải là để ép chế lẫn nhau, nhưng là để cùng nhau hòa hợp, giúp đỡ nhau mà đèo đèo tạo lấy một cái gia đình. Chị em mới có tâm thân yếu ớt, bần phận người chồng là phải để đặt che chở chị em trên con đường đời.

Trái lại, chị em nếu quên mất phần hồng nhan mong manh chị em đã không được ích gì mà còn riêng chịu thiệt thòi nữa.

Quyền của chị em là quyền trong gia đình, mà sức mạnh của chị em trong hai chữ ai tình. NHẬT-LINH

Tuyệt hết Bệnh lậu. Giang

Các ngài s.u khi khỏi chứng bệnh tình thì độc còn lại. Nước tiểu, khi trong khi vàng. Tiểu vào cái cốc trông thấy lẫn vẩn đục, như dầu sợi chỉ sậy giầy như mù. qui đều thường ướt dính, thỉnh thoảng ra đôi tí mũ. Hoặc sáng khi ngủ giậy. Trước khi tiểu tiện nặn thấy một chất trắng trắng như sữa đặc, ứ của đóc hoặc làm việc gì quá đơ bệnh lại phục phát, mà có người xương thận thường thấy đau mỗi như thế đều là nọc lậu chưa đi tuyệt hẳn, đi độc còn lại nên thường phát như vậy. Muốn trừ hết bệnh cần thì ta dùng ngay thứ thuốc kiên tinh tuyệt lậu (thuốc triết nọc) giá 1p.50 một hộp. Nhe 2,3 hộp nặng 4,5 hộp là khỏi dứt. Vì thuốc ấy đã nhiều người dùng qua, nên đã biết linh nghiệm của thuốc kiên tinh

Hiệu thuốc tây

VU ĐO THIN

25 27 29 phố Bờ-hồ gần ga tàu điện

Hanoi

Thuốc ho Pulmogénol 0p70 một chai

Rượu bổ Vin Super Tonique Mầu bò

Phúc Lợi

lời Pháp học xem
g mà thích được.
ghi luận của mình
vấn thì ý tưởng còn
g điều thuyết, truyện
m so với tiểu thuyết
có khác gì đem bài
sinh với các ông
xương chỉ xem sách
không mấy khi mó
Họa chăng có ít
còn có thể khiến
mô mô tới mà thôi.
ch tất phải nhiều ý
hấy họ thích đọc
ntau buồn dù các
iết bao nhiêu hàng
trước chỉ bán toàn
y lại chỉ bán hầu
nào tiểu thuyết nào
bông mấy biểu là
liên bán giá bèn

soan một quyển Pháp văn «mẹo»
để các nhà trước thuật lấy đấy làm
mẫu mà viết văn Như thế thì có thể
tránh được những lỗi văn bi lạp. Văn
biết những văn sĩ có tài thì thường
sáng kiến ra hẳn một lối văn tân kỳ
đặc biệt có khi không theo mẹo luật
nào hết. Song trong số hàng nghìn,
hàng vạn người mới có một người
xuất sắc như thế. Công việc thứ hai
của tòa Hàn - lâm là đặt ra phần
thưởng văn-chương để lưỡng lệ các
nhà trước tác. Như thế thì chắc các
bực văn sĩ trong nước sẽ phấn khởi
đua tài mà sịch trước tác, dịch thuật
cũng nhờ đó mà xuất sản rất mau.

2 Phải có một nền văn phẩm bình.
Và những nhà phẩm bình phải có
công tâm đối với nền quốc văn,
không vì thù riêng mà công kích
quần, cũng không vì sợ quần mà
kiêng công kẻ nọ, kiêng đá kẻ kia.
Có người mới nghe cái đại danh của
một nhà văn sĩ đã chùn lại, giá có
cầm bút công kích thì quần bút cũng
run lấy bấy. Hạng dốt nát ấy không
phải là nói tục, cũng không phải nói
quá, nói cần.

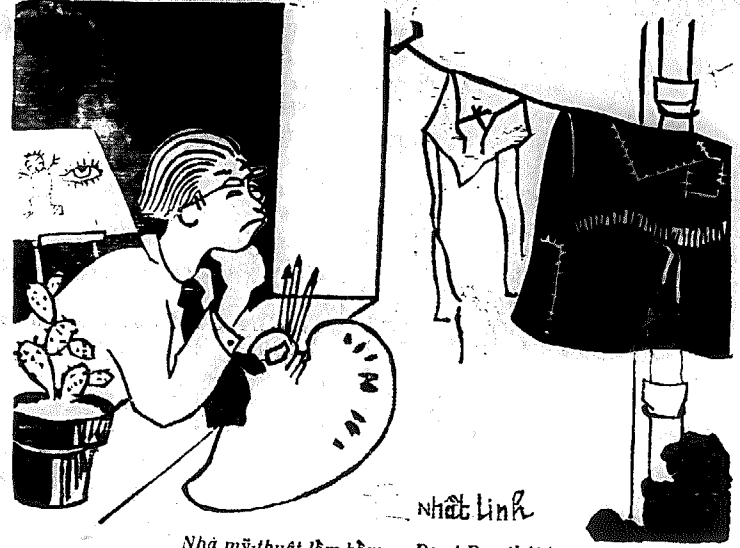
các hàng của anh em mà mùa những
pho sách có giá trị.

Văn-Lục

Kỳ này vì thiếu chỗ, nên không đăng
được bài Khoa-học và bài Mỹ-thuật.

Con mắt nhà mỹ-thuật có khác

Nhật Linh

Nhà mỹ-thuật làm bầm = Đẹp ! Đẹp thật !!

lòng chị em ngày thơ ấu để cảm hơn đàn
ông, chị em có lòng yêu người, vì người
hơn đàn ông, tâm lòng xã-kỷ của chị
em đối với con lại càng rõ rệt. Lòng me
yêu con tưởng không còn tình yêu đâu
nào sâu xa hơn được, bền chặt hơn
được.

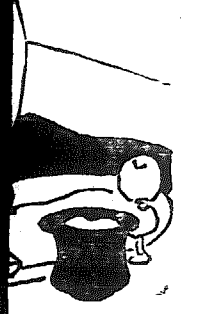
Chị em, từ lúc lọt lòng, đã đem cái
mong manh đong yếu, đ'ng kính gửi
«bóng tùng quán» câu theo «chồng
là phận nữ nhi» mấy ngàn năm
nay vẫn là lương tình con người ta,
nay có đời hẳn đi, cũng không được
nữa

Chị em có bị bọn đàn ông họ đàn áp
phải, sống đối với những người biết
nghĩ, vợ chồng lấy nhau không phải là
để áp chế lẫn nhau, nhưng là để cùng
nhau hòa hợp, giúp đỡ nhau mà đào
lao lấy một cái gia đình. Chị em mới
có tâm thân yếu ớt, bần phận người
chồng là phải để che chở chị em
trên con đường đời.

Trái lại, chị em nếu quên mất phần
hồng nhan mong manh chị em đã
không được ích gì mà còn riêng chịu
thiệt hại nữa.

Quyền của chị em là quyền trong gia
đình, mà sức mạnh của chị em trong
hài chữ ái tình.

NHẬT-LINH

m, ngài cũng thắm
pháp chẳng vì tình,
tối, người ta nhận
bi năm năm khổ
tội về mặt âm thầm
tôi đang cuốn cuốn
gư như còn muốn
điều cần biết.

Hải-Bàng

Tuyệt hết Bệnh
lậu. Giang

Các ngài s'n khi khỏi chứng bệnh lậu. Di độc còn lại. Nước tiểu; khi
trong khi vàng. Tiểu vào cái cốc trông thấy lặn vẩn đục, như dầu sợi chỉ
giấy giầy như mũi. qui đều thường ướt dính, thỉnh thoảng ra đôi tí mủ.
Hoặc sáng khi ngủ dậy. Trước khi tiểu tiện n'au thấy một chất trắng trắng
như sữa đặc, ăn của độc hoặc làm việc gì quá đó bệnh lại phục phát, mà
có người xương khớp thường thấy đau mỏi như thế đều là n'oc lậu chưa đi
tuyệt hẳn, di độc còn lại nên thường phát như vậy. Muốn trừ hết bệnh
cần thì ta dùng ngay thứ thuốc kiên tinh tuyệt lậu (thuốc triết s'oc) giá
1p.50 một hộp. Nhẹ 2,3 hộp nặng 4,5 hộp là khỏi dứt. Vì thuốc ấy đã nhiều
người dùng qua, nên đã biết linh nghiệm của thuốc kiên tinh.

Còn người đang thời kỳ phát hành, đi đại ít một, cường dương thấy
đau, nổi hạch, ra máu ra mủ đó là thời kỳ bệnh đang phát. Như thế dùng
ngay thứ thuốc chữa bệnh (Thuốc chữa đang thời kỳ phát) giá 0p.50 một
hộp nhẹ 4,5 hộp nặng 6,7 hộp là khỏi ngay.

Mà người bệnh phát ra thì thấy hấp sốt nổi hạch qui đầu lở loét mình
mây mẩn tít mết mỗi xương đau thỉnh thoảng thấy b'p giật giật. Như thế
dùng ngay 4,5 thuốc Giang giá 0p.70 1 lọ là khỏi ngay

Nhưng thuốc đã kê ra đây đều không công phạt không hai s'nh gục
Hiện đã nhiều người uống khỏi, và đã nhận được nhiều giấy chứng cái
của các người uống khỏi gửi về cảm ơn. Đáng nhẽ đăng cái giấy chứng
chỉ cũng lên các người cảm ơn để các đ'c giả biết. Nhưng vì bệnh này là
bệnh kín. Vậy xin miễn đăng

Bình-Hưng 89 Pavillons(phố Mã-Mây) Hanoi
giấy nói 548

Hiệu thuốc tây

VU ĐO THIN

25 27 29 phố Bờ-hồ
gần ga tàu điện
Hanoi

Thuốc ho
Pulmogénol
0p70 một chai

Rượu bổ
Vin Super Tonique
Máu bổ

Phúc Lợi

7.9.11 ROUTE DE HUE HANOI

Những việc chính cần biết trong tuần lễ này

Hội đồng kinh-tế và tài-chính họp hội đồng

Đến ngày thứ sáu 2 Décembre 1932, hội đồng kinh-tế và tài-chính sẽ họp hội đồng thường-niên tại trường Cao-đẳng phố Bobillot.

Viện dân biểu Bắc-kỳ họp hội đồng

Đến thứ sáu 9 Novembre này, viện dân biểu Bắc-kỳ họp hội đồng tại hội quán Khai-tri tiến đức.

Quan Thống-sứ sẽ đọc một bài diễn văn khai mạc, viện dân biểu sẽ cử một ông nghị đọc một bài diễn-thuyết đáp lại.

Trước khi xét sẽ chỉ thu các ông nghị sẽ bầu một ông viện trưởng và một ông phó viện trưởng.

Năm nay các nhà báo sẽ được đến dự các kỳ họp, nhưng chỉ được ngồi nghe mà thôi, chứ không có quyền bàn bạc hoặc ra hiệu sui các ông nghị điều gì.

Ông Ng-mạnh-Tường diễn thuyết

Đến chủ nhật 13 Novembre, hồi 3 giờ chiều, báo Ami de la jeunesse Stodieuse sẽ mở một cuộc diễn thuyết tại hội K.T.T.Đ. Ông Ng-mạnh-Tường, tiến sĩ khoa văn học và luật khoa sẽ nói về vấn đề tổ chức các trường Cao-đẳng bên Pháp (organisation des écoles supérieures en France)

Bãi trường Cao-đẳng thương mại

Sang năm học này sẽ bãi trường Cao-đẳng thương mại

Các học sinh hiện tổng học ở trường Cao-đẳng thương mại mà học lực khá sẽ được cấp một cái chứng chỉ, để về sau có dự thi các kỳ thi gì của nhà nước mở ra thì cũng được quyền như các người có bằng tốt nghiệp trường Cao-đẳng thương mại.

Thi vào trường Canh-nông Tuyên-quang

Đến ngày 13 Février 1933 này, tại Hanoi sẽ có kỳ thi tuyển học trò vào trường Canh-nông Thực hành Tuyên-quang.

Các đơn xin ứng thí phải gửi đến quan Đốc-ly, quan Công-sứ tỉnh mình ở trước ngày 10-1-33. Các thí sinh phải ít ra là 16 tuổi, và nhiều nhất không được quá 23 tuổi.

Có nhận một ít tự-do học sinh, không phải thi cũng được ăn học như các học sinh khác, nhưng không được lĩnh lương tháng và về sau tốt nghiệp phải kiếm việc mà làm, chứ nhà nước không bố. Ai muốn xin vào học lớp này phải gửi đơn đến quan đốc lịch mình ở trước ngày 6 janvier 1933.

Tại trường luật học

Các thí sinh chuẩn bị kỳ thi viết bằng luật học Đông-dương (certificat d'Etudes juridiques indochinoises) khóa tháng Octobre 1932 như sau này:

Năm thứ nhất. — MM. Nguyễn-văn-Cu, Cao-văn-Hóa, Nguyễn-Thụy.

Năm thứ hai. — MM. Ng-Diễn, Huỳnh-tường-Tân, Ng-văn-Định, Phạm-thu-Phủ, Trần-vân-Đạt, Trần-thúc-Hoan, Ng-vân-Trước, Trần-Khiên, Ng-vân-Tạ, Ng-vân-Tháng, Ng-quang-Thập, Ngô-quảng-Chi Lambert, Bùi-nhất-Triệu, Phạm-vân-Xung, Lê-tái-Trường.

Sáng nay những người năm thứ nhất đã bắt đầu thi kỳ vấn đáp.

Sáng mai những người năm thứ hai sẽ bắt đầu thi kỳ vấn đáp.

Tin trong học chánh

M. Brachet giáo-sư trưởng hạng ngạch Cao-đẳng tổng sự tại Đông-dương đại học đường được bổ làm chức chánh nhà học-chính sư Bắc-kỳ thay cho M. Silhou.

M. Silhou chánh nhà học-chính Bắc-kỳ đổi xuống làm đốc học trường Henri Rivière thay cho ông Lohenet, xuống làm chức giáo-sư trưởng ấy.

9 người được tha

HAI DUONG. — Đêm 6-10, số Mặt-thám về Cẩm-giảng bắt được một bọn 23 người thuộc chi bộ hội kín ở huyện đó Đ. P. đã thoát rồi.

Nay xét ra trong bọn hai mươi ba người, có chín người vô can, thì hôm 23-10, số Mặt-thám đã thả cho chín người đó rồi. Hiện chín người được thả hẳn đã về quê quán họ ở Cẩm-giảng. Thế là trong chi bộ Cẩm-giảng còn mười bốn người bị giam thì.

Một cách quảng cáo về những công nghệ và những thắng cảnh

HAI DUONG. — Trong địa hạt Hadông, hiện nay các làng có công nghệ hay thắng cảnh đều có biển cắm ở đầu làng.

Caoi năm năm ngoái, quan Tổng-đốc phái viên tri huyện Ng-vân-Lan và thầy thừa phái Đỗ-tế-Huyền cùng người thợ ảnh về các làng để quan sát về những công nghệ và những danh lam, thắng tích, rồi ghi chép kỹ càng và chụp ảnh đem về.

Nay thấy quan Tổng-đốc sức về các phủ huyện bắt làng nào đã được ghi tên và làm biển thì trích quỹ ra 4000 đem lên tỉnh lĩnh cái biển về. Cái biển ấy sơn vàng, chữ đỏ, có cột đúc bằng xi-mo. Làng nào có thứ công nghệ gì thì nêu thứ công nghệ ấy ở trên rồi đến tên làng ở dưới, hoặc có thắng cảnh gì cũng nêu như thế.

Một bọn cướp có khí giới vào cướp nhà Nguyễn-Lục đâm sự chủ nhà suốt bụng

HAI DUONG. — Hồi 12 giờ đêm 21-10, ở làng Phương-dương thuộc huyện Tảob-miền Hải-dương, có xảy ra một vụ cướp làm náo động cả huyện lỵ. Một toán chừng 20 kẻ cướp, có đủ khí giới vào cướp phá nhà Nguyễn-Lục, vợ vét tiền bạc, rồi đâm sự chủ gần bỏ mạng.

Chức Thủ-tướng Nam triều

Trước đây có tin đồn rằng cụ Thiệu-Hoàng-trung-Phu nay mai sẽ về kinh lĩnh chức Thủ-tướng thay cụ Ng-hữu-Bà tri sĩ. Nay chúng tôi lại nhận được tin rằng: Tuy Chánh-phủ Bảo-hộ và đức Bảo-đại cũng muốn đề danh chức ấy tặng cụ, nhưng nghe đầu cụ đã từ chối vì chắc bà con ta đều biết cụ đối với xứ Bắc-kỳ rất có nhiều cảm tình. Và chẳng hiện cụ đang đứng đầu nhiều hội thiện và các hội công ích, như vậy nên cụ không muốn phụ lòng qui mến của bà con Bắc-kỳ mà về kinh nhận chức thủ tướng.

Nếu tin này mà đích thực thì chức thủ tướng Chính-phủ Nam-triều chưa hiểu rồi đây sẽ về tay cụ nào?

Đức Bảo-Đại ra Thanh

Được tin đích xác rằng đến ngày mồng bảy tháng mười ta này (4 Novembre) đức Bảo-Đại sẽ ra ngự ở Thanh-hóa yết làng đức Triệu-Tổ và thăm qui hương.

Bà Chánh-phí xin xuất gia đầu Phật

Trước đây có tin đồn rằng bà An-phí là con gái cụ Hồ-đắc-Trung và là Chánh-phí đức Khải-định xin ra ở ngoài, chứ không muốn ở trong cung. Nay lại nghe tin đồn rằng bà đã xin phép Tôn-cương và đức Bảo-Đại ra tu trong một ngôi chùa gần chợ Tuần, lối đường lều làng Minh-mệnh.

Tin này mới là tin đồn chưa có gì là đích thực.

Ông Phạm Quỳnh sắp vô kinh

Ít lâu nay có tin đồn ông Phạm Quỳnh chủ nhiệm báo Nam-phong sẽ vô kinh sung một chức trọng yếu trong triều, nhưng chưa ai rõ là chức gì. Nay cứ như tin ở Huế ra thì đã có chỉ dụ, ông Phạm Quỳnh được thụ hàm Thượng-thư sung đồng-ly văn phòng nội các.

Nay nghe ít lâu nữa, ông sẽ bỏ làm Thượng-thư bộ quốc-đân giáo dục. Chừng đầu tháng một tây này thì ông từ biệt Hà-thành về vô Huế.

Tin tờ báo bảo hoàng ở Huế chỉ là một tin đồn

Theo tin đăng trong một tờ báo Nam-kỳ, vài tờ báo ngoài Bắc cũng đăng rằng đức Bảo-Đại sẽ mở tại Huế một tờ báo Bắc-hoàng, đứng đầu có lẽ là M. Ưng Hòa bay M. Ng-qui-Hương, trợ bút báo Tiếng-dân. Có thực chăng? Chẳng có chăng? Thì đây trong báo Tiếng-dân, ngày 22-10, ông Ng-qui-Hương đã lên tiếng cãi-chi辯. Ông Hương rất lấy làm ngạc nhiên vì chính ông cũng nghe nói đó là lần đầu.

Vậy ra tin báo Bảo-hoàng sắp mở ở Huế chỉ là một tin tưởng tượng mà thôi.

Bác sĩ Nguyễn-văn-Nhà tự tuyên sinh

SAIGON. — Bác sĩ Ng-văn-Nhà là một yếu nhân trong báo giới và trong thể-thao giới ở Nam-kỳ. Bác-sĩ là một nhà hoạt động ngoài cái nghề giao kéo (làm thay thuốc), bác-sĩ còn mua bút và mua vợt tennis.

Bác-sĩ làm phó hội trưởng hội thể-dục và chủ nhiệm tạp chí Đua-nai đua báo cùng ông Triệu-vân-Yên là chánh hội trưởng các: « Chúng ta nên với sức sang hội lại vì tôi không bao lâu, tôi phải đi du lãm viễn phương... » Ông Triệu-vân-Yên không lấy làm lạ vì thường có tình ham đi du lịch. Ngày sau ông Nhà gặp một người bạn gái cũng như ý trên. « Tôi sống ở đó, nhờ nhân quả. Tôi muốn làm một phát thuốc để chết phứt đi cho rồi. » Sáng ngày hôm 18 hồi 9 giờ quá thật ông Nhà uống thuốc phiện với liều thanh rồi là bất tỉnh nhân sự. Người nhà trông thấy đi gọi bác-sĩ Trần-vân-Đôn và bác-sĩ Montel Bệnh-tình không ngụy ngạp làm nhưng khá rặng.

Vì sao bác-sĩ Ng-văn-Nhà tự tuyên sinh mà không cứu sinh nữa? Nội tình chăng? Rồi chi chẳng?

(Lịch theo báo la Dépêche)

Hết đầu mồm đến đầu gươm

SAIGON. — Trong hội nghiệp-đoàn các nhà trạng sư Saigon, mới xảy ra một cuộc gây gổ của hai ông trạng sư Gallois Montbrun và Régnier.

Vì một truyện bất bình trong phòng một quan tòa mà kết quả được. Nghe đầu hai bên sẽ dùng lưỡi gươm hoặc súng đạn. Mọi chàng mới báo tâu được danh giá riêng của mỗi bên.

(xem trang 11)

Bắt đầu khai giảng từ Novembre 1932

Cours de

1. Littérature française (programme baccalauréat) tous les jours de 19h à 20h

2. Français Mathématiques

Một có ngân tiền... Là có T... nghiệp chủ... Mọi đây... có bất mấy... thừng ng... Mai ở Hanoi... quen thuộc... Mọi sáu tu... dịp lại có đ...
Nhật ký n... Londres - nay Nhật N... cuộc giao th... để ngoại gia... lập một điều... sấm phạm l... kéo khác về... lo.
Phùng-Ng... Hương-Cá... Ngô-Tường... ở Sơn-dông... mắt Hoa-bá... Lương và... Hoa-bác đố... Không nhữ... Tường lại là... phật, đã kin... rục rịch hoạt... không khéo l...
Diêm-tích... Phùng-Ng... Sơn-dông... Tường đã lên... lại có tin l... tác với Hào... ngoại cái kế d... Tường vẫn l... chuyển nay b... đầu với Tuồng... lại bị một ph...
Chương trìn... Tham-mự... Tin điện Na... bộ quân Nhậ... Hội-nghi tới c... dự, lịch có H... cương Quáo-v... mưu thủ trư... trưởng quyết... 1. Phương tr... Châu tu này v... 2. Sự hành đ... sự thiết bị rất... 3. Quyết địn... chắc chắn đố... sau, để giải qu... không cùng nh... nước đồng mi... 4. Phương ph... Văn tại Mãn-ch... 5. Phương ph... 6. Phương ph... quân Nghĩa-d...

hiệu Bắc-kỳ họp hội - đồng tại hội quán Khai-tri tiến đức.

Quan Thống-sứ sẽ đọc một bài diễn văn khai mạc, viện dân biểu sẽ cử một ông nghị đọc một bài diễn-thuyết đáp lại.

Trước khi xét sổ chỉ thu các ông nghị sẽ bầu một ông viện trưởng và một ông phó viện trưởng.

Năm nay các nhà báo sẽ được đến dự các kỳ họp, nhưng chỉ được ngồi nghe mà thôi, chứ không có quyền bàn bạc hoặc ra hiệu sui các ông nghị điều gì.

Ông Ng mạnh-Tường diễn thuyết

Đến chủ nhật 13 Novembre, hồi 3 giờ chiều, báo « Ami de la jeunesse Studieuse » sẽ mở một cuộc diễn thuyết tại hội K.T.T.D. Ông Ng-mạnh-Tường, tiến sĩ khoa văn học và luật khoa sẽ nói về vấn đề tổ chức các trường Cao-đẳng bên Pháp (organisation des écoles supérieures en France)

Bãi trường Cao-đẳng thương mại

Sang năm học này sẽ bãi trường Cao-đẳng thương mại

Các học sinh hiện lòng học ở trường Cao-đẳng thương mại mà học lực khá sẽ được cấp một cái chứng chỉ, để về sau có dự thi các kỳ thi gì của nhà nước mở ra thì cũng được quyền như các người có bằng tốt nghiệp trường Cao - đẳng thương mại.

Thi vào trường Canh-nông Tuyên-quang

Đến ngày 13 Février 1933 này, tại Hanoi sẽ có kỳ thi tuyển học trò vào trường Canh nông Thực hành Tuyên-quang.

Các đơn xin ứng thi phải gửi đến quan Đốc-ly. quan Công sứ tỉnh mình ở trước ngày 10-1-33. Các thí sinh phải ít ra là 16 tuổi, và nhiều nhất không được quá 23 tuổi.

Có nhận một ít tự-do học sinh, không phải thi cũng được ăn học như các học sinh khác, nhưng không được lĩnh lương tháng và về sau tốt nghiệp phải kiếm việc mà làm, chứ nhà nước không bỏ. Ai muốn xin vào học lớp này phải gửi đơn đến quan đầu tỉnh mình ở trước ngày 5 janvier 1933.

Trước, Trần-Khiên, Ng - văn - Tbaoch, Ng-vân-Thông, Ng quang-Thập, Ngô-quảng-Chí Lambert, Bùi-nhất-Triệu, Phạm-vân-Xung, Lê-lai-Trường.

Sáng nay những người nắm thứ nhất đã bắt đầu thi kỳ vấn đáp.

Sáng mai những người nắm thứ hai sẽ bắt đầu thi kỳ vấn đáp.

Tin trong học chánh

M. Brachet giáo - sư thượng hạng ngạch Cao-đẳng tổng sư tại Đông-dương đại học đường được bổ làm chức chánh nha học chính sư Bắc-kỳ thay cho M. Silhou.

M Silhou chánh nha học - chính Bắc-kỳ dời xuống làm đốc học trường Henri Rivière thay cho ông Lohenet, xuống làm chức giáo sư trường ấy.

9 người được tha

HAI DƯƠNG. — Đêm 6-10, sở Mật - thám về Cẩm-giang bắt được một bọn 23 người thuộc chi bộ hội kín ở huyện đó D, P. đã thoát rỏ.

Nay xét ra trong bọn hai mươi ba người, có chín người vô can, thì hôm 23 - 10. sở Mật-thám đã thả cho chín người đó rỏ.

Hiện chín người được tha hẳn đã về quê quán họ ở Cẩm-giang. Thế là trong chi bộ Cẩm-giang còn mười bốn người bị giam thối.

Một cách quảng cáo về những công nghệ và những thắng cảnh

HAI DƯƠNG — Trong địa hạt Hadông, hiện nay các làng có công nghệ hay thắng cảnh đều có biển cắm ở đầu làng.

Cuối năm năm ngoái, quan Tổng - đốc phái viên tri huyện Ng - văn-Lan và thầy thừa phái Đỗ-tế-Huyền cùng người thợ ảnh về các làng để quan sát về những công nghệ và những danh lam, thắng tích, rồi ghi chép kỹ càng và chụp ảnh đem về.

Nay thấy quan Tổng-dốc sưu về các phủ huyện bắt làng nào đã được ghi tên và làm biển thì trích quỹ ra 4p00 đem lên tỉnh lĩnh cái biển về. Cái biển ấy sơn vàng, chữ đỏ, có cột đúc bằng xi-mo. Làng nào có thứ công nghệ gì thì nêu thứ công nghệ ấy ở trên rồi đến tên làng ở dưới, hoặc có thắng cảnh gì cũng nêu như thế.

Chức Thủ - tướng Nam triều

Trước đây có tin đồn rằng cụ Thiệu-Hoàng-trung-Phu nay mai sẽ về kinh làm chức Thủ-tướng thay cụ Ng-hữu-Bài tri sĩ.

Nay chúng tôi lại nhận được tin rằng: Tuy Chánh-phủ Bảo-hộ và đức Bảo-đại cũng muốn đề danh chức ấy tặng cụ, nhưng nghe đầu cụ đã từ chối vì chắc bà con ta đều biết cụ đối với xứ Bắc-kỳ rất có nhiều cảm tình. Và chẳng hiểu cụ đáng đứng đầu nhiều hội thiện và các hội công ích, như vậy nên cụ không muốn phụ lòng qui mến của bà con Bắc-kỳ mà về kinh nhận chức thủ tướng.

Nếu tin này mà đích thực thì chức thủ tướng Chính-phủ Nam-triều chưa hiểu rõ rồi đây sẽ về tay cụ nào ?

Đức Bảo-Đại ra Thanh

Được tin đích xác rằng đến ngày mồng bảy tháng mười ta này (4 Novembre) đức Bảo-Đại sẽ ra ngự ở Thanh - hóa yết làng đức Triệu-Tổ và thăm qui hương.

Bà Chánh phi xin xuất gia đầu phật

Trước đây có tin rằng bà Ao-phi là con gái cụ Hồ-đắc-Trung và là Chính - phi đức Khải-định xin ra ở ngoài, chứ không muốn ở trong cung. Nay lại nghe tin đồn rằng bà đã xin phép Tôn-cung và đức Bảo-Đại ra tu trong một ngôi chùa gần chợ Tuấn,lối đường lều lạng Minh-mệnh.

Tin này mới là tin đồn chưa có gì là đích thực.

Ông Phạm Quỳnh sắp vô kinh

Ít lâu nay có tin đồn ông Phạm Quỳnh chủ nhiệm báo Nam-phong sẽ vô kinh sung một chức trong yếu trong triều, nhưng chưa ai rõ là chức gì. Nay cứ như tin ở Huế ra thì đã có chỉ dụ, ông Phạm.Quỳnh được thụ hàm Thượng - thư sung đồng-ly văn phòng nội các.

Nay nghe ít lâu nữa, ông sẽ bỏ làm Thượng-thư bộ Quốc-điền giáo dục. Chương đầu tháng một tây này thì ông từ biệt Hà-thành về vô Huế.

Ng qui-Hương đã lên tiếng cải-chiến. Ông Hương rất lấy làm ngạc nhiên vì chính ông « cũng nghe nói đó là lần đầu »

Vậy ra tin báo Bảo-hoàng sắp mở ở Huế chỉ là một tin tưởng tưởng mà thôi.

NAM-KY

Bác sĩ Nguyễn-vân-Nhã tự tuyên sinh

SAIGON — Bác-sĩ Ng-vân-Nhã là một yếu nhân trong báo giới và trong thể-thao giới ở Nam-kỳ. Bác - sĩ là một nhà hoạt động ngoài cái nghề giáo kéo (làm thầy thuốc), bác sĩ còn mua bút và mua vợt tennis.

Bác-sĩ làm phó hội trưởng hội thể-dục và chủ nhiệm tạp chí Đơn-nai dục thể thao ông Triệu-vân-Yên là chánh hội trưởng rằng: « Chúng ta nên với sửa soạn hội lại vì tôi không bao lâu, tôi phải đi du lãm viễn phương... » Ông Triệu-vân-Yên không lấy làm lạ vì thường có tính ham đi du lịch.

Ngày sau ông Nhã gặp một người bạn gái cũng nói như vậy trên. « Tôi sống ở đời học nhàn quá. Tôi muốn tìm một phát thuốc để chết phứt đi cho rồi. » Sáng ngày hôm 19 hồi 9 giờ quá thật ông Nhã uống thuốc phiện với dấm thanh rồi là bất tỉnh nhân sự. Người nhà trông thấy đi gọi bác-sĩ Trần-vân-Đôn và bác sĩ Montel Bệch tỉnh không nguy ngập lắm nhưng khá nặng.

Vi sao bác-sĩ Ng-vân-Nhã tự quyền sinh mà không cứu sinh nữa ? Nội tình chăng ? Rồi chi chàng ?

(Lịch theo báo la Dépêche)

Hết đầu mồm đến đầu gươm

SAIGON — Trong hội nghiệp-đoàn các nhà trạng sư Saigon, mới xảy ra một cuộc gây gổ của hai ông trạng sư Gallois Montbrun và Régnier.

Vi một truyện bất bình trong phòng một quan tòa mà trạng sư Gallois buộc trạng sư Régnier phải xin lỗi, nhưng ông ray không nghe.

Việc này có thể đem miệng mà phân sử không thể nào kết quả được. Nghe đầu hai bên sẽ dùng lưỡi gươm hoặc súng đạn. Họ chẳng mới bảo tồn được danh giá riêng của mỗi bên.

(xem trang 11)

Bắt đầu khai giảng từ Novembre 1932

Cours de { 1. Littérature française (programme baccalauréat) tous les jours de 19h à 20h 2 Français Mathématiques programme diplôme tous les jours de 19h à 21h 3. Littérature Annamite tous les samedis de 20h à 22h

Ai muốn

a) học thêm để thi Diplôme và Baccalauréat cho chắc phần chúng tuyên ;
 b) chỉ có thi giờ học « Lớp tối » để thi bằng tú tài ;
 c) học làm văn, thơ quốc-văn
 d) học thêm hán - văn để hiểu thấu quốc-văn ;
 e) giải trí tiêu sấu ngoài những giờ làm việc các sở, thì tới đến trường Hồng-Bang mà nghe mấy ông Cử-nhân Khoa, văn-chương khoa toán-pháp và nhà Thi-sĩ Nguyễn-khắc-Hiến diễn giảng.

Ai hỏi thế lệ

LYCÉE LIBRE HONG-BANG

68, 70 Rue Jules Ferry — 12, 14 Avenue de la Cathédrale 39 Rue Lamblot — Hanoi

Phùng
 Hương
 Ngọc-Tu
 ở Sơn-đ
 mắt Hoa
 Lương
 Hoa-bác
 Không n
 Trương
 phết, đ
 rục-rịch
 không kh
 Diêm t
 Phùng-N
 Sơn-đ
 Trương đ
 lại có tin
 tác với H
 ngại cái k
 Trương
 chuyển n
 đầu với T
 lại bị một
 Chương t
 Tham-m
 Tin điện
 bộ quân
 Hội-ngh
 dự lịch
 cương
 mưu thư
 trưởng
 1-Phươ
 Châu từ
 2 Sự b
 sự thiết
 3 Quyết
 bất chấp
 sau, để
 không c
 nước đ
 4 Phươ
 Văn tại
 5 Phươ
 6 Phươ
 quân Ng
 C.âu.
 7 Giải
 Nga bởi
 Bộ Tham
 viên đem
 Châu, gi
 ch-tru

lập một điều ước mới từ nay không được
sâm phạm lẫn nhau, cùng là thảo từ giao
kéo khác về con đường Trung-đông thiết
lộ.

TRUNG HOA

Phùng-Ngọc-Tường lại hoạt động

Hương-Công -- Vừa có tin rằng Phùng-Ngọc-Tường đã liên hiệp với Hàn-Phục-Cử ở Sơn-đông và tướng Hloh một bộ phận mất Hoa-bắc để phản đối Trương Học-Lương và tướng Giới-Thạch. Cục diện Hoa-bắc đổi hẳn lại sinh truyện bởi rồi. Không những thế mà thôi. Phùng-Ngọc-Tường lại là một tay chũa chũa quân phiệt, đã kin tiếng một đạo, ngày nay lại rục rịch hoạt động, thì tình hình nước Tàu không khéo lại trở nên rối bết hơn nữa.

Diêm-tích-Sơn vẫn nổi gót Phùng-Ngọc-Tường

Sơn-đông -- Vừa có tin Phùng-Ngọc-Tường đã liên hiệp với Hàn-phục-Cử thì lại có tin Diêm-tích-Sơn cũng định hợp tác với Hàn nhất, mục đích cũng không ngại cái kẻ đánh đổ họ Trương.

Tường vẫn là tư thù của Diêm Phùng, chuyện này hai tay quân phiệt lại ra đối đầu với Trương, cái ghế của Trương chắc lại bị một phen ngắt ngưỡng

Chương trình lớn của bộ Tham-mưu Nhật đối với Mãn-châu

Tin điện Nam-kinh -- Ngày 12 Octobre, bộ quân Nhật tại Đông-kinh có khai kỳ Hội-nghị tối cao quân quan, các yếu nhân dự tịch có Hoàng-Lúc, Lục-Tướng, Sơn-cương Quán-vụ các trường, Chân-ky tham mưu thứ trưởng, Mai-tân Tổng-vụ Bộ-trưởng quyết nghị mấy điều sau này:

- 1 Phương trảm Bộ-lục-quân đối với Mãn Châu từ nay về sau.
- 2 Sự hành động của quân quan-đông và sự thiết bị rất có hiệu lực.
- 3 Quyết định đem cái phương châm chắc chắn đối với nước Nga từ nay về sau, để giải quyết Nhật Nga Mãn, ba nước không cùng nhau xâm phạm và vấn đề ba nước đồng minh.
- 4 Phương pháp đối với bộ đội Tô-binh Văn tại Mãn-châu-lý.
- 5 Phương pháp đối với vấn đề Nhiệt-bà
- 6 Phương pháp dự bị làm cho tiêu diệt quân Nghĩa-đũng và quân cứu quốc tại Mãn Châu.
- 7 Giải quyết sự quan hệ đối với nước Nga bởi Mãn-châu-lý mà sinh ra, Bộ Ybam-mưu và bộ Lục-quân đã phái viên đem cái án buổi Hội-nghị ủy sang Mãn Châu, giao cho Vũ-Đặng đại tướng tuân chịu thi-hành,

Hiện nay họ đương huấn luyện cho đoàn quân này rất gấp, đợi khi thành thạo rồi, sẽ cho sung hàng tiền đạo đi đánh quân Nghĩa-đũng

Theo tin các báo Tàu thì đại-tướng Nhật là Vũ-Đặng nhất định trong một thời kỳ rất ngắn phải trừ diệt quân Nghĩa-đũng Trung-hoa. Họ đã cho lập một trại máy bay ở phía Tây-Nam tỉnh Phụng-Thiên rộng chừng năm trăm mẫu, phi tòa tới hai triệu đô-la, để phòng khi cần dùng đến.

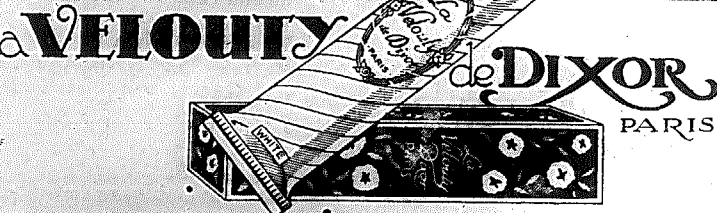
NÊN DÙNG

Sà phòng thơm rửa mặt hiệu **MONDIA**
Vừa thơm, vừa rẻ. Có bán khắp mọi nơi.

Miss BARBARA KENT

Cái sắc mỹ người của tôi là nhờ ở kem Velouté de Dixor, nó là cái bùa yêu rất quý cho các bà các cô tân thời muốn trẻ mãi không già.

Thứ kem thay phấn hiệu Velouté Dixor càng dùng màu gia càng mỹ khi ra mưa ra nắng cũng khi nhậy đảm mà có mồ hôi ra cũng không giảm mất màu kem. Thứ kem này không những thay phấn, mà về mùa rét dùng thay thuốc nê thì không thứ nào tốt bằng.

Có bán khắp mọi nơi
Đại-lý độc quyền: **LUNE FAT, 23** - Rue Changeurs, Hanoi

ý kiến gì hay không?

Sau khi khen hai đứa trẻ đó này trong khau khlob lẹ, tôi nhắc lại những cuộc luận đàm xưa và nói đến cái chí khí cao siêu của anh Tôi thấy anh bằng hái lạ: bàn đến những vấn đề ấy một cách thiết tha, như người từng xưa nay đã nát óc vì thời thế. Giọng anh nói hùng hồn, lên cao xuống thấp. Tôi đã mừng rằng cái lòng nhiệt thành của anh trước khi lấy vợ vẫn còn chưa mất.

Đương câu chuyện mãnh liệt, hăng hái thì bác Sơn gái ở ngoài đây cửa bước vào, tay cắp cái giỏ; anh Sơn thấy vợ ngừng lời nói hai đứa trẻ đang chơi ở góc buồng, thấy mẹ về chạy lại nín lấy áo bác Sơn gái vừa vuốt ve hai con vừa kể truyện đi con.

Bỗng nhiên tôi thấy bác quay nhìn anh Sơn rồi hỏi:

— Cậu chưa giận thuốc cao cho em Lan à?

Anh Sơn trả lời sẽ sẽ: — Chưa, mợ à. Bác gái gắt: — Có mỗi cái thế mà cũng quên; thế từ rầy đến giờ cậu làm những gì?

Anh Sơn quay lại nhìn tôi, rồi cúi đầu không nói gì

Tôi thấy vậy đâm lo; bèn đứng giậy chào bác gái rồi cáo từ ra về.

Từ đây giờ đi, tôi không giậm đến chơi anh Sơn nữa, sợ phiền bác gái và sợ làm cho anh không có thì giờ dán thuốc cao cho cháu.

Ng. Văn-Đào

Thuốc-lào Đông-A

Gửi như thuốc lá
Hút ngon, lâu hết.
Bỏ túi rất tiện.
Ai muốn mua buôn
gửi thư hỏi Trần-Hiệt
Ninh-tĩnh-Ninh-Giang.

Một việc cải cách lớn

phái nữ-lưu tại kinh thành Huế

Khắp Ba-ky, lâu nay việc gì cũng theo tàn thời ma cải cách, nhất là phái nữ-lưu tại kinh thành Huế, độ này lại càng trang điểm giết, nên ngày nào nhà giầy thép Huế cũng nhận được hàng mấy chục hộp nữ trang hoa tai dâm và vòng hạt kiểu mới ở nhà Đồ-Chân-Tương Hanoi gửi về. Có lẽ những bậc nữ lưu khẻ các cổ trang điểm để ngáp ngé chăng?...

HUẾ DÂN

NHÀ TRÔNG RĂNG
46 HANG DA GIÁPHANG ĐÔNG

CHUYÊN MÔN
TRÔNG RĂNG, CHỮA RĂNG
ĐUÔNG NG: VĂN QUYÊN
CƠ BẢNG CHÚNG CHỈ Ở PHÁP
VỀ, LÀM CÔNG VIỆC KẾT CẢN
THẦY VÀ MAU CHONG

HUẾ DÂN

hôn bướm.. ..mở tiên

của E. Khai Hưng

Tranh vẽ của Đông-Son

Trên con đường Bắc-ninh -- Đông-triều chiếc xe ô-tô hàng bon bon chạy. Bỗng một người hành khách bận áo-phục thô đầu ra ngoài ngõ ngác nhìn, rồi kêu lên:

— Cho tôi xuống đây!

Sau một tiếng còi lanh lảnh, chiếc xe từ từ đỗ. Người hành-khách xuống xe, đi rẽ sang tay phải theo con đường đất gồ-gề, cong queo.

Tuy lúc đó đã vào quãng năm giờ chiều, mà lửa tháng năm hãy còn gay gắt. Mặt trời siên ánh sáng xuống cái lạch nước phía bên đường, rồi phản chiếu lên, khiến người đi đường phải đội nghiêng cái mũ nỉ về bên trái để che cho khỏi chói mắt.

Hai bên đường, lúa chiêm vàng ói. Từng bọ vừa đàn ông, đàn bà, con gái cúi khom lưng chăm liềm nhổ cỏ, lúa trông ra đing rọi vàng chằm chằm lắm, như sợ trời sắp tối không đủ thì giờ mà gặt xong thửa ruộng. Một bọ nữa phần nhiều người lực lưỡng kẻ thì lấy sức rít giây tre thắt chặt các lùm lúa lại thành bó, kẻ thì cầm đôn sóc xuống đất đứng bắt chèo chân nhìn vợ, nhìn vắn.

Trong một thửa ruộng ngay sát chân đồi, một đim hơn mười người con gái, công việc đã xong, ngồi nghỉ tay trên những bó lúa xếp thành từng đống ở bên vệ đường để chờ bọ đàn ông trở lại gánh nốt.

Một cô thấy người lữ hành thì trở mà bảo bạn:

— Chị em ơi! nhà tôi đã về kia kia!

Mọi người cười rộ. Một cô nữa hát ví:

Hỡi anh đi đường cỡi quan!

Dừng chân dừng lại em than vại nhời.

Đi đâu vội mấy anh ơi!

Công việc đã có chị tôi ở nhà.

Các cô vỗ tay, cười rữ cười rươi.

Người lữ-khách như đã biết tiếng con gái vùng Bắc là đío đề, cứ rảo

đước trên đường không quai cở lại. Thì cô hát ví lại đứng dậy như muốn chạy đuổi theo mà gọi:

— Này anh! anh đưa va-li đây, em sách cho! khốn nạn! thương hại! nhà tôi đi đường mệt nhọc, mồ hôi mồ kê thế kia kia.

Lữ-khách đi đã xa, còn nghe văng vẳng sau lưng câu hát gheo:

Ann về kéo tối, anh ơi!

Kéo bíc mẹ mắng rằng tôi giở giảnh!

Qua cánh đồng lúa, lữ-khách đi vào một con đường tối, giữa hai trái đồi, hai bên cây cối um-tùm. Đường đã

thấy người 'ăn vắn tày' mấy khi nên chú sợ hãi chẳng?

Người kia thấy chú giật lùi lại một bước, thì mỉm cười ngả mũ chào rồi hỏi:

— Thưa chú chú làm ơn bảo dùm cho từ đây vào chùa Long-giáng đường còn xa hay gần?

— Thưa ông, ông có phải là ông Ngọc không?

— Vâng, chính phải tôi là Ngọc, nhưng sao chú biết?

Chú tiểu hai mí lại đỏ ửng cúi đầu xuống trả lời:

— Thưa ông, vì mấy hôm nay cụ

Nạ đi bên cạnh chú tiểu, thỉnh thoảng lại liếc mắt nhìn trộm, nghĩ thầm:

— Quái lạ! Sao ở vùng nhà quê mà lại có người đẹp trai đến thế nước da trắng mát, tiếng nói dịu dàng, trong trẻo như tiếng con gái.

Rồi quay lại hỏi chú Tiểu:

— Chú tu ở chùa này từ bao lâu?

— Thưa ông mới hơn hai năm nay.

Chú tiểu như muốn đổi sang câu truyện khác, thốt nhiên hỏi Ngọc:

— Thưa ông, ông là cháu cụ Long-Gi ng tôi?

— Phải!

— Cháu gọi là bác?

— Phải!

— Ông học trường Canh-nông?

— Phải, chú biết trường tận lắm nhĩ!

Chú Tiểu cười gượng:

— Ấy cụ tôi vẫn nói truyện đến ông luôn.

Lúc đó hai người ở con đường hẻm đi ra, thì mặt trời đã lặn sau một trái đồi. Gió chiều hãy hay đã mát, mùi lúa chín bốc lên thơm phức, khiến Ngọc ngắm phong cảnh nơi thôn dã êm đềm, trong lòng sinh biết bao tình cảm!

— Chú tu ở vùng này thú nhĩ?

— Thưa ông, đã xa nơi trần tục mà mền cảnh thiên-am thì không còn lấy chỉ làm vui thú nữa.

Nghe câu nói có vẻ ra con nhà có học, Ngọc mỉm cười hỏi chú Tiểu:

— Chú biết chữ nhơ?

— Vâng, nhờ cụ cụ tôi giấy báo, tôi cũng võ vẽ đọc được kinh kệ.

— Thế thì đi tu sướng lắm, chú ạ!... có cảnh đẹp... lại có sách kinh phát mà đọc để quên cuộc đời náo nhiệt phiền phức... Hay tôi xin phép cụ ở lại chùa tu với chú nhơ?...

Chú tiểu quay mặt nhìn sang phía bên đường, rồi rờ tay trở lên một cái đồi, như muốn nói lảng sang truyện khác:

(Xem trang 13)

gồ-gề lại phải lên giốc, nên lữ-khách mệt nhoài đặt cái va-li xuống ngồi thở.

Bỗng ở vườn sản bên đồi một chú tiểu quần nâu, áo nâu, chân đi đôi giệp quai ngang sơ sài, đầu đội cái mũ thúng dây sắn, đường lằn từng bước leo xuống con đường hẻm... Thốt gặp người lạ, thì bẽn lẽn hai mí đỏ ửng, như gù gập trai vậy. C tiếng vì chú tiểu hành ở vùng quê-khách không trông

thường nhắc đến ông, và nói ông sắp lên chơi vắn cảnh chùa.

— Vậy ra chú cũng ở chùa Long-giáng?

— Vâng!

— Thế chú cũng về chùa chứ?

— Vâng!

— Gần đến nơi chưa?

— Đi hết con đường đồi này thì

trông thấy chùa.

Ngọc đứng dậy sách va-li nói:

— Vậy ta cùng đi đi.

chạy. Bỗng một người hành khách chạy đuổi theo mà gọi:

— Cho tôi xuống đây!

Sau một tiếng còi lanh lảnh, chiếc xe từ từ đỗ. Người hành-khách xuống xe, đi về sang tay phải theo con đường đất gỗ-ghè, cong queo.

Tuy lúc đó đã vào quãng năm giờ chiều, mà lửa tháng năm hãy còn gay gắt. Mặt trời siết ánh sáng xuống cái lạch nước phía bên đường, rồi phản chiếu lên, khiến người đi đường phải đội nghiêng cái mũ nỉ về bên trái để che cho khỏi chói mắt.

Hai bên đường, lúa chiêm vàng ối. Từng bộn vừa đàn ông, đàn bà, con gái cúi khom lưng cặm liềm, nhỏ cật lúa trông ra dưng vợi vàng chằm chằm lắm, như sợ trời sắp tối không đủ thì giờ mà gặt xong thửa ruộng. Một bộn nữa phần nhiều người lực lưỡng kẻ thì lấy sức rít giây tre thắt chặt các lượm lúa lại thành bó, kẻ thì cầm đôn sóc xuống đất đứng bắt chéo chân nhìn vợ, nhìn vãn.

Trong một thửa ruộng ngay sát chân đồi, một đám hơn mười người con gái, công việc đã xong, ngồi nghỉ tay trên những bó lúa xếp thành từng đống ở bên vệ đường để chờ bộn đàn ông trở lại gánh nổi.

Một cô thấy người lữ hành thì trở mà bảo bạn:

— Chị em ơi! nhà tôi đã về kia kia!

Mọi người cười rộ. Một cô nữa hát ví:

Hỡi anh đi đường cii quan!

Dừng chân đứng lại em than vại nhời.

Đi đâu vội mấy anh ơi!

Công việc đã có chị tôi ở nhà.

Các cô vỗ tay, cười rữ cười rượi. Người lữ-khách như đã biết tiếng con gái vùng Bắc là đio đề, cứ rảo

chạy đuổi theo mà gọi:

— Này anh! anh đưa va-li đây, em sách cho! khốn nạn! thương hại! nhà tôi đi đường mệt nhọc, mồ hôi mồ kê thế kia kia.

Lữ-khách đi đã xa, còn nghe văng vẳng sau lưng câu hát gheo:

Anh về kéo tối, anh ơi!

Kéo bíc mẹ mắng rằng tôi giở giàng!

Qua cánh đồng lúa, lữ-khách đi vào một con đường tối, giữa hai trái đồi, hai bên cây cối um-tùm. Đường đã

Người kia thấy chủ giết lùi lại một bước, thì mỉm cười ngả mũ chào rồi hỏi:

— Thưa chủ chú làm ơn bảo dùm cho từ đây vào chùa Long-giáng đường còn xa hay gần?

— Thưa ông, ông có phải là ông Ngọc không?

— Vâng, chính phải tôi là Ngọc,

nhưng sao chú biết?

Chủ tiều hai mí lại đỏ ửng cúi đầu xuống trả lời:

— Thưa ông, vì mấy hôm nay cu

gồ ghề lại phải lên giốc, nên lữ-khách mệt nhoài đặt cái va-li xuống ngồi thở.

Ông ở vườn sản bên đồi một chú tiều quần nâu, áo nâu, chân đi đôi giép quai ngang sơ sài, đầu đội cái thúng dây sắn, đương lặn từng bước leo xuống con đường hẻm. Thốt gặp người lạ, thì bẽn lẽn hai mí đỏ bừng, như giú gập trai vảy. Các vì chủ tu hành ở vùng quê-khách không trông

thường nhắc đến ông, và nói ông sắp lên chơi vãn cảnh chùa.

— Vậy ra chú cũng ở chùa Long-giáng?

— Vâng!

— Thế chú cũng về chùa chứ?

— Vâng!

— Gần đến nơi chưa?

— Đi hết con đường đồi này thì

trông thấy chùa.

Ngọc đứng dậy sách va-li nói:

— Vậy ta cùng đi đi.

thăm:

— Quái lạ! Sao ở vắng nhà quá mà lại có người đẹp trai đến thế nước da trắng mát, tiếng nói địa đàng, trong trẻo như tiếng con gái.

Rồi quay lại hỏi chủ Tiều:

— Chú tu ở chùa này từ bao lâu?

— Thưa ông mới hơn hai năm nay.

Chủ tiều như muốn đổi sang câu

truyện khác, thốt nhiên hỏi Ngọc:

— Thưa ông, ông là cháu cụ Long-

Gi ng tôi?

— Phải!

— Cháu gọi là bác?

— Phải!

— Ông học trường Canh-nông?

— Phải, chú biết trường tận làm nhĩ!

Chủ Tiều cười gượng:

— Ấy cụ tôi vẫn nói truyện đến

ông luôn.

Lúc đó hai người ở con đường hẻm đi ra, thì mặt trời đã ẩn sau một trái đồi. Gió chiều hây hây đã mát, mùi lúa chín bốc lên thơm phức, khiến Ngọc ngắm phong cảnh nơi thôn dã êm đềm, trong lòng sinh biết bao tình cảm!

— Chú tu ở vùng này thú nhĩ?

— Thưa ông, đã xa nơi trần tục mà mền cảnh thiên-am thì không còn lấy chỉ làm vui thú nữa.

Nghe câu nói có vẻ ra con nhà có học. Ngọc mỉm cười hỏi chủ Tiều:

— Chú biết chữ nhơ?

— Vâng, nhờ cụ cu tôi giầy bảo, tôi cũng võ vẽ đọc được kinh kệ.

— Thế thì đi tu sướng lắm, chú à! ... có cảnh đẹp ... lại có sách

kinh Phật mà đọc để quên cuộc đời nào nhiệt phiền phức. ... Hay tôi xin phép cụ ở lại chùa tu với chú nhơ? ...

Chủ tiều quay mặt nhìn sang phía bên đường, rồi rơ tay trở lên một cái đồi, như muốn nói lảng sang truyện khác:

(Xem trang 13)

THƯƠNG KHÁNH Y-QUAN

Grande pharmacie sino-Annamite

Những thuốc gia-truyền di nổi tiếng trong 70 năm nay

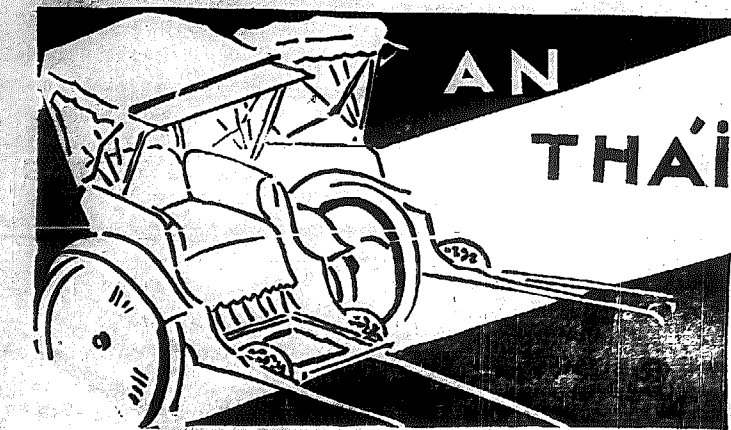
Thuốc tây. — Dùng thuốc này mà tây, không phải kiêng cơm, uống vào không đau bụng, người không nhọc mệt, ai dùng qua rồi cũng chứng nhân như thế. Giá bán nhất định 5 xu một liều, mua buôn tính giá riêng.

Thuốc đàn mắt. — Thuốc này là một phương thuốc gia-truyền có đã ba đời nay, dù đau nặng nhẹ, hoặc màng mọng lặn năm, dùng thuốc này chỉ trong giây phút, tra vào mắt thấy quang ngay, người nhơn trẻ con đều dùng được cả. Giá bán nhất định một hào một lọ, mua buôn tính giá riêng.

Nước hoa nguyên chất. — rất thơm, bán cực rẻ. Giá 2 hào một lọ.

Thuốc ho. — Dù ho lâu, mới ho, hó gió, hó đờm ra như rãi gà, ho ra huyết, ngày ho đêm ho, người hơi ngáy ngáy sốt nóng, người lớn hay trẻ con mắc phải xin đến ngay THƯƠNG - KHÁNH Y - QUAN 172 phố Huế, Hanoi

Thương Khánh Y-quan 172 Route Huế, Hanoi

Hiệu đóng xe tay rất chắc chắn 23 phố Cầu gỗ — Hanoi

... của công...
phát huy...
— Chú...
có được...
— Vâng...
cu tôi kể...
cũng biết...
hân vì nh...
lúc ngài...
chăm chỉ...
Đến đời...
việc chính...
trợ với n...
đạo Phật...
Ngọc-ho...
giúp nhà...
nâng tiền...
là Văn-kh...
nhân sắc...
lớn lên...
duyên, chỉ...
Sau vì nh...
chứa liền...
đi, thờ có...
đi tới nơi...
huyện hòa...
Về sau c...
mấy phen...
chứa về...
không nghe...
cho quan...
Ngọn lửa...
rồng vàng...
ngay, vì...
Long giáng...
tin cả s...
theo phép...
già màu...
lại chùa...
Ấy chùa...
Pân-hiệu...
Hàng Tàu...
Hàng Tàu...
chơn và...
Bán hiện...
rất hợp...
thời t...

— Thưa ông, chùa Long-giáng kia rồi!

Hai người đứng lại ngắm chùa. Lưng chừng một cái đồi cao, mấy nóc nhà rêu mốc chen lẫn trong đám cây rậm-rịt, bốn góc bốn gác chuông vọt lên trên tầng lá xanh um.

— Chùa đẹp quá chú nhỉ?

— Vâng!... Long-giáng là một nơi danh lam thắng cảnh ở vùng Bắc-Cu tôi thường thuật cho tôi nghe rằng chùa này dựng lên mãi từ đời Lý-nhân-tôn. Trước chỉ là một cái am nhỏ lợp gianh, sau vì có một bà Công-chúa đến xin nương nhờ cửa phật, nên nhà vua mới cho sửa sang nguy nga như thế. Câu truyện thụ pháp của công-chúa thực tỏ ra rằng phép phát huyền diệu biết bao!...

— Chú làm ơn kể lại cho tôi nghe có được không?

— Vâng tôi xin thuật lại những lời cụ tôi kể hầu ông nghe. Chắc ông cũng biết đức Thái-lữ nhà Lý khi còn hàn vi nhờ đạo phật rất nhiều... nên lúc ngài lên ngôi rồi, ngài giốc lòng chăm chỉ sửa sang các chùa chiền. Đến đời đức Nhân-tôn thời vì bản việc chinh-phục Chiêm-thành và chống trọi với nước Trung-hoa nên trễ nải đạo phật.

Ngọc-hoàng thượng đế như muốn giúp nhà vua tình ngộ liền cho một nàng tiên nga giáng thế đầu thai, tức là Văn-khôi công chúa. Công chúa nhan sắc diễm lệ một thời, nhưng khi lớn lên chẳng tưởng gì tới việc trần duyên, chỉ ngày đêm học đạo tu hành. Sau vì nhà vua cố ý kén Phò mã, công chúa liền đương đêm lên bước trốn đi, nhờ có các thần tiên đưa đường đi tới nơi này xin thụ pháp đức Cao-huyền hòa thượng.

Về sau có thám tử báo tin, đức vua mấy phen cho đến chùa đón công chúa về triều, công chúa nhất định không nghe Nhà vua nổi giận, liền cho quan quân đến phóng hỏa chùa. Ngọn lửa vừa nhóm, bỗng một cơn rồng vàng hiện lên phun nước tắt ngay, vì thế nên chùa này mới lấy tên Long-giáng từ thủa ấy. Nhà vua được tin cả sợ. Từ đó ngài giốc lòng tin theo phép màu-nhiệm của đức Thích giá màu ni và lập tức cho sửa-sang lại chùa để công chúa ở lại tu hành. Ấy chùa vì thế bắt đầu trùng tu từ thời

ấy, đã bao phen tu bổ lại, nhưng kiểu chùa thì vẫn y nguyên như cũ.

Ngọc mỉm cười:

— Chú biết trọng lắm nhí!

— Chú tiểu cúi đầu nhìn xuống đất se sẽ đáp:

— Thưa ông, đây là cụ tôi kể cho nghe, tôi chỉ thnật lại mà thôi.

— Nhưng chú thuật lại khéo lắm.

Lại thêm chú có cái giọng dịu dàng êm-ái quá!

Lần này là lần thứ ba, chú tiểu nói lắng:

— Chết chửa! đi mãi! Nay đến phiên tôi thỉnh chuông. Ta đi thôi, không về trễ cụ quở...

— Ở chùa không còn ai à?

Hồn bướm ... mơ tiên ...

(Tiếp theo)

Trong làn không khí yên tĩnh êm đềm, tiếng chuông thông thả, ngân nga... như đem mài thuyền làm tăng vẻ đẹp của cảnh thiên nhiên.

Lá cây rung động ngọn khói thướt tha bông lúa sột soạt, như cảm tiếng gọi của màu-ni muốn theo về nơi hư không tịch mịch.

Ngọc liếc mắt nhìn chú tiểu, thì thấy chú vừa đi, miệng vừa làm đám cầu nguyện, nét mặt có vẻ mặc (trông) trầm tư.

Cái buồn rất hay là y. Ngọc đi cùng đường với một người, hình dung cho chỉ tâm hồn nhuộm tuyến một vẻ ú-ê chán ngán, thấy trong lòng bỗng nảy ra mối sân vắn vợ man mác, đôi

— Ông nên cẩn thận, đây gần đến chùa rồi. Có cái giếng cạn ở bên đường khéo mà ngã xuống đấy thì khôn... Để tôi đi trước đưa đường cho.

— Cảm ơn chú... À quên! tôi chưa hỏi tên chú là gì?

— Tôi là Lan Tam quan đây rồi.

Tam quan chùa Long-giáng cũng như nhiều Tam-quan các chùa vùng Bắc, cách kiến-trúc rất sơ sài. Trông giống như cái quán, có ba gian hẹp. Trên mái làm dó lên một cái mái nhỏ giống hệt cái miếu con. Và Tam-quan không có cánh cửa mà hình như chỉ là một cái cánh dề bài chỉ cho đẹp mắt chứ không dùng để ra vào. Vì thế Tam-quan sây ngay trên sườn rồi dựng thẳng như bức tường không ai leo lên được. Còn ra vào thì có cái cổng con.

Chú tiểu Lan đưa Ngọc đi qua một cái vườn sắn, rồi vòng quanh một bức tường hoa. Một người diềm tốt, còi trần, ống quần nâu sần tạn quá đầu gối ở trong bếp chạy ra. Anh ta chưa kịp trông thấy Ngọc, vội vã gắt với chú Tiểu:

— Kia chú Lan! cụ vừa quở chú đấy!

— Cụ đâu?

— Cụ đương làm lễ ở trên chùa. Sao nay chú về muộn thế?

Chú Tiểu vừa nói vừa trở Ngọc đứng cách đấy mấy bước:

— Tôi gặp ông Ngọc là cháu cụ đến vấn cảnh chùa nên đi hỏi thăm, chú bảo chú Mộc lấy gạo tám thời cơm nhè, để ông Ngọc soi cơm.

Ngọc vội đỡ lời:

— Thôi được, chú cho tự nhiên, tôi ăn cùng một thứ cơm với các chú cũng được mà!

Anh diềm-tốt cười:

— Thưa ông, chúng tôi ăn cơm hăm với dưa, ông soi sao được.

Chú tiểu Lan mỉm cười:

— Vâng, ông nói rất phải. Đã đến ở cảnh chùa thì cũng phải ăn kham khổ. Trước kia cụ tôi cũng chỉ soi cơm hăm, song mấy năm nay, vì cụ tuổi tác, yếu đuối mà sợi mỗi bữa có một chén nên nhà chùa cấy riêng một mẫu tám để cụ soi. Nhưng mời ông hãy vào nghỉ trong nhà lữ để đợi cụ xuống.

(Còn nữa)

— Có chú Mộc nhưng nay đến phiên tôi.

— Chắc cụ chưa thấy chú về, cũng bảo chú ấy thay chữ gì?

Nói dứt lời thì ngẫu nhiên chuông đầu như trả lời lại, khoan thai đồng đặc buồng tiếng. Ngọc mỉm cười:

— Đây! chú coi, tôi nói có sai đâu.

Góc trời, sau rây đời màu biếc, sắc trời đỏ ửng, trông qua các khe đám lá xanh đen. Mái chùa rêu phong đã lấm mầu cùng đất, cù cù cây, cũng cỏ.

Chỉ mấy bức tường và mấy cái cột gạch quét vôi là còn thoang thoang in hình trong cái cảnh nhuộm đồng một màu tím thắm.

nghỉ lại nhưng cảnh nào nhiệt phiên phúc ở Hà-thành.

Những cái tuổi thiếu niên tuy dễ buồn mà cũng dễ vui: lúc ấy lên đồi đường đã khắp, khênh đá sỏi lại tron, lại thêm trời nhá nhem sắp tối nên Ngọc trượt chân suýt ngã, văng cái va-li xuống sườn đồi. Chú tiểu giật mình, vội kêu:

— Chết chửa, ông có ean gì không?

— Không.

Ngọc toan trèo xuống giốc nhặt va-li thì chú tiểu đã vội đặt thùng sắn rồi thoăn thoắt chạy sách lên.

— Cảm ơn chú.

Rồi hai người cười ò. Chú tiểu nói:

QUẢNG-MỸ

KÝ MỘT CHỮ

LÀ CÓ BÁO XEM

Người ở Thành-phố Hanoi muốn mua báo giải hạn xin đến các

vàng nhà quê
 ep trai tên thế
 i, tiếng nói dịu
 r tiếng con gái.
 chú Tiểu :
 này từ bao lâu ?
 non hai năm nay.
 n đổi sang câu
 iên hỏi Ngọc :
 à châu cu Long-
 ?
 g Canh-nông ?
 rờng tận lâm nhĩ !
 ụng :
 n i truyện đến
 ỏ con đường hẻm
 ần sau một trậ
 hây đã mất, mùi
 om phức, khiến
 cánh nơi thôn dã
 g sinh biết bao
 này thú nhĩ ?
 ka nơi trần tục mà
 thì không còn lấy
 nĩa.
 về ra con nhà có
 i hỏi chú Tiểu :
 ho ?
 cu tôi giầy báo,
 được kinh kệ.
 sường lằm, chủ
 ep... lại có s'ch
 để quên cuộc đời
 úc... Hay tôi xin
 tu với chú nè?...
 ặt nhìn sang phía
 tay trở lên một cái
 lẳng sang truyện
 (Xem trang 13)

nên nhà vua mới cho sửa sang nguy
 nga như thế. Câu truyện thụ pháp
 của công-chúa thực tỏ ra rằng phép
 phát huyền diệu biết bao! ...
 -- Chú làm ơn kể lại cho tôi nghe
 có được không ?
 -- Vâng tôi xin thuật lại những lời
 cu tôi kể hầu ông nghe. Chắc ông
 cũng biết đức Thái-tử nhà Lý khi còn
 hàn vi nhờ đạo phật rất nhiều... nên
 lúc ngài lên ngôi rồi, ngài giốc lòng
 chăm chỉ sửa sang các chùa chiền.
 Đến đời đức Nhân-tôn thời vì bản
 việc chinh-phục Chiêm-thành và chống
 trọi với nước Trung-hoa nên trẻ nãi
 đạo phật.
 Ngọc-hoàng thượng đế như muốn
 giúp nhà vua tính ngộ liền cho một
 nàng tiên nga giảng thế đầu thai, tức
 là Văn-khôi công chúa. Công chúa
 nhan sắc diễm lệ một thời, nhưng khi
 lớn lên chẳng tưởng gì tới việc trần
 duyên, chỉ ngày đêm học đạo tu hành.
 Sau vì nhà vua cố ý kén Phò mã, công
 chúa liền đương đêm lên bước trốn
 đi, nhờ có các thần tiên đưa đường
 đi tới nơi này xin thụ pháp đức Cao-
 huyền hòa thượng.
 Về sau có thám tử báo tin, đức vua
 mấy phen cho đến chùa đón công
 chúa về triều, công chúa nhất định
 không nghe Nhà vua nài giã. liền
 cho quan quân đến phóng hỏa chùa.
 Ngọn lửa vừa nhóm, bỗng một con
 rồng vàng hiện lên phun nước tắt
 ngay, vì thế nên chùa này mới lấy tên
 Long giảng từ thừa ấy. Nhà vua được
 tin cá sợ. Từ đó ngài giốc lòng tin
 theo phép màu-nhiệm của đức Thích
 già mâu ni và lập tức cho sửa-sang
 lại chùa để công chúa ở lại tu hành.
 Ấy chùa vì thế bắt đầu trùng tu từ thời

Lan đây là lan thứ ba, chủ tiểu
 nói lảng :
 -- Chết chửa ! đi mãi ! Nay đến
 phiên tôi thỉnh chuông. Ta đi thôi,
 không về trẻ cu quả...
 -- Ở chùa không còn ai à ?

-- Có chú Mộc nhưng nay đến
 phiên tôi.
 -- Chắc cu chửa thấy chú về, cũng
 báo chú ấy thay chữ gì ?
 Nói dứt lời thì ngẫu nhiên chuông
 đầu như trả lời lại, khoan thai đồng
 dục buông tiếng. Ngọc mím cười :
 -- Đấy ! chú coi, tôi nói có sai đâu.
 Góc trời, sau rây đời màu biếc, sắc
 trời đỏ ửng, trông qua các khe dăm
 lá xanh đen. Mái chùa rêu phong đã
 lẩn màu cùng đất, cù cây, cung cỏ.
 Chỉ mấy bức tường và mấy cái cột
 gạch quét vôi là còn thấp thoáng in
 hình trong cái cảnh nhuộm đồng một
 màu tím thắm.

Cái buồn rất hay là y. Ngọc đi cũng
 dường với một người, hình dung cho
 chỉ tâm hồn nhuộm tuyết một vẻ ù-ê
 chán ngán, thấy trong lòng bỗng nảy
 ra mối sẵn vắn vơ man mác, đôi
 lấm tư.
 Những cái tuổi thiếu niên tuy dễ
 buồn mà cũng dễ vui : lúc ấy lên đồi
 đường đã khắp, khênh đá sỏi lại
 trơn, lại thêm trời nhá nhem sắp tối
 nên Ngọc trượt chân suýt ngã, văng
 cái va-li xuống sườn đồi. Chủ tiểu
 giết mình, vội kêu :
 -- Chết chửa, ông có ean gì không ?
 -- Không.
 Ngọc toan trèo xuống giốc nhật va-li
 thì chú tiểu đã vội đặt thùng sẵn rồi
 thoăn thoắt chạy sách lên.
 -- Cảm ơn chú.
 Rồi hai người cười ò. Chủ tiểu nói:

không có cánh cửa mà hình như chỉ
 là một cái cảnh để bài chỉ cho đẹp
 mắt chứ không dùng để ra vào. Vì
 thế Tam-quan sảy ngay trên sườn
 rồi đứng thẳng như bức tường không
 ai leo lên được. Còn ra vào thì có
 cái cổng con.
 Chủ tiểu Lan đưa Ngọc đi qua một
 cái vườn sán, rồi vòng quanh một
 bức tường hoa. Một người điền tốt,
 cỡi trâu, ống quần nâu sần tắn quá
 đầu gối ở trong bếp chạy ra. Anh ta
 chưa kịp trông thấy Ngọc, vội vã gắt
 với chủ Tiểu :
 -- Kia chú Lan ! cụ vừa quả chú
 đấy !
 -- Cu đâu ?
 -- Cu đương làm lễ ở trên chùa.
 Sao nay chú về muộn thế ?
 Chú Tiểu vừa nói vừa trở Ngọc
 đứng cách đây mấy bước :
 -- Tôi gặp ông Ngọc là cháu cu đến
 vấn cảnh chùa nên đi hơi chậm, chú
 bảo chú Mộc lấy gạo tám thời com
 nhè, để ông Ngọc sơi com.
 Ngọc vội đỡ lời :
 -- Thôi được, chú cho tự nhiên, tôi
 ăn cùng một thứ com với các chú
 cũng được mà !
 Anh điền-tốt cười :
 -- Thưa ông, chúng tôi ăn com
 hằm với dưa, ông sơi sao được.
 Chủ tiểu Lan mím cười :
 -- Vâng, ông nói rất phải. Đã đến
 ở cảnh chùa thì cũng phải ăn kham
 khổ. Trước kia cụ tôi cũng chỉ sơi
 com hằm, song mấy năm nay, vì cụ
 tuổi tác, yếu đuối mà sơi mỗi bữa có
 một chén nèn nha chùa cấy riêng một
 màu tám để cụ sơi. Nhưng mời ông
 hãy vào nghỉ trong nhà Tô để đợi cụ
 xuống.
 (Còn nữa)

QUANG-MỸ
 13, Rue de la Soie, Hanoi.
 Téléphone. 702
 Soleries de luxe et tous tissus

Pần-hiệu mới về rất nhiều hàng mùa rét :
 Hàng Tàu : cầm nhung Thượng-hải, gấm, vóc, nhiều đủ các mùi.
 Hàng Tây : nhung, satin lam hoa gấm, satin đen nhiều tấy
 chon và thêu, và đủ các mặt hàng khác nữa.
 Bàn hiệu lại có nhiều các kiểu ô ean (parapluies cannes) để các ngài dùng
 rất hợp thời trang.
 QUANG-MỸ
 Hiệu con rồng vàng

KÝ MỘT CHỮ
 LÀ CÓ BẢO XEM
 Người ở Thành-phố Hanoi muốn mua báo giải hạn xin đến các
 hiệu sách lớn : Nam-ký, Thụy-ký, Quốc-hoa, Đông-tây,
 Nhật-Nam, Tân-dân, Thu-lâm, Nam-long
 Ký một chữ, trả tiền, lấy liền-lai
 LÀ CÓ BẢO ĐƯA ĐẾN TẬN NHÀ
 Nên mua năm ; Vì có nhiều số « Đặc biệt » 12 trang bán giá
 cao, mà đối với người mua năm không tính thêm.
 Ai không muốn mua năm mà muốn có báo đưa tận nhà cũng xin
 lại mấy hiệu sách kể trên, ký một chữ, sẽ có báo đưa lại nhà,
 Lấy số nào trả tiền số ấy.

Ngân phiếu, bài vở, thơ văn, xin gửi :
M. NGUYỄN TƯỜNG-TAM
 26, Bd. Henri d'Orléans, HANOI

THÁI
 Hanoi

Thực vậy! Thực vậy! Không giảm khoe tài

Món thuốc trị chứng đau già giẫy của Quãng - Đức - Sinh được phỏng chúng tôi, giới y-sĩ quan Ngọc-Sơn nghiên cứu rất tinh vi, đã chữa giúp lắm bệnh nhân, có chứng ấy thực rất thần hiệu.

Mới đây Mme Trương-đức-Hữu chủ nhà hát Phúc-Thắng và M. An-Phủ số 4 hàng Bồ Hanoi, cũng có chứng đau già-giẫy, có lấy thuốc của bản đường điều được khỏi cả.

Bản đường xem mạch, bốc thuốc, chuyên chữa các chứng ngoại cảm, nội thương và có đủ thuốc hoàn tán sẵn sàng gói giấy bay đóng hộp để các bệnh nhân đi xa, tiện uống không phải sắc.

Bản đường chủ nhân xin sẵn lòng mạch đùm các bệnh nhân các phương để phòng các chứng bất kỳ.

Kính cáo
quãng-Đức-Sinh
31, phố hàng Bồ, Hanoi

Một sự chẳng ngờ

Tương số xưa nay tôi vẫn cho là một Khoa-học thường thức để tiêu khiển, song vì tình tò-mò nên tháng hai vừa rồi tôi có đến chơi nhà ông Thần-cốc Tử, số 49 phố Hàng Bông đem xem 1 quẻ « Cát hung, ăn han tương-lai dĩ vãng »

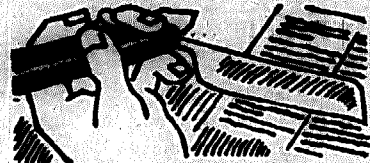
Ông nói đều đúng cả, nhưng ông có giặn một điều cần thiết rằng phải đề phòng, kéo đến tháng tám này khéo đến ợ chết con chết.

Tôi chẳng đề ý đến lời đoán vì vợ tôi, đang có thai mà khỏe mạnh; thế mà đến tháng tám ngày mồng chín con tôi chết đến mười hai vợ tôi chết một cách chẳng ngờ.

Tôi rất đau đớn, song rất phục tài ông Thần-cốc-Tử là một nhà tướng số rất giỏi đời nay. Vậy có vài hàng thành thực giới thiệu ông với bà con ta.
Bà -ngọc-Khang
320 Route de Hue

Sắm đồ nữ-trang I
NÊN ĐẾN
HIỆU VẠN-TƯƠNG
Chính hiệu Bà Lục
số 293 k. Phố Chợ sắt Hải-phòng
Có bán theo cách lĩnh hóa giao ngân.

Ngoài giờ học tại trường công và trường tư, học-trò muốn thi bằng Sơ-học Pháp - việt được chắc chắn, nên luyện thêm Pháp-văn và Toán-pháp.
Hội trường Thăng-Long.
Số 2 và 9 Hàng Cót.

Những hạt đậu dạn

Ở « mấy trang lệ ký » của Cao-Đàm : P. N. T. Đ. số 541 :
... Em mang tiếng dạn của trái tim mà họa với chàng ...

Một cuộc hòa âm-nhạc kỳ khôi mà lại thú là ... âm ...

Trong bài « trả lời ông Nguyễn-bình-Luân về việc kén chồng », có Bội-Hoàn viết :

Ôi ! em xem lời đó bất giác bằng bằng cả mắt, quay quắt cả người phải đứng giẫy rụa mắt, cời bốt ao ngoài ra, rồi mới định thần lại mà xem nốt quãng dưới.

Thế thì giác đứt đi rồi, chứ sao lại còn bất giác !

Có Bội-Hoàn lại viết :

Tug được đủ mọi điều rồi, nhưng lúc điện kiến thì người chớp ngược, kẻ đảo xuôi, chệnh mảng như kéo dục vênh thì cũng đến phòng thu khép cửa thôi.

Nếu cô muốn trở người là chồng và kẻ là vợ, thì cậu mắt ấy khấp đôi đấy chứ can chi lại như kéo dục vênh mà phòng thu khép cửa !

Ông Bàng-Bi viết trong bài xã-thuyết thứ

4676 (T B T V số 676).

« 1 - Những người gọi là nhân tài ứng dụng đời nay ... phải có can đảm, lấy thân làm cái đích cho chúng chế bai mà không sợ »

Họa chăng lấy thân làm cái đích cho chúng bêu thì còn có lẽ ! Chứ chế bai sao được cái đích dù cho hiền theo nghĩa lòng đi nữa !

2 - Chỉ nhờ cái lưỡi như sóng, cái bút như gió ...

Vậy thì cái bút thổi lùa được cái lưỡi chẳng, thừa ông Bàng ?

Trích ở bài xã-thuyết « cuộc tấn hóa sau này » của báo Đông-Phương số 794.

Ôi ! lâu vàng gác tía bỗng chốc mà làm ra bãi bể nương dâu ...

Đã là sáo ngữ, lại còn đùa sai điển tích ! Chỉ nương dâu hóa bãi bể, bãi bể biến thành nương dâu, chứ làm gì có, lâu vàng gác tía bỗng chốc mà làm ra được cả bãi bể, cả nương dâu. Tôi ! xin nhất cái ông Tác giả bài ấy vào lâu vàng gác tía cho biến ra bãi bể nương dâu nốt !

Ông Quảng-Tùng viết trong bài tường thuật kỹ tranh vô địch bóng tròn (B K T T số 100).

1 - Những khi mà viên trọng-tài như có vẻ gãi tai nhắm mắt trước những tiếng reo hò ...

Nói có vẻ gãi tai nhắm mắt trước những tiếng reo hò thì cũng không khác gì nói : ông Quảng-Tùng có vẻ nên ngậm miệng lại ở trước tờ giấy trắng.

2 - Oai lệnh của trọng tài, luật lệ nghiêm khắc của từng cuộc, có lẽ sẽ nhờ cuộc cầm còi khai-mạc của ông mà sẽ in sâu vào bề óc.

Vậy khi ông giữ cuộc cầm cái quả bóng kê con cá, con kê thì ông nên in sâu vào thùng óc của ông rằng sẽ có người công kích.

Một câu văn khảo cứu của ông Sở-Cường trích ở bài « Ông Phùng Khắc-Khoan với sự thần nước Triều-tiên ».
(Đuốc Nhà Nam số 741).

... thử cái hương thi hình như thuốc con hổ lấy nó mà thoa mình thì cả ngày cứ nghe mùi thơm luôn.

Sở cường nghe bằng mũi ư ? Hay sự thần nước Triều-tiên người bằng tai ?

Cái đó còn nhờ (tap-chi) ông-thanh « khảo cứu ».

Mấy câu văn tả ái-tình của báo Phụ-Nữ Thời-đàm « trong bài bà Quyên của anh Hồng ».

1 - Trái tim anh là một khúc ti-bà rồi đấy nó sẽ rót vào tai ta những tiếng du-dương êm ái.

Tác giả nói bóng đây, có mà hiệu, không hiểu thì thôi.

2 - Đòi giọt nước mắt từ từ trên gò má phần chày xuống bề trâm luân, cái bề nó đã đắm đắm khách hồng quần.

Đấy thì nửa nghĩa đen, nửa nghĩa bóng. Hiểu theo nghĩa đen thì dưới hai gò má, có cái bề nào đâu ! hay là cái mồm. Nhưng cái mồm thì làm gì đã đắm đắm khách hồng quần thế ?

H ầu theo nghĩa bóng thì tự gò má phả tới bề trâm luân, có lẽ xa quá. Hai giọt nước mắt rơi bao giờ tới.

Trong mục những truyện lý thú trên đàn văn trong Văn-học số 55, có chép một câu đối của cô con gái ông Sử-làng Thượng-cốc ra cho mấy cậu học trò :

Yêu nhau như bưng, nư rót, như rót vào thùng, như bưng con quay, như xoay thợ tiện, như bện hàng tơ.

Yêu nhau mà đến như rót vào thùng thì cũng lý thú thật !

... làng C. X. là một làng tôi được biết nhiều lần. Cái tên C. X. có lẽ nó chẳng lạ tai gì các bạn đọc Ngọc-báo.

Ông Lưu-vân-Nhàn ý hẳn cũng đồng loại với ông Hy-Tống ! giới-thiệu cũng đưc giả cái « nguy-danh » Hán-Thu.

Các ông ấy lạ thực ! cái gì mình biết là bất người ta cũng phải biết. Thì cứ nói toạc : mòng heo ra có được không.

Hay tùy ý muốn nhắc đi nhắc lại cái tên C X hoặc mười lần, hoặc một trăm lần mặc lòng, nhưng đừng rằng ai ai cũng biết.

NHẬT GIAO CAO

Sau trận bão ...
Hơn vạn anh em miền nam
Trung-kỳ phải chịu cái cảnh
đói khổ, không nhà, không gạo
Ta nữ nào không cứu giúp
anh em trong một nước ?
Xin kịp gửi tiền về bản báo
Ai quỳen một số tiền 50p,
Phong-Hóa sẽ biểu một năm
báo

- Bà năm nay cầm linh con trâu, sỡ-nặng nề, vất vả

Nhà, đất bán rẻ

Mađo bán mùt cũ-Hotel ba tầng.

Vin chát ... Vin chát ...

Dịp may cho những người còn quốc trái

4 Nov
H
96
M nhà in
cu, máy
bù giữu h
« Hiệ
- rượu
▼...
Các n, n
nhà có n
am hều v
thương-m
Cic th
đào luyện
tay nam.
Các ng
ngữ sắc, r
sở thươn
Ở xa
ngay.
G
Ai m
I
Nhu ngh
dừa, đầu th
(sà phòng tr
lâm nề, ngh
vải bông, v
TBH
Nông
Sách dày g
Cuộc thươn
0p18 ở xa g
được cho: Đ
HÀNG BÔNG F
Sác
Hội
- sách có
- Xin giới
Phổ-thông
Nzon tình th
ton bằng n
chon của b
lỗi mỹ-thuật.
Giá định 0p25
Tiền bán s
Đục-Anh.
Ai muốn bi
hãy biếu th
gửi cho Ph
ở Gia-Đi
theo s ch m

chuyên chữa các chứng ngoại cảm, nội thương và có đủ thuốc hoàn tán sẵn sàng gói giấy bay đóng hộp để các bệnh nhân đi xa, tiện uống không phải sắc.

Bản đường chủ nhân xin sẵn lòng mạch dùm các bệnh nhân các phương để phòng các chứng bất kỳ.

Kính cáo
quảng-Đức-Sinh
31, phố Hàng Bồ, Hanoi

Một sự chẳng ngờ

Tương số xưa nay tôi vẫn cho là một Khoa-học thường thức để tiêu khiển, song vì tính tò-mò nên tháng hai vừa rồi tôi có đến chơi nhà ông Thân-cốc Tử, số 49 phố Hàng Bông đêm xem 1 quẻ « Cát hung, vận hạn tương-lai đi vắng » Ông nói đều đúng cả, nhưng ông có giận một điều cần thiết rằng phải đề phòng, kéo đến tháng tám này khéo đến vợ chết con chết.

Tôi chẳng đề ý đến lời đoán vì vợ tôi, đang có thai mà khỏe mạnh; thế mà đến tháng tám ngày mồng chín con tôi chết đến mười hai vợ tôi chết một cách chẳng ngờ.

Tôi rất đau đớn, song rất phục tài ông Thân-cốc-Tử là một nhà tướng số rất giỏi đời này. Vay có vài hàng thành thực giới thiệu ông với bà con ta.

Bà -ngọc-Khang
320 Route de Hué

Săm đồ nữ-trang I
NÊN ĐẾN

HIỆU VẠN-TƯƠNG

Chính hiệu Bà Lục
số 293 k. Phố Chợ sắt Hải-phòng
Có bán theo cách lĩnh hóa giao ngân.

Ngoài giờ học tại trường công và trường tư, học-trò muốn thi bằng Sơ-học Pháp - việt được chắc chắn, nên luyện thêm Pháp-văn và Toán-pháp.
Hỏi trường Thăng-Long.
Số 2 và 9 Hàng Cót.

Nhà, đất bán rẻ

Muốn bán một cái Hotel ba tầng, số 333 và 340, đường Khâm-thiên, làm toàn bằng ciment armé và gỗ lim trong có 16 buồng đủ cả đồ đạc đường Hồng-kông, tủ gương v. v. Và một khu đất 310 thước ở bên cạnh.

Tùy ý ngài nào muốn mua riêng lô đất hay lô nhà cũng được, giá bán rất rẻ, cách giá dễ dàng.

Ngài nào hỏi xin mời lại hiệu thuốc hay có tiếng.

Từ ngọc Liên.
78 Hàng gai Hanoi

Một cuộc hòa âm-nhạc kỳ khôi mà lại thú là... im...

Trong bài « trả lời ông Nguyễn-bình-Luân về việc kén chồng », có Bội-Hoàn viết:

Ôi! em xem lời đó bất giác bằng bằng cả mặt, quay quắt cả người phải đứng giậy rửa mặt, cời bới áo ngoài ra, rồi mới định thần lại mà xem nốt quãng dưới.

Thế thì giác dứt đi rồi, chứ sao lại còn bất giác!

Cô Bội-Hoàn lại viết:
Tuy được đủ mọi điều rồi, nhưng lúc diện kiến thì người chớp ngược, kẻ đảo xuôi, chềnh mảng như kéo đục vênh thì cũng đến phòng thu khép cửa thôi.

Nếu cô muốn trở người là chồng và kẻ là vợ, thì cậu mắt ấy khép đôi đấy chứ can chi lại như kéo đục vênh mà phòng thu khép cửa!

Ông Bàng-Bi viết trong bài xã-thuyết thứ

Mày cầu vồng là tí-tinh của báo Phụ-Nữ Thời Đầy « trong bài bà Quyền của anh Hồng ».

1 - Trái tim anh là một khúc tí-bà rồi đây nó sẽ rót vào tai ta những tiếng du dương êm ái.
Tác giả nói bóng đây, có mà hiểu, không hiểu thì thôi.
2 - Đồi giọt nước mắt từ trên gò má phần chày xuống bề trầm luân, cái bề nó đã dầm lấm khách hồng quần.

Ông Quảng-Tùng viết trong bài tường thuật kỳ tranh vô địch bóng tròn (B K T T số 100).

1 - Những khi mà viên trọng-tài như có vẻ gãi tai nhắm mắt trước những tiếng reo hò...

Nói có vẻ gãi tai nhắm mắt trước những tiếng reo hò thì cũng không khác gì nói: ông quảng-Tùng có vẻ nên ngậm miệng lại ở trước tờ giấy trắng.

2 - Oai lệnh của trọng tài, luật lệ nghiêm khắc của tổng cuộc, có lẽ sẽ nhờ cuộc cầm cờ khai-mạc của ông mà sẽ in sâu vào bề óc.

Những câu không nên nói

- Bà năm nay cầm tinh con trâu, số-nặng nề, vất vả

Mày cầu vồng là tí-tinh của báo Phụ-Nữ Thời Đầy « trong bài bà Quyền của anh Hồng ».

1 - Trái tim anh là một khúc tí-bà rồi đây nó sẽ rót vào tai ta những tiếng du dương êm ái.

Tác giả nói bóng đây, có mà hiểu, không hiểu thì thôi.

2 - Đồi giọt nước mắt từ trên gò má phần chày xuống bề trầm luân, cái bề nó đã dầm lấm khách hồng quần.

Đấy thì nửa nghĩa đen, nửa nghĩa bóng. Hiểu theo nghĩa đen thì dưới hai gò má có cái bề nào đâu! Hay là cái mồm. Nhưng cái mồm thì làm gì đã dầm được lấm khách hồng quần thế?

H ầu theo nghĩa bóng thì tự gò má phần tới bề trầm luân, có lẽ xa quá, hai giọt nước mắt rơi bao giờ tới.

Trong mục những truyện lý thú trên đàn văn trong Văn-học số 5, có chép một câu đối của cô con gái ông Sư-lâm Thượng-cốc ra cho mấy câu học trò:

Yêu nhau như hương, nưê rót, như hột vào thùng, như búng con quay, như soay thợ tiện, như bèn hàng to.

Yêu nhau mà đến như bót vào thùng thì cũng lý thú thực!

... làng C. X. là một làng lời được biết nhiều lần. Cái tên C. X. có lẽ nó chẳng lạ tai gì các bạn đọc Ngo-báo.

Ông Lưu-văn-Nhân ý hẳn cũng đồng loại với ông Hy-Tống! giới-thiệu cùng đực giả cái « nguy-danh » Hán-Thu.

Các ông ấy lạ thực! cái gì mình biết là bắt người ta cũng phải biết. Thi cứ nói toạc mồm heo ra có được không.

Hay tùy ý muốn nhắc đi nhắc lại cái tên C. X. hoặc mười lần, hoặc một trăm lần mặc lòng, nhưng đừng rằng ai ai cũng biết.

NHẬT GIAO CAO

Sau trận bão...

Hơn vạn anh em miền nam Trung-kỳ phải chịu cái cảnh đói khổ, không nhà, không gạo. Ta nữ nào không cứu giúp anh em trong một nước?
Xin kíp gửi tiền về bản báo. Ai quyên một số tiền 50p, Phong-Hóa sẽ biểu một năm báo.

Xin chú ý!... Xin chú ý!

Hoàng hậu bảo sản cao

Thuốc cao này chủ phòng bị cho dân bà sau khi mới đẻ khởi sinh các chứng nguy-hiểm, vì nó khử trừ huyết sinh tân huyết rất thần hiệu, và cháng nguy các khí phong hàn thủ thấp không cầm nhĩm được, người nào có uống nó chẳng cần chi ăn cay uống đắng, xông hơi chí cả, mà cũng đỡ da thối thịt, phàm đàn bà sau khi sinh sản uống cao Bảo-Sản này của bà chánh Ngự-Y Mĩ-xuân-Lan làm cho Hoàng-Hậu uống, mà ông Đặng-Nghi chủ nhà thuốc Vệ-sanh-Đường đã làm đờu thấy hiệu nghiệm. Cách dùng chỉ rõ trong toa. Giá mỗi chai 2p00.

CÓ BÁN TẠI: MINH GIANG THUY QUÁN DƯỢC PHÒNG
LÊ TẤT GIANG chủ nhơn
Phan-Thiết. - 2, Rue Đông-Khánh (ANNAM)

Dịp may cho những người còn quốc trái

Ai còn quốc trái Đông-Pháp năm 1922 là thứ phiếu 50p 00 nên mang ngay lập tức đến nhà Chân-Hưng số 62 Phố Hàng Bạc Hanoi thời được giá cao cũng gần như chúng số, và những quốc-trái bằng quan tiền tây, thì bán được giá rất cao, cũng có thứ được lãi hơn lúc nộp tiền.

Sang nhà mới, bán hạ giá

Hiệu Tự Minh bán các thứ dùng về điện, đã dọn sang nhà mới số nhà 18 phố Hàng Quạt trước cửa Cinéma Tonkinois

...cầm cái quần bát
...ngôn in sâu vào
...sẽ có người công

...của ông Sĩ-Cuông
...khác-Khoan với
...n.

...như thức con
...thi cả ngày cả nghe

...mũi? Hay sù thân
...bằng tai?

...thi Đông-thanh «khảo

...của báo Phụ-Nữ
...bà Quyên của anh

...một khúc ti-bà rồi
...la những tiếng du-

...cổ mà hiểu, không

...từ từ trên gò má
...trăm lán, cái bề nó
...đồng quần.

...nửa nghĩa bóng,
...thi dưới hai gò má, có

...là cái mồm. Nhưng
...điểm được làm khách

...ng thì tự gò má phứa
...lẽ xa quê, lui gò

...lý thủ trên đàn
...có chép một câu

...ng Su-lãng Thuơng-
...qua trò :

...như một, như hơi vào
...quay, như soạn thơ

...phủ bát vào thùng thi

...làng lại được biết
...có lẽ nó chẳng lo học

...a ý hẳn cũng đồng
...lời-thiệp cung đờc

...Hàn-Thu.

...l cái gì mình biết là
...nhi biết. Thi cứ nói

...được không.

...đi nhắc lại cái tên
...hoặc một tram lần

...g rằng ai ai cũng biết.

...NHẬT GIAO CAO

...bảo . . .

...em miền nam
...chịu cái cảnh

...nhà, không gạo
...hông cứu giúp

...một nước?

...tiền về bán báo
...t số tiền 50p.

...biểu một năm

...những người
...dốc trái

Impimerie Lithographique

HỢP THANH

96 Rue des Tasser Hanoi

là nhà in thạch-bản có đủ các khí
cu, máy móc, chuyên môn in các
bức giữu hiệu ngũ sắc :

• Hiệu pháo - hiệu cờ - hiệu
- rượu - hiệu hương - lịch v.
v... »

Các ngài cần các kiểu đẹp, trong
nhà có người vẽ chuyên môn, rút
am hần về lối khước trương đường
thương-mại.

Các thợ làm máy rất khéo-léo, đã
đào luyện lâu năm trong các nhà in
tây nam.

Các ngài cần in các thư giữu hiệu
ngũ sắc, rừ nhiều ít, xin mời lại bản
số thương lượng, sẽ được giá rất hạ
Ở xa viết thư hỏi giá, xin giá
ngay.

Hợp thành

60 Rue des Tasses Hanoi

AI MUỐN BIẾT ĐƯỢC NHIỀU NGHỀ

Như nghề làm đường, nghề ép dầu (dầu
dừa, dầu thầu dầu), nghề làm sà-phông
(sà-phông trắng, sà-phông rửa mặt), nghề
làm sữa, nghề nhuộm (ruộm vải tây đỏ, ruộm
vải bông, vải tơ len) v. v...

THÌ NÊN MUA QUYỀN

Nông lâm hóa-học

kỹ-nghệ

Mới xuất bản

Sách dày gần 100 trang. Giá bán 0p20.
Cước thường 0p06. Cước recommané
0p16 Ở xa gửi bằng timbres postes cũng
được cho: BÔNG-TÂY AN - QUÁN, 193
HANG BÔNG HANOI.

Sách bán giúp

Hội Dục Anh 40

- sách có nhiều bài hay.
- Xin giới thiệu càng đọc-gã

Phổ-thông Văn-xã mới bản cuốn
Nơi tình thế-thời sách dày 52 trang có
tên bằng nửa cuốn Phụ-nữ, bài vở lựa
chọn của ba người viết, cách sắp đặt theo
lời mỹ-thuật, có nhiều tranh vẽ đẹp trang
Giá định 0p25.

Thêm bán sách này có trích 40 giúp hội
Dục-Anh.

AI MUỐN BIẾT NỘI-DUNG VÀ GIÁ TRỊ CỦA SÁCH
HẪY BIỂA THƯ ĐÍNH CỐ 0,28 GỬI MUA. THƯ
GỬI CHO PHỔ-THÔNG VĂN-XÃ ĐƯỜNG HÀM-SỐ,
Ở GIA-ĐỊAH. (CÓ MỤC ỨNG CẢNH SÁCH GỬI KÈM
theo s ch mua)

NHÀ HỘ SINH

NGUYEN-THI-BOAN

53, Phố Hàng Trống Hanoi

MỜ ĐÁ LÂU NĂM

BÀ ĐỜ

Có bằng lối-nghiệp-trường thuốc
Đông-dương.
Đã làm việc hơn mười năm ở
các nhà thuốc, nhón Bắc-Kỳ

Công việc cần-thần và có quan Đốc tư trông nom

THUỐC LẬU THANH-HÀ

Thuốc Lậu là một thứ có một vi trùng (gococoques de Nessei). Khi mới
mắc quy đầu sưng, ra nhiều mủ dai thấy buốt tức. Từ ba tháng trở đi,
nếu chữa không hết nọc bệnh thành kinh niên (état chronique). Tuy thấy
dễ chịu hơn lúc mới bị, mủ ra ít hoặc có khi không có, song những khi
mệt nhọc, thức khuya rượu say, bệnh lại phục phát, trong nước tiểu
thường có vẩn như sợi chỉ (filament), nhưng rất khó chữa, có người dằng
dai đến mấy năm không khỏi. Ngài nào muốn khỏi một cách chắc chắn
xin mời lại, hoặc viết thư về hiệu THANH-HÀ mới mắc dùng số 7, kinh
niên dùng số 7, chỉ trong vài tiếng đồng-hồ là bệnh đỡ ngay. Và lại chất
thuốc hòa bình không bắt đi dài rất, không mệt nhọc như những thuốc
có ban miên. Dùng thuốc đi làm như thường.

giá 0p80 1 ống

Sau khi bệnh tình đã khỏi dần ông muốn được bồi bổ cho chân thân
lại như xưa (khởi vàng đầu đau lưng di-tính mộng-tĩnh v. v.) thì nên dùng
KIÊN-TINH-TỬ-THẬN-HOÀN. Dân bà muốn được kinh-nguyệt đều hòa
lợi đường sinh-dục, khỏi khí hư, đau dạ con v. v. thì nên dùng ĐIỀU-
KINH-CHUNG-TỬ-HOÀN. Hai môn thuốc này ai dùng qua cũng đều được
kết quả rất mỹ-mãn. Giá mỗi hộp 1p50. Ở xa viết thư về lễ bệnh sẽ có
thuốc gửi cách tình hóa giao-ngân

Có phòng riêng để thụ rửa rất vệ-sinh
Có nhận chữa khoán không khỏi không lấy tiền
Có máy riêng để thử vi-trùng và nước tiểu.

Thanh-Hà được phòng

55, Route de Huế. HANOI

TÊ-MỸ

Cho thuê

XE, ĐÀM-MA
BỜN RỒNG
Ô-TÔ

30, Ngõ trạm mới

Rue Bourret, HANOI

Các ngài nên cho các em học :

TRƯỜNG

SONG THANH

Rue jacquin

ở nhà trường có thầy giáo đứng đắn,
sân sớt kỹ lưỡng đến sự học của
các em.

Thờ nào là

« Phòng tích »

Đình phòng tích dân ông dân bà sao lục
sơn thường hay bị, từ 25 đến 50 tuổi tuổi
hay bị Mãn. 1: Vì cơn say rượu say với ham
tiền bạc; 2: Ăn xong đi ngủ hay đi tắm
ngay nên thụ bệnh, gọi là phòng tích. Khi
là n bệnh thấy đầy hơi, tức cổ, tức ngực,
cơm không muốn ăn, ăn thì ợ, thường
đau bụng đau lưng, chân tay mỏi mệt. Bị
lâu năm, sắc mặt vàng, da bong gảy. Mới
ngang 1, 2 đến lâu 4, 5 liền Phòng-Tích thần
được Gơn Chim không uống phải, uống
bệnh tất thấy đỡ chịu hoặc khỏi ngay. Mỗi
liều chia hai bữa uống giá 0p40.

VU-ĐÌNH-TÂN

178 bis, Route Lach-Tray, Hai-phong,
An-từ năm-thứ năm 1926

Các nơi Đại-lý

HANOI: M. H.Đo, 22 bis phố Huế; Trần-
vào-Huân 99 phố mới; Quảng-tiến-ký, 44
phố hàng Lọng; Nguyễn-ngọc-Linh, 25 phố
hàng Bông - HÀ ĐÔNG: Hiệu Nam-Tho,
(chợ bưởi); Báo-Châu Photo phố Bruxelles;
Hàng-Phong ở Chợ Tia - NAM-ĐÌNH: Hiệu
Í-h-sinh-Đường 19 phố khách; Hưng-Long
9 Hàng-Tinh - HẢI-DƯƠNG: Hiệu Chi-
Lan 11 Đông-Thị - BẮC-NINH: Vĩnh-sinh
162 Tiền-An - SONTAY: Vạn-Thành 47
Hàng-Tinh - HAIPHONG: Hiệu Nam-Tân
hán sách vở 48 phố Bonnal - VINH: Sinh
Huy phố gare - HUẾ: Vĩnh-Trương 49 Gia
Lòng - SAIGON: Hưng - Vương 10
d Espagne.

Các tỉnh trong ba kỳ có đại-lý bán,

BA CON TA NÊN

Chú ý

Ông Bang-hữu-Đạo mới ở Singapour
ra Bắc-Hà ta lần thứ nhất, có tài xem
được những việc quá-khứ vị-lai 10
điều đúng cả 1, tướng pháp như
thần. Bà con ta ai có sự gì nghi ngại
đến bản mệnh, hoặc vì quần lợi, v. v.
xin mời lại xem ngay, không dám
khoe hay, nói lảm. Mong lắm thay!

M. Bang hữu-Đạo

Hiệu Hồng-kương
số nhà 63 phố hàng Bưởi
(ở trên gác)

Xin mạch giúp

Nếu các ngài muốn được một cái
xé nhà đẹp đẽ, sơn tốt chắc chắn,
thì nên, lại hiệu:

AN-THÁI

Ngài sẽ được vừa lòng; và hiệu đó
sẽ trông nom sang sửa hộ ngài luôn
không tính tiền.

Một cuốn sách « thiết-thực » có ích-lợi vừa xuất-bản do Nhà-Nước thông dụng:

LUẬT TRƯỚC - BẠ MƠI

Thẻ-lệ đương thi-hành tuê trước-bạ, tem, ộp bọ và Địa-bọ, có thi dựán giải rõ ràng

ông Mai NGUYEN-QUANG-THÁI soạn

Sách này sau khi quan Chánh Trước-bạ Đông Pháp và quan Chánh Địa-bộ

...những tiếng du...
...cả nhà hiền, không...
...từ từ lên gò má...
...trăm luyến, cõi bề nó...
...đồng quần...
...sua, nửa nghĩa bóng...
...thì dưới hai gò má, có...
...là cái mồm. Nhưng...
...đám được làm khách...
...ng thì tự gò má phả...
...lẽ xa quê, hai gio...
...y tới...
...truyện lý thu trên đàn...
...có chép một câu...
...Sư-làng Thượng...
...trò...
...tư rồi, như hơi vào...
...quay, như soay thơ...
...thư bỏt vào thùng thì...
...làng tôi được biết...
...có lẽ nó chẳng tu tại...
...đo...
...y bảo cũng đồng...
...giới-thiệu cùng đức...
...Hàn-Thu...
...l cái gì mình biết là...
...bài biết. Thì cứ nói...
...được không...
...đi nhắc lại cái tên...
...hoặc một trăm lần...
...g rằng ai ai cũng biết...
...NHẬT GIAO CAO

Đảm bảo...
...em miền nam...
...chịu cái cảnh...
...nhà, không gạo...
...chống cứu giúp...
...một nước?...
...tiền về bán báo...
...t số tiền 50p...
...biểu một năm

...những người...
...uốc trái...
...Đông-Pháp năm...
...50p 00 nên mang...
...nhà Chân-Hưng số...
...Hanoi thời được...
...như chúng số, và...
...làng quan tiền tây...
...đất cao, cũng có thể...
...hóp tiền...
...vi, bán hạ giá...
...bán các thức dùng...
...sang nhà mới số...
...Quạt trước cửa

ngũ sắc, rừ nhiều ít, xin mời lại bán
số thương lượng, sẽ được giá rất hạ
Ở xa viết thư hỏi giá, xin giá
ngay.

Hợp thành
60 Rue des Tasse Hanoi

**AI muốn biết được
nhiều nghề**
Như nghề làm đường, nghề ép dầu (dầu
dừa, dầu thầu dầu), nghề làm sà-phông
(sà-phông trắng, sà-phông rửa mặt), nghề
làm nệm, nghề nhuộm (ruộm vải tây đỏ, ruộm
vải bóng, vải tơ len) v. v...

**THÌ NÊN MUA QUYỀN
Nông lâm hóa-học
kỹ-nghệ**
Mới xuất bản
Sách dày gần 100 trang. Giá bán 0p.20.
Cước thường 0p.06. Cước recommandé
0p.16 Ở xa gửi bằng timbres postes cũng
được cho: ĐÔNG-TÂY AN - QUẢN, 193
HÀNG BÔNG HANOI.

**Sách bán giúp
Hội Dục Anh 40**
- sách có nhiều bài hay.
- Xin giới thiệu cùng độc-giả
Phổ-thông Văn-xã mới xuất bản cuốn
Ngon lành thể-thái sách dày 52 trang có
tựa bằng nửa cuốn Phụ-nữ, bài vở lựa
chọn của ba người viết, cách sắp đặt theo
lời mỹ-thuật, có nhiều tranh vẽ điểm trang
Giá định 0p.25.
Tiền bán sách này có trích 40 giúp hội
Dục-Anh.
Ai muốn biết nội-dung và giá trị của sách
hãy bìa thư đính có 0,28 gửi mua. Thư
gửi cho Phổ-thông Văn-xã đường Hàm-số
ở Gia-Định. (Có mục ục các sách gửi kèm
theo sách mua)

THUỐC LẬU THANH-HÀ

Thuốc Lậu là một thứ có một vị trừ ng (Gorocoques de Nessei). Khi mới
mắc quai đầu sưng, ra nhiều mủ dai thấy buốt tức. Từ ba tháng trở đi,
nếu chữa không hết mọc bệnh thành kinh niên (état chronique). Tuy thấy
dễ chịu hơn lúc mới bị, mủ ra ít hoặc có khi không có, song những khi
mệt nhọc, thức khuya rượu say, bệnh lại phục phát, trong nước tiểu
thường có vẩn như sợi chỉ (filament), nhưng rất khó chữa, có người dằng
dai đến mấy năm không khỏi. Ngai nào muốn k' đi một cách chắc chắn
xin mời lại, hoặc viết thư về hiệu THANH-HÀ mới mắc dùng số 7, kinh
niên dùng số 7, chỉ trong vài tiếng đồng-hồ là bệnh đỡ ngay. Và lại chất
thuốc hòa bình không bắt đi đại rất, không mệt nhọc như những thuốc
có ban miêu. Dùng thuốc đi làm như thường.

giá 0p60 1 ống
Sau khi bệnh tình đã khỏi dần ông muốn được bồi bổ cho chân thận
lại như xưa (khởi vãng đầu đau lưng di-tinh mộng-tinh v. v.) thì nên dùng
KIÊN-TINH-TỬ-THẬN-HOÀN. Đâu bà muốn được kinh-nguyệt đều hòa
lợi đường sinh-dục, khởi khí hư, đau dạ con v. v. thì nên dùng ĐIỀU-
KINH-CHUNG-TỬ-HOÀN. Hai môn thuốc này ai dùng qua cũng đều được
kết quả rất mỹ-mãn. Giá mỗi hộp 1p60. Ở xa viết thư về kẻ bệnh sẽ có
thuốc gửi cách lịnh hóa giao-ngân
Có phòng riêng để rửa rất vệ-sinh
Có nhận chữa khoán không khởi không lấy tiền
Có miy riêng để thử vi-trùng và nước tiểu.
Thanh-Hà được phòng
55, Route de Huế, HANOI

TÈ-MỸ

Cho thuê { XE ĐÀM-MA
ĐỒN RỒNG
Ô-TÔ
30, Ngõ trạm mới
Rue Bourret, HANOI

Các ngài nên cho các em học :
TRƯỜNG
SONG THANH
Rue jacquin
ở nhà trường có thầy giáo đứng dẫn,
sẵn s'c kỹ lưỡng đến sự học của
các em.

Các nơi Đại-ly
HANOI: M. H. Đ. 22 bis phố Huế; Trần-
vào-Huân 99 phố mới; Quang-tiến-kỹ 44
phố hàng Long; Nguyễn-quy-Linh, 25 phố
hàng Bông — HÀ ĐÔNG: Hiệu Nam-Thơ-
Chợ Bưởi; Báo-Châu Photo phố Bruxelles;
Hàng-Phong ở Chợ Tia — NAM-ĐÌNH: Hiệu
Í-h-sinh-Đường 19 phố khách; Hưng-Lông
9 Hàng-Tiêu — HÀI-DƯƠNG: Hiệu Chi-
Lan 11 Đông-Thị — SẮC-NINH: Vinh-sinh
162 Tiền-An — SONTÂY: Vạn-Thành 47
Hàng-Tiêu — HAIPHONG: Hiệu Nam-Tân
hàng sách vở 48 phố Bonnal — VINH: Sinh
Huy phố gara — HUẾ: Vinh-Trương 49 Gia
Lợi — SAIGON: Hưng-Vượng 19
d Espagne.
Các tỉnh trong ba kỳ có đại-ly bán,

BA CON TA NEN
Chú ý
Ông Bang-hữu-Đạo mới ở Singapour
ra Bắc-Hà ta lần thứ nhất, có tài xem
được những việc quá-khứ vị-lai 10
điều đúng cả 1, tướng pháp như
thần. Bà con ta ai có sự gì nghi ngại
đến bản mệnh, hoặc vì quên lợi, v. v.
xin mời lại xem ngay, không dám
khoe hay, nói lảm. Mong lắm thay!
M. Bang hữu-Đạo
Hiệu Hồng-Xương
số nhà 63 phố hàng Buồm
(ở trên gác)

Xin mạch giúp
Nếu các ngài muốn được một cái
xế nhà đẹp đẽ, sơn tốt chắc chắn,
thì nên, lại hiệu:
AN-THÁI
Ngài sẽ được vừa lòng; và hiệu đó
sẽ trông nom sửa chữa hộ ngài luôn
không tính tiền.

Một cuốn sách « thiết-thực » có ích-lợi vừa xuất-bản do Nhà-Nước thông dụng:

LUẬT TRƯỚC - BẠ MƠI

Thề-lệ đương thi-hành tuê trước-bạ, tem, ốp bọ và Địa-bọ, có thi dựán giải rõ ràng
ông Mai NGUYEN-QUANG-THÁI soạn

Sách này sau khi quan Chánh Trước-bạ Đông-Pháp và quan Chánh Địa-bộ
Đông-Pháp xem qua rồi. Tòa Trước-bạ Trung-ương lại kiểm-đuyệt cẩn thận

Công-văn số 4.117 - E, gửi ngày 27 Decembre 1930. Quan Giám-Độc Tài-Chính Đông-Pháp cógiới thiệu với:

Quan Thông Độc Nam kỳ — Quan Khám Sứ Trung kỳ — Quan Thông Sứ Bắc kỳ

Nên mua quyền này cho các chức-dịch chốn hương thôn thông
dụng, vì là quyển sách thiết thực rất có ích lợi cho nhân-dân

sách giấy 90 trang. Giá 0p.60

Có gửi bán ở các hiệu sách lớn các nơi. Ở xa nếu muốn viết thư thẳng về bản-quản mua, mỗi cuốn xin gửi thêm 0p.20 tiền cước.

Imp. Modernes Hanoi

MÙA RÉT BẮT TÔI
 Phò yếu sinh ho, sớm không điều trị, lâu thành lao xuyễn,
 có một không hai

BỘ-PHẾ THANH DƯỢC
 Trừ đờm, trị ho, mất lao, bắt xuyễn, giúp ích cho người, công thật chẳng nhỏ, có dùng mới biết

Lọ con Op.40
 Lọ lớn Op.80

ĐẠI-QUANG DƯỢC-PHONG
 47 phố Hàng Đường Hanoi — Giày nói số 805

QUỐC-HỌC TÙNG-SAN
 SỞ CUỒNG hiện tập

PHỔ-CHIÊU THIÊN-SU
 Thi văn tập
 Đất-sử thi-văn và nguyên bản
Sơ Kinh Tân Trang
 của ông Phạm-Thái tức Phụng tức Chiếu-Lý
 Sách giấy 110 trang. Giá bán Op 30

NAM KÝ THU QUÁN
 xuất bản
 17, Boulevard Francis Garnier — HANOI
 Tél. 882

QUANG-HUNG-LONG
 79 Hàng Bò Hanoi - Tél. 181

Có bán đủ các thứ sắt, cùng các thứ
 dụng cụ khác, dùng về việc làm nhà cửa
 và các công việc khác.

CÙNG CÁC NGÀI
 có bệnh nên biết

Ông Hứa-gia-Ngư là một danh y có tiếng khắp trong Nam ngoài
 Bắc ai cũng đều biết, ông đứng chủ hiệu bào-chế Thiên-hòa-
 Đường ở số nhà 25 phố Hàng Gạo (gần chợ Đông-xuân) ông làm
 thuốc bấy tám năm nay, ông có tài xem mạch bốc thuốc, chắc
 bà con đã tưởng biết ông, bất luận lúc nào ai muốn bắt mạch
 xin đơn, ông vui lòng không quản tiền công, nhiều ít, hoặc
 không cũng được, không quản khó nhọc, còn các thứ bào chế
 đúng phép không hề giả dối, các thứ kinh nghiệm về khoa phụ
 nữ, và các thứ cao đan hoàn tán thì rất hiệu nghiệm. Nói tóm
 lại là trong bào chế của ông chữa đủ các chứng bệnh, vậy bà
 con nên biết, mà dùng trong khi có bệnh.

Người biết ơn ông giới thiệu

MỘT CƠ QUAN

Chuyên khảo cứu về những cách phòng nạn cháy.
 Thực hành cách phòng nạn ấy theo phương pháp riêng.
RẤT HIỆU NGHIỆM

Chủ nhật nào cũng có thử máy ở nhà
 hiệu để tỏ rõ sự hiệu nghiệm của máy

KNOCK-OUT

PIERRE JACOMET
 Hai lý độc quyền máy cứu hỏa «Knock-Out»
 chuyên môn về các ngăn phòng nạn cháy
 9, Phố Đàng-Khánh điện tín: Jacomet Hanoi
 Giày nói 617 RC. Hant. 391

Ai muốn hỏi han điều gì về
 cách ngăn phòng nạn cháy, bản
 hiệu rất hoan nghênh chỉ dẫn

HAI GIẢI THƯỞNG
 300^P và 150^P
 Xem thể lệ trong Văn-Học Tạp-Chí

NÊN ĐỌC

BẢO ĐÔNG-PHƯƠNG

Tạp ra mỗi tuần 2 kỳ --- Thứ ba và thứ sáu
 Nghị luận sắc sảo --- Tin tức thành thực

Directeur: **TRẦN-VỸ**
 Tòa báo: 86, 88 Rue du Pont en Bois --- Hanoi

QUỐC-HỌC TÙNG-SAN
SỞ CUỒNG biên tập

PHỔ-CHIÊU THIÊN-SU

Thi văn tập
Đại-sứ thi-văn và nguyên bản
Sơ Kinh Tân Trang
của ông Phạm-Thái tức Phạm tức Chiêu-Lý
Sách giấy 110 trang. Giá bán Op 30

NAM KÝ THU QUÁN

xuất bản
17, Boulevard François Garnier — HANOI
Tél. 882

QUANG-HUNG-LONG

79 Hàng Bò Hanoi - Tél. 181

Có bán đủ các thứ sắt, cùng các thứ
hàng khác, dùng về việc làm nhà cửa
khai mỏ, làm ruộng, v.v. các công nghệ.

MỘT CỜ QUAN

Chuyên khảo cứu về những cách phòng nạn cháy.
Thực hành cách phòng nạn ấy theo phương pháp riêng,
RẤT HIỆU NGHIỆM

Chủ nhật nào cũng có thử máy ở nhà
hiệu để tỏ rõ sự hiệu nghiệm của máy

KNOCK-OUT

PIERRE JACOMET
Đại-lý độc quyền máy cứu hỏa «Knock-Out»
chuyên môn về các ngành phòng nạn cháy
9, Phố Đông-Khánh điện tín: jacomet Hanoi
Giấy in số 617 RG. Hanoi. 394

Ai muốn hỏi han điều gì về
cách ngăn phòng nạn cháy, bản
hiệu rất hoan nghênh chỉ dẫn

CÙNG CÁC NGÀI

có bệnh nên biết

Ông Hứa-gia-Ngư là một danh y có tiếng khắp trong Nam ngoài
Bắc ai cũng đều biết, ông đứng chủ hiệu bào-chế Thiên-hòa-
Đường ở số nhà 25 phố Hàng Gạo (gần chợ Đông-xuân) ông làm
thuốc bấy tám năm nay, ông có tài xem mạch bốc thuốc, chắc
bà con đã trông biết ông, bất luận bác nào ai muốn bắt mạch
xin đơn, ông vui lòng không quản tiền công, nhiều ít, hoặc
không cũng được, không quản khó nhọc, còn các thứ bào chế
đúng phép không hề giả dối, các thứ kinh nghiệm về khoa phụ
nữ, và các thứ cao đan hoàn tán thì rất hiệu nghiệm. Nói tóm
lại là trong bào chế của ông chữa đủ các chứng bệnh, vậy bà
con nên biết, mà dùng trong khi có bệnh.

Người biết ơn ông giới thiệu

NÊN ĐỌC

BẢO ĐÔNG-PHƯƠNG

Tam ra mỗi tuần 2 kỳ --- Thứ ba và thứ sáu
Nghị luận sắc đáng --- Tin tức thành thực

Directeur: **TRẦN-VỸ**
Tòa báo: 86, 88 Rue du Pont en Bois --- Hanoi

HAI GIẢI THƯỞNG
300^P và 150^P

Xem thể lệ trong Văn-Học Tạp-Chí

ĐẾN CUỐI SEPTEMBRE

VAN-HOC TAP-CHI

Số bốn sẽ xuất-bản -- Giấy 112 trang -- Giá Op.35
TỪ OCTOBRE TRỞ ĐI VĂN-HOC SẼ RA

Một tháng hai kỳ

DỪNG NGÀY 1 VÀ 15, -- Mỗi số Op.18

Số 5 sẽ ra ngày 15 Octobre

PHÒNG THĂM BỆNH

của Bác sĩ Nguyễn-văn-Luyện

8, Rue de la Citadelle

Khám bệnh ở nhà và đi thăm bệnh mọi nơi,
Chữa bệnh bằng điện, khỏi được các bệnh kinh-niên.
Ở số 8 Phố Đường Thành
(nay là Cửa - Đông hàng Da, sau phố Xe Đẩy)